Celje, petek 19. nov. 1954

Savinjski vestnik

LETO VII. — ŠT. 46. — CENA 10 DIN

Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Tone Maslo. — Uredništvo: Celje, Titov trg 1. Pošt. pred. 125. Tel. 20-07. Ček. račun 620-T-250 pri NB FLRJ v Celju. — Tisk Celjske tiskarne. Četrtletna naročnina 125, polletna 250, celoletna 500 din. — Izhaja vsak petek. Poštnina plačana v gotovini.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA IN ŠOŠTANJSKEGA OKRAJA

Vse odkupe naj prevzame o *kmetijske zadruge*

O vzrokih pretirano visokih cen poljskim pridelkom je bilo že dosti polemike. Vsakomur je sedaj jasno, da so temu krivi tudi številni nakupovalci in prekupčevalci, ki so v lovu za dobičkom dvigali cene, ter razmeroma slaba organizacija odkupa poljskih pridelkov pri kmetijskih zadrugah. Tako stanje, ki je zadnje čase bilo že nevzdržno, zlasti pri nekaterih kmetijskih artiklih kot so jajca, sadje in živina, je treba odpraviti.

Zato so se v sredo na seji upravnega odbora Okrajne zadružne zveze v Celju o tem temeljito pogovorili in sklenili, da bodo skušali to nenormalno stanje, ki živo posega v žep našega delovnega človeka, vsaj omiliti, če že ne odpraviti. To pa je predvsem naloga kmetijskih zadrug, da bodo odkupovale na svojem področju vse kmetijske pridelke. S tem bodo uspešno intervenirale na trgu, kar bo povzročilo zniževanje cen pri privatnikih in pri raznih podjetjih, hkrati pa bodo onemogočile vsemogoče nakupovalce in prekupčevalce na terenu, ker ne bodo mogli pri kmetu nič več nabaviti. Da bi uspeh kmetijskih zadrug bil še boljši, ne bodo smela podjetja več odkupovati z nakupovalci in tudi ne izplačevati v gotovini.

Odkup poljskih pridelkov je sicer že stara naloga kmetijskih zadrug, žal pa so jo le-te največkrat zanemarjale, zadruge so se bavile vse preveč s trgovino, na odkup poljskih pridelkov pa so pozabile, čeprav je to ena njihovih osnovnih nalog.

Ali so naše kmetijske zadruge sposobne z uspehom izvrševati vse odkupe? Mnogo zadrug v okraju se brez dvoma lahko takoj z uspehom loti tega posla. Nekatere od njih že nekaj dni z uspehom intervenirajo na celjskem trgu. Celjani so z veseljem pozdravili ta ukrep, saj imajo možnost kupiti poljske pridelke po znatno nižjih cenah. Želeli bi le, da bi se v Celju pojavilo več kmetijskih zadrug z večjimi količinami blaga.

Da bodo kmetijske zadruge sposobne odkupovati poljske pridelke na svojem območju, bodo morale čimprej urediti vrsto stvari. Večje zadruge bodo morale imeti človeka, ki se bo brigal samo za to, da bo zadruga odkupila čim več ter da bo odkupna organizacija čim boljša. Nekatere zadruge kot n. pr. zadruga v Zrečah in Ločah te ljudi že imajo. V manjših zadrugah pa se bodo morali z odkupi baviti tudi poslovodje, ki se sedaj prav malo zanimajo za odkupe.

Poslovodje bodo morali prekiniti s staro prakso, češ da je njihova naloga samo v trgovini za pultom, za ostalo poslovanje v zadrugi pa jim ni mar. Poslovodja ne sme biti samo trgovec, temveč mora biti prežet tudi s zadružno mislijo. Kdor te ne občuti, ta ne spada v zadrugo. V kmetijskih zadrugah ne sme biti niti enega poslovodje, ki bi te osnovne naloge ne vršil. Še vedno je v zadrugah dosti ljudi, ki mislijo, da so samo trgovci. Zato se bavijo le s trgovino; to pa v bodoče ne bo smelo več biti. Zaradi tega je priporočljivo, da ti in novi trgovski kadri v naših zadrugah gredo v tečaje ali zadružno trgovsko šolo, kjer bi naj poleg strokovne vzgoje sprejeli predvsem zadružno zavest in miselnost.

Zadruge bodo morale skrbeti tudi za zboljšanje dovoza poljskih pridelkov do trga in za dobro organizacijo odkupa. Le tako bo intervencija učinkovita. Cene bodo padle, po vaseh pa ne bo več raznih prekupčevalcev kot sedaj ko so le-ti n. pr. kupovali jajca po 16 din in jih nato prodajali po 22 do 25 din.

Zadruga bo morala skrbeti tudi, da bodo cene za kmeta stimulativne ter da bodo plačevale blago po kvaliteti. Ljudi, ki se bodo bavili z nakupom, pa bo morala zadruga po uspehu tudi primerno nagraditi.

Da bo uspeh zadovoljiv, bodo morali pokazati tudi kmetje-zadružniki več zadružne zavesti in discipline kot doslej. Ta naj bi se odražala v tem, da bodo vse svoje pridelke prodajali kmetijski zadrugi. Sai drugače si je skoraj nemogoče zamisliti. Če je kmet član zadruge, je gotovo edino pravilno, da prodaja svoji organizaciji. S tem zadruga krepi, jača zadružno zavest in zadruga bo prav gotovo tudi njemu več vračala v obliki raznih ugodnosti. Kaj takega, da bi zadružnik n. pr. na Danskem prodajal svoje pridelke drugam, si je nemogoče zamisliti. Kajti krepiti zadrugo pomeni krepiti odnose do zadružnikov, kateri bodo imeli od tega največ koristi. Doslej so naše zadruge, odnosno zadružniki v tem pogledu kaj malo storili. V zadrugah ni v zadnjih letih nič kaj zadovoljiv promet v kmetijski proizvodnji, kljub temu, da so zadružniki sprejemali pomoč v obliki regresov. To pomeni, da je zavest našega kmeta še dokaj nizka. Kmetovalci bi se morali končno le zavedati, da je njihov standard v primerjavi z delavcem boljši zaradi dokaj visokih cen lesa in poljskih pridelkov ter zaradi raznih regresov. Letos pa je tudi davčna politika v korist kmeta (odmera kmečke dohodnine po katastru), vsled česa je le-ta samo v našem okraju za 70 milijonov din nižja kot prejšnja leta.

Če hočemo izboljšati in poceniti prehrano našega delavca, je zadnji čas, da prevzamejo kmetijske zadruge vse kmetijske odkupe na svoja ramena, kmetovalci pa naj se trudijo pridelati toliko, da bo zadočeno povpraševanju na našem tržišču.

S seje gospodarskega sveta LOMO Celje

Proračun celjske mestne občine bo povečan

Člani Sveta za gospodarstvo in komunalne zadeve pri LOMO Celje so na zadnji seji razpravljali o zelo aktualnih celjskih problemih, kot so n. pr. menze, Mlekopromet, premog, zvišani proračun za tekoče leto, cene in drugo.

Vsi delovni ljudje, ki se hranijo po celjskih menzah, se upravičeno pritožujejo nad nezadostno in slabo pripravljeno hrano. Zato je nujno, da začne Celje resno razmišljati o ustanovitvi nove kuhinje oziroma menze, kjer se bo naš delavec po zmerni ceni lahko do sitega najedel. Predlagali so, da bi eno tako menzo odprli v gabrskem predelu, eno pa v mestu samem. Prebivalci okrog Skalne kleti zagovarjajo stališče, da je tudi v njihovem koncu nujno potrebna menza oziroma odprta gostilna z ozirom na mnogoštevilno delavstvo, ki bo tu zaposleno na regulaciji Savinje. Delavsko kuhinjo pri Skalni kleti bi upravljal »Beton« in bi v njej prodajali tudi pijače. Dobro delavsko menzo pa bi v kratkem času odprli tudi na Mariborski cesti v zasebni gostilni pri Vovku. Svet za gospodarstvo pri LO MO je zavzel pravilno stališče z odločitvami, da se v Celju v bodoče zavre vsako nadaljnje ustanavljanje novih gostiln, namesto njih pa bodo Celjani bolj veseli številnejših prodajaln s sadjem in zelenjavo, predvsem pa dobrih in cenenih menz. Trgovine s sadjem in zelenjavo bi bile v zaprtih gostinskih obratih zasebnih lastnikov, kot so Ota v Zavodni, Metka in Turška mačka. Te trgovine bi vodilo trgovsko podjetje OZZ. Celje pa se vsekakor ne more izogniti predlogu in prošnji Vinarske zadruge iz Kostanjevice in podjetja »Fruškogorski biser«, da jim v Celju ne bi dovolilo odpreti dveh novih prodajaln vina in to pri bivšem Siršetu (Vino Kostanjevica), na Trgu mučenikov pa »Fruškogorski biser«.

Pred tedni smo v našem listu precej na široko pisali o poslovanju Mlekoprometa. Članek je med potrošniki naletel na veliko odobravanje in pričakovati je bilo, da se bo stanje pri boljši organizaciji odkupa vendarle izboljšalo. Toda mleko se je namesto pocenilo še podražilo za 2 din. Kljub temu, da kupuje Mlekopromet mleko po 16 do 19 dinarjev ter ga prodaja po 32 din, ima poleg vseh pribitkov 4,51 din izgube pri litru, tako da znaša mesečna izguba približno 300.000 din. Ker pa gre ta izguba že v milijone, ki jih bo morala kriti mestna občina, je nujno, da Mlekopromet takoj prevzame Okrajna zadružna zveza in končno izpolni obljubo, ki nam jo je pred meseci dala, namreč, da bo v Celju mleka dovolj — po 25 dinarjev...

Zelo pereče je v Celju vprašanje nabave premoga, ki ga povsod primanjkuje in si ga privatniki sploh ne morejo nabaviti. Na LO MO prihajajo dnevno prošnje in pritožbe, vendar premoga ni. Situacija s premogom je trenutno tako pereča, da bo ogrožena celo industrija, saj pojenjujejo že zadnje rezerve. Ljudski odbor mestne občine je interveniral na merodajnih mestih, vendar do zdaj še ni uspel omiliti te krize. Razen velenjskega rudnika namreč noben drugi rudnik pri nas ni dobavil zaključene oziroma obljubljene količine, ker imajo ogromna naročila drugod.

Mestni proračun za leto 1954 se je kljub sistemu skrajne štednje skoraj za dvakrat povečal. Najbolj se je povečala v njem postavka negospodarskih investicij, in sicer od 80 milijonov na kar 253 milijonov dinarjev. Vzroki za to so bili predvsem v močno povečani komunalni dejavnosti v zvezi s proslavo na Ostrožnem in zaradi poplave same. Za popravilo naših kulturno prosvetnih ustanov nismo dobili ničesar, prav tako je bil povečan sklad za ustanavljanje novih državnih obratov, stroški za nabavo novih rentgenskih aparatov, očiščevalne akcije itd. Pri vsem tem je Ljudski odbor mestne občine delal zelo smotrno in štedljivo, držeč se načel: a) širiti materialno bazo; b) nadaljevati našo komunalno dejavnost; c) uspešno reševati in rešiti premnoge socialno zdravstvene in kulturno prosvetne probleme našega mesta.

Iz poročila odbora za blagovni promet glede cen in marž ter iz poročil tržne in finančne inšpekcije smo posneli, da bi lahko mnoge celjske trgovine znižale obstoječe marže in s tem tudi cene posameznim artiklom. Z znižanjem marž bi lahko vsaj pri nekaterih trgovskih podjetjih dosegli povprečno za 2,5 % nižje cene. V živilski industriji pa je po poročilih tržne inšpekcije možno znižati cene povprečno le za 0,41 %.

Že skoraj dva meseca vodi Celje intenzivne akcije za znižanje, vendar v trgovinah še ni opaziti večjih sprememb. Vzrok za visoke cene je iskati predvsem v industriji, glavna krivda trgovine pa je v tem, ker akceptira vsako ceno pri proizvajalcu oziroma mu ceno celo sugerira. Da bi intenzivne borbe za znižanje cen rodile zadovoljive uspehe, bi bilo po mnenju članov gospodarskega sveta najbolje, če naše trgovine sploh ne bi delale z maržo, temveč z rabatom. V tej točki so si bili člani sveta edini v tem, da se v Celju še nadalje stalno zasleduje gibanje cen, da se vpliva na trgovsko moralo, da se kontrolira industrijo in da tudi podjetja sama vplivajo pri grosistu na znižanje cen.

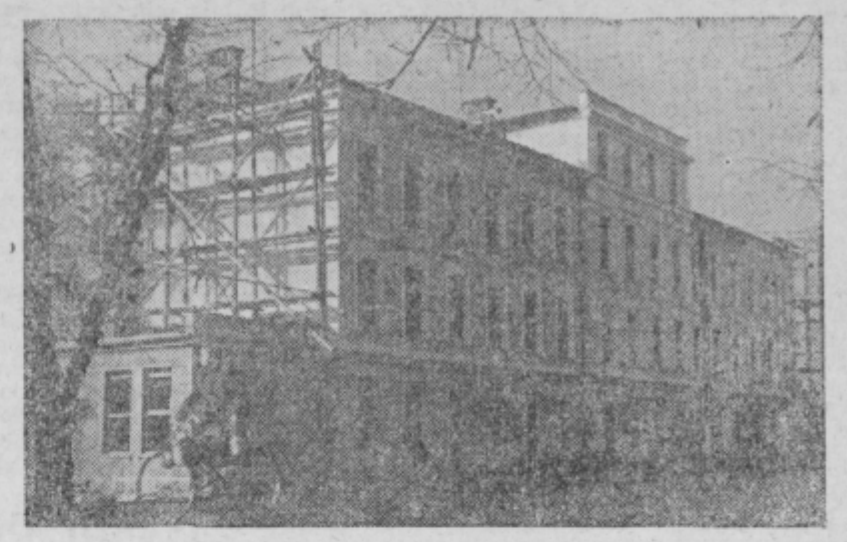

Novo poslopje bodoče Vajenske šole je že blizu otvoritve (Foto Lik)

Za Dan republike bo organizacija Zveze borcev obdarovala partizanske sirote

Pred kratkim je bil plenum Okrajnega odbora ZB, na katerem so se poleg drugega domenili tudi o proslavah Dneva republike v našem okraju.

Letos je organizacija ZB že večkrat razpravljala o potrebi večjega zanimanja za partizanske sirote in sirote žrtev fašizma. Tem otrokom smo doslej posvečali vse premalo pozornosti in skrbi, češ, da današnja politika do vzgoje in skrbi za mladino itak zajema vse otroke, pa tudi te. Različni primeri ravno nasprotnega značaja pa so zahtevali, da tem otrokom posvečamo posebno pozornost. Najbolj so se o zapuščenosti partizanskih sirot lahko prepričali letos voditelji taborenj v počitnicah. Bilo je nekaj takih primerov, da je ZB morala odločno nastopiti in celo otrokom zamenjati varuhe in skrbnike. Tudi drugače del sirot ne uživa tistega življenja, kot bi ga zaslužili kot otroci žrtev za našo svobodo.

Od poletja sem, ko so prišle te dokaj žalostne stvari na dan, je Okrajni odbor ZB skupaj z okrajnim odborom SZDL in drugimi množičnimi organizacijami marsikaj storil v prid izboljšanja tega vprašanja. Tako je uredil vprašanje podpor in štipendij, raziskal vzgojno in materialno stanje okolice, v kateri ti otroci živijo in če je bilo potrebno tudi primerno ukrepal.

Tokrat pa so na plenumu sklenili, da bodo v okviru proslave Dneva republike obdarovali vse eno- in dvostranske sirote padlih partizanov in žrtev fašističnega nasilja. Obdaritev sicer ne bo enotna, ker za kaj takega vseeno ni dovolj sredstev in ker dejansko vsi ti otroci ne žive v enakih pogojih. Tako bodo najpotrebnejši taki, ki živijo v težjih materialnih prilikah, dobili v dar oblačila in obutev, drugi pa druga darila, predvsem knjige.

Prepričani smo, da je tak način res najboljši in da tisti skrbniki, ki imajo dobro preskrbljene partizanske sirote, ne bodo delali pripomb, ker to, da so taki otroci pri njih dobro preskrbljeni, govori v prid njihove zavesti in dobrosrčnosti.

Dejansko pa je res, da bi ZB tudi to vprašanje morala enkrat pretehtati. Če vzamemo na primer dve družini, ki imata enake pogoje in materialno stanje, pa je v eni partizanska sirota dobro preskrbljena, v drugi pa živi v slabih življenjskih pogojih, potem je prvi nujno treba nuditi neko zadoščenje. V takih primerih bi morala organizacija ZB dobrim varuhom partizanskih sirot dati vsaj moralno zadoščenje v obliki javnega pismenega priznanja. One druge pa, če so res sami krivi, da sirote pri njih slabo živijo, tudi javno kritizirati, a ne problema reševati samo s priložnostnimi darili. Morda bi ravno ob priliki podelitve daril otrokom bila najprimernejša prilika za to.

Podelitev darov ne bo suhoparna, marveč bo po načrtih OO ZB lepo organizirana. V vseh krajih, kjer je nekoliko več partizanskih sirot, bodo pripravili neke vrste čajanke, kjer bodo udeleženci poleg darov dobili tudi razne priboljške in kjer bodo skupaj preživeli tudi kakšno prijetno urico. V Celju, kjer je 109 partizanskih sirot, bodo imeli skupno prireditev. Ogledali si bodo drامo Ljudskega odra »Sedmorica v kleti«, poleg tega pa bodo tudi na čajanki lahko videli krajše veselo prizore. Podobno bodo storili tudi drugje, če so za to pogoji.

Skupaj bo za 29. november v Celju in v okraju 1123 partizanskih sirot in sirot žrtev fašističnega terorja.

Organizacije ZB bi res težko našle primernejšo obliko praznovanja Dneva republike, saj s tem izražajo hvaležnost do vseh tistih žrtev, na katerih življenjih in krvi je naša svobodna država tudi zgrajena.

Kulturno in politično delovanje v Libojah

V začetku prejšnjega meseca je libojska »Svoboda« zaključila svoj veliki kulturni praznik, konec meseca pa je imela svoj letni občni zbor. Na občnem zboru, katerega so se udeležili tudi predstavnik Zveze »Svobod« Slovenije, tov. Bregar, član Okrajnega odbora ljudske prosvete Celje tov. Kočevar in tajnik OSS tov. Peperko, se je po obširnem poročilu razvila razprava, ki je razjasnila napake dosedanjega dela in dala predvsem priznanje doseženim uspehom. Slabosti društva so bile predvsem v tem, da se je polagalo premalo pažnje pobiranju članarine, odbori po sekcijah so se zelo redko ali pa se sploh niso sestajali in da niso našli prave metode za poživitev LU, ki je v tem letu takorekoč spala. Za odpravo teh pomanjkljivosti so sprejeli posebne sklepe, da se bo v tem letu delo društva usmerjalo predvsem v politično ideološkem in vzgojnem smislu. Upajo, da bodo v tem letu želi več uspeha.

V prvih letih je društvo imelo le tri sekcije, ki so bile aktivne, dočim jih ima danes kar deset in v teh celo 17 skupin. Za primer, kako se društvo hitro razvija, je samo glasbena sekcija, ki ima sedaj kar tri skupine, in sicer jazz-orkester ter od letos naprej še harmonikarski in tamburaški zbor.

»Svoboda« je povezana tudi z drugimi političnimi organizacijami. Tako je bil pretekli teden skupni sestanek z odborom SZDL Kasaz in Liboj ter šolskim svetom, na katerem so se pogovorili o programu proslave za 29. 11. in načinu izvedbe Novoletne jelke. Za tem je na sestanku poročal tudi predsednik odbora za gradnjo nove šole. V Libojah se namreč pripravljajo na gradnjo šole že 100 let, kakor pravijo to starejši ljudje. Ta misel pa je sedaj dobila pravo osnovo, ker je OLO Celje že odobril sredstva za izdelavo načrtov, ki so že gotovi. S pripravami so že tako daleč, da bodo lahko začeli z gradnjo že v naslednjih mesecih.

Tudi keramična tovarna se pripravlja na svoj veliki zgodovinski praznik. V prihodnjem poletju bodo slavili 140-letnico obstoja tovarne, ki je ena najstarejših tovarn te vrste v državi. Delavski svet je v ta namen že sestavil odbor. Zaradi zastarelih naprav ter samega izgleda tovarne bo ta odbor imel zelo veliko dela. Odbor je začel z delom in že pripravlja podroben načrt za odpravo vseh pomanjkljivosti ter pripravlja veliko zgodovinsko razstavo umetnostne keramike in knjigo, v kateri bo opisan razvoj tovarne vse od ustanovitve l. 1815.

LU-BO

SMUČARSKI TABOR na Mozirski
bo 29. novembra — Vabljeni!

Naši kmetje zahtevajo strokovno izobrazbo svojih otrok

Prva leta po osvoboditvi so v naših krajih številni izobraževalni tečaji vcepili veselje do nadaljnjega izobraževanja mnogim kmečkim mladincem. Vzporedno s porastom naše industrije, pa tudi z vedno večjo zahtevo po izobrazbi sploh, so okrajni odbori pričeli ustanavljati kmetijske šole v večjih krajih. Iz oddaljenejših kmetijskih predelov, kjer so bili mladinci te šole najbolj potrebni, je bil obisk zaradi oddaljenosti slab.

Celjski okraj je hotel v letošnjem letu to napako popraviti in je ustanovil namesto lanskih dvanajstih, dvajset kmetijskih šol. Potrebno pa bi bilo, da se ustanovi kmetijska šola na sedežu vsake občine, kakor v mariborskem okraju. Če bi celjski okraj ne reševal ustanavljanja kmetijskih šol le na svojem zasedanju, marveč bi bil vprašal za možne pogoje za ustanovitev kmetijskih šol občinske odbore SZDL in občinske ljudske odbore, potem bi gotovo bilo letos še več teh šol in ne bi bilo primerov, kot v Strmcu, da bi se morali občinski ljudski odbori Strmec kakor občinski in vaški odbori SZDL v Strmcu, boriti za ustanovitev te šole.

Dne 14. novembra sta bila dva sestanka članov SZDL v najbolj hribovitih predelih — Socki in Novakah. Na obeh sestankih, kakor tudi na roditeljskem sestanku v šoli so ljudje prosili naj se ustanovi šola tu in ne le v oddaljenem Vojniku, ko zamudijo mladinci tudi po štiri ure samo s hojo. Po razgovorih o elementarni nesreči — poplavi v tem kraju, po razpravljanju o pridelkih na splošno, je bilo slišati tudi takšna mnenja: »Novega je veliko — škropljenje sadnega drevja, gnojenje z umetnimi gnojili, tega mi naših otrok ne moremo učiti, ker se istega nismo naučili od svojih očetov. Če so šole že za vse, naj bodo tudi za to.

Pobuda je torej vznikla pri (to moramo priznati) nerazgledanih ljudeh hribovitih predelov, zato je prav da se SZDL, kakor občinski odbor tu odločno borita za ustanovitev take šole.

Kmetijsko-gospodarska šola v Laškem ima premalo gojencev

V ponedeljek je imela kmetijsko gospodarska šola v Laškem prvi dan pouka. Ko je stopil predavatelj v »razred«, je bil nemalo razočaran, saj sta v dvorani ZB (kjer bo imela šola svoje prostore) sedela samo dva učenca. Ker je te vrste šola v Laškem obstojala že lansko leto in imela kar zadovoljivo število gojencev, ki so si pridobili mnogo praktičnega in teoretičnega znanja, so Laščani upali, da bo letos odziv tem večji. Tako pa se je sicer iz Rogaške prijavilo 60 učencev, iz Laškega pa 20, toda kot izgleda, pouka sploh nisi vzeli resno in so izostali že prvi šolski dan.

Da je odziv za to šolo tako majhen, je vzrok v tem, ker mladinci laške okolice v teh lepih jesenskih dneh še vedno delajo na popravilu občinskih cest, ki jih je poplava možno poškodovala. Od tega dela pa jih je zaenkrat tudi težko odvrniti, prvič že zaradi nujnosti popravil, drugič pa je spet treba mladini nuditi zaslužek, ker so predeli (Roka, Povšnica, Doblatina, Tavče i. dr.) pasivni. Mestni ljudski odbor Laško je zaradi tega mnenja, da bi kazalo pouk na tej šoli preložiti za mesec dni. V tem času bodo namreč dela pri mostovih in na cestah v glavnem zaključena in bi lahko iz omenjenih krajev zajeli precejšnje število mladine.

Pogled po svetu

Težko je v zmedi in stiski časa razbrati tisto, kar naj ljudi pomirja in jim vzbuja nade na srečnejše življenje, na tako imenovano boljšo prihodnost. Marsikomu se zde take stvari varljive in brezupne sanje, komaj primerne za nečimrno mladost. Gorje, ki nam ga z obema rokama trosi zavistna usoda, ne preneha, grozeča tema oblakov, nabitih z uničujočimi silami, se le redkokdaj pretrga nad človeštvom. Marsikdo se z velikim Puškinom vpraša: Kdo me je s sovražno silo iz nebiti v svet prizval, kaj mi z dvomom um skalilo, kdo strasti je srcu dal!

Toda če je težko, je toliko bolj mikavno. Je nekaj, na kar se lahko opremo, tudi če nas od časa do časa zmedejo Einsteinovi zaključki, da se nam kažejo pojavi v različni luči, če jih gledamo z različnih stališč. To nam le potrjuje, da v svetu pravzaprav ni izoliranih pojavov, da je vse med seboj prepleteno z vzajemnim vplivanjem. Tudi politika nam to kaže. Vzemimo samo novi položaj naše države, odkar so voditelji SZ pokrenili normalizacijo odnosov z nami. Saburovljeva izjava je na enem mestu sicer nekoliko nerodna, ko pravi, da je ta prosluli spor koristil sovražnikom obeh držav, vendar nam vse skupaj dokazuje, da se je v SZ marsikaj spremenilo, marsikaj se pa še bo, ne samo zaradi volje novih ruskih velmož, marveč zaradi vsesplošnih svetovnih silnic, ki usmerjajo razvoj dogodkov. Nova ameriška politika glede Evrope pravzaprav ni nova. Mi na Dullesove grožnje, da bo Amerika obrnila Evropi hrbet, nismo nikoli nič dali, tudi takrat ne, ko je bil najbolj glasen. Tudi »nova« politika Velike Britanije, ki je prevzela jamstva v Evropi, torej vse tisto, kar vsebujejo londonski, pariški in bruseljski sporazum, ni pravzaprav nič novega; Anglija je morala opustiti svojo »sijajno osamljenost«, ker bi sicer pridevnik »sijajna« lepega dne odpadel, ostala pa bi samo »osamljenost«. »Otoka miru« ni več, le v teatru ga še lahko igramo. In francoska politika? Da se Mendès-France drži, je vzrok v tem, ker se je odpovedal nekaterim sanjam preteklosti, da bi s trezno glavo hodil v sedanjosti in naredil pravi korak v prihodnost. Dobil je zaupnico, tako trdno, da mu trenutno v notranji politiki ni bilo treba pristati na socialistične pogoje, ki mu jih je naštel Guy Mollet s pripombo, da bodo socialisti podpirali vlado, tudi če ne bodo sedeli v nji. S Ho Ši Minhom se vzpostavljajo znosni odnosi in to takoj po premirju in tako rekoč navkljub ZDA, ki se s tem ne morejo sprijazniti, kajti Dulles še vedno forsira svoj SEATO-jugovzhodni azijski pakt, ki kaže nepokrita rebra na vseh koncih in krajih. Kako se bodo stvari sukale v Alžiru, se še ne ve, upajmo pa, da Mendès-France tu ne bo načel nove Indokine. Arabsko gibanje nima tistega zaledja, kot ga je imel Vietminh v Kitajski in SZ, toda s tanki ga najbrž Francozi ne bodo mogli povoziti, posebno ker vre na vsej njihovi južni sredozemski obali.

Trenutni vtis govori za to, da so tisti, ki jih skomina po svetovni nadoblasti, za zdaj potegnili svoje kremplje nazaj, skoraj vsi istočasno. Ne zaradi neke ljudomilosti, marveč, ker so morali zaradi svojega lastnega blagra. Neki Rutherford je v knjigi »Anglosaksonski Izrael« dokazoval, da razsežnost Keopsove piramide napoveduje gospostvo Anglosaksoncev nad vsem svetom. Od takrat Nil ni poplavil Egipta dvajsetkrat, pa so se morali Angleži odpovedati ne samo piramidam in Egiptu, ampak še celo Suezu. Ni čuda, če danes Churchill ne računa več z atomsko premočjo in če pod konservativno vlado 56 angleških velepodjetij ustanavlja svoja zastopstva na zemlji rdeče Kitajske. Rešiti je treba, kar se rešiti da, in živeti je tudi treba. Amerikanec Hull je v knjigi »Skrivnostna usoda Amerike« pripovedoval, da so prebivalci potopljene Atlantide izročili Yankeejem svoje znanstvene pridobitve in našteva astronomske dokaze, po katerih mora svetovno gospostvo pripasti ZDA. Hull je najbrž napolnil glavo in srce desnemu krilu republikancev, ki so terjali intervencijsko vojno na Kitajskem. Toda niso prodrli. Govori se celo, da bodo ZDA obrnile hrbet Čangkajšku in tudi iskale modus vivendi z Maotsetungom. Tega sicer niso pokazali v OZN, ko je prišlo do predloga o uporabi atomske energije v mirnodobske namene. Po mnenju ameriške diplomacije bi moral biti predlog tako sestavljen, da bi Kitajska k sporazumu o atomski bombi ne mogla pristopiti. Res, smisla za mednarodno sodelovanje s tem niso pokazali v času, ko zboruje 72 držav, članic UNESCO, ki je organizacija Združenih narodov za prosveto, znanost in kulturo! Pa vendar, popustiti bo treba: oborožitev Japonske, za ameriško trategijo najvažnejše letalonosilke, je z izjavo podprl celo Ču En Laj. Jošida, predstavnik Japonske, ki v notranji politiki ni kaj trden, je v Washingtonu, čeprav podjarmljenec, ostro terjal denar za sanacijo japonskega gospodarstva in za oborožitev. Denar je sveta vladar, drži. Toda tudi ideja, ki se polasti množic, je moč. Ta ideja utegne biti tudi osveščanje azijskih ljudstev!

V Zahodni Nemčiji se Adenauerju ne nasmiha neskaljena sreča. 9 milijard mark alo po naše 720.000 milijonov din je že namenil za novo nemško vojsko, toda v Nemčiji rase huda opozicija zoper ta dvomljivi uspeh, ki je že tako klerikalno pobarvan. Na ratifikacijo bo moral še malo počakati in pred njo se bo zgodilo še marsikaj, predvsem pa bo treba, da res zavlada med Vzhodom in Zapadom duh razumevanja, medsebojnega spoštovanja, poštenosti in sodelovanja. To so pogoji za mirno, konciliantno sožitje, za politični »koeksistencializem«, prav tako kakor za privatno življenje med ljudmi.

T. O.

S SEJE UPRAVNEGA ODBORA OKRAJNE ZADRUŽNE ZVEZE CELJE

Za boljšo organizacijo odkupov poljskih pridelkov

KMETIJSKE ZADRUGE BODO PRE VZELE VSE ODKUPE. — KMETJE ODLAŠAJO S PRODAJO KROMPIRJA V SVOJO ŠKODO. — Z NOVIM LETOM SE OBETA CELJANOM VEČ MLEKA. — LIP V SLOV. KONJICAH IN LESNO PREDELOVALNO PODJETJE V MESTINJU PREIDETA Z NOVIM LETOM V ZADRUŽNO UPRAVLJANJE.

V sredo je bila seja upravnega odbora Okrajne zadružne zveze v Celju, na kateri so razpravljali predvsem o tem, kako bi kmetijske zadruge usposobili za odkup vseh poljskih pridelkov na svojem območju. Čeprav so odkupi že stara in stalna naloga kmetijskih zadrug, so zadruge to vrsto dela precej zanemarile. Posledica tega je bila, da je vedno več nakupovalcev in prekupčevalcev prihajalo na vas, ki so dvigali cene.

Da bi to nezdravo stanje omilili, so sklenili, da se bodo morale odslej kmetijske zadruge baviti z vsemi odkupi. V ta namen se bodo morale predvsem organizacijsko okrepiti, sicer ne bodo kos tej nelahki nalogi. V petek se bodo pogovorili tudi vsi upravniki in poslovodje o načinu, kako bo organizacija odkupa najbolj uspešna. Upravni odbor je mnenja, da je 60% zadrug že sedaj sposobnih prevzeti odkupe. Poleg dobre organizacije je potrebna za uspešen odkup tudi in predvsem visoka zadružna zavest zadružnikov. Člani zadruge bi morali biti bolj disciplinirani in prodajati pridelke izključno le zadrugi.

Odkup krompirja ponekod zavirajo same zadruge, ker se premalo brigajo. V Celjski okolici je še okoli 100 vagonov krompirja neodkupljenega. Kmetovalci so ga vkletili, ker računajo, da ga bodo pozneje dražje prodali, toda kaj lahko se jim zgodi kot lani, da bo krompir ostal v kleti do spomladi seveda v kmetovo škodo. Kako nizka je še zavest nekaterih naših zadružnikov nam pove ta primer: Odbornik KZ, ki je celo dobil kredit za gradnjo gnojne jame, ni prodal kropirja zadrugi zato, ker je dobil drugod zanj nekaj več.

Po daljši razpravi so sklenili, da bodo predlagali glavni zadružni zvezi naj bi se ustanovila šola za poslovodje in upravnike, kjer bi le-ti poleg temeljitejšega strokovnega znanja utrdili zadružno miselnost, ki ljudem v zadrugah večkrat manjka. Pri okrajni zadružni zvezi pa bodo ustanovili pododbor, ki bo skrbel za čimboljšo organizacijo vseh odkupov.

Z novim letom bo OZZ prevzela tudi podjetje Mleko, saj je odkup mleka izključno zadružna naloga ter je zadnji čas, da se to organizacijo postavi na zadružno osnovo. Člani upravnega odbora so mnenja, da bodo z dobro organizacijo izboljšali odkup mleka, znižali bodo režijske stroške, izplačilu pa bodo povečali posebno pozornost, saj je bil doslej največkrat vzrok slabega odkupa prav neredno izplačevanje odkupljenega mleka. Okrajna zveza bo v ta namen izdala tudi posebne »mlečne knjižice«, v katerih bodo poleg potrebnih navodil, kako se ravna z mlekom, tudi podatki o količini odkupljenega mleka dnevno, podatki o tolšči in o izplačilu. Okrajni odbor pa je dal OZZ garantno pismo za 10 milijonov kredita v prihodnjem letu, ki ga bodo uporabili za nabavo 2 do 3 avtomobilov za prevoz mleka.

V razpravi o izkoriščanju gozdnih sortimentov in trgovini z lesom so bili mnenja, da bi bilo potrebno na območju okraja ustanoviti 3 zadružna podjetja, ki se bodo bavila z odkupom, predelavo in trgovino z lesom. Lesni odsek pri Trgovskem podjetju OZZ se bo osamosvojil kot odkupno podjetje. To podjetje naj bi bilo še vedno v sklopu Trgovskega podjetja zaradi boljše organizacije, vendar bo imelo svoj tekoči račun, svoj plačni fond, obratni kredit in knjigovodstvo. Pooblastili so tudi komisijo, ki bo do novega leta prevzela vse za prevzem LIP v Slov. Konjicah in Lesno predelovalnega podjetja v Mestinju, ki bosta prešla z novim letom v zadružno upravljanje. Kmetijske zadruge pa odkupov lesa ne bodo več vršile, razen tiste, katere bodo zgoraj navedena podjetja pooblastila za odkup.

Izvolili so tudi odbor za strokovno vzgojo mladine z nalogo, da bo v kmetijskih zadrugah pomagal mladini pri strokovni vzgoji (uporaba kmetijskih strojev, umetnih gnojil, krmil, zaščitnih sredstev itd.). Ta odbor je važen za bodoči napredek našega kmetijstva, zato ga bo vodil predsednik OZZ, tov. Franc Lubej.

Nekaj problemov in stanje obrti v Celju

(Nadaljevanje)

UKREPI, KI JIH JE IZVRŠITI V PRIVATNEM SEKTORJU OBRTI

Pred obravnavo ukrepov, ki jih je izvršiti v privatnem sektorju obrti, je pripomniti, da je celotno izvedbo ukrepov usmeriti tako, da je popolnoma **zaščiten mali delovni obrtnik**, medtem ko je tistemu delu obrtništva, ki je zašlo na pot kapitalističnega načina proizvajanja, **onemogočiti in odvzeti ekonomske pogoje, ki mu dovoljujejo tak način proizvajanja** in take odnose, ki temeljijo na kapitalistični osnovi.

V prvi vrsti je **takoj izvesti omejitev zaposlevanja tuje delovne sile pod zveznim maksimumom predvsem v konjunkturnih strokah obrti**, in sicer tako omejitev, ki bo omogočala tudi v privatni obrti razvoj socialističnih proizvodnih odnosov. V ostalih uslužnostnih strokah obrti je zmanjšanje delovne sile že itak izvršeno in ni nujne potrebe po zmanjšanju, ker posamezni obrtni obrati ne zaposlujejo več kot enega do dveh pomočnikov. Ta omejitev naj bi se izvedla predvsem v kovinski stroki, v celotni gradbeni, kakor tudi v lesni stroki.

Omogočiti je treba privatnim obrtnikom prehod v socialistični sektor, ki bodo lahko svoje izkušnje in organizacijske sposobnosti prenašali na ostale zaposlene kvalificirane delavce.

Živilska stroka obrti spada glede na položaj v našem mestu v celoti v socialistični sektor in jo je treba obravnavati enako kot ostale prehranbene stroke, ki so popolnoma v socialističnem sektorju obrti. **To velja predvsem za pekovsko stroko obrti, ki ima še obstoječe kapacitete neizkoriščene in bi se v sestavi ostalih socialističnih obratov pravilneje uporabljale kot doslej.**

Enako je z avtoprevozniško obrtjo, ki bi se morala po vseh okolnostih, v katerih se sedaj upravlja javni osebni in tovorni transport, **priključiti v celoti socialističnemu sektorju.**

STANJE OBRTI V SOCIALISTIČNEM SEKTORJU

Stanje obrti v socialističnem sektorju je obravnavati tako, da se predvsem izvrši kratek pregled nad razporeditvijo kapacitet in njihovimi vključitvami za izvrševanje določenih proizvodnih nalog. Predvsem je analizirati, v koliki meri so vključene kapacitete za izvrševanje uslužnostno - reparaturne dejavnosti in koliko je takšnih kapacitet v socialističnem sektorju obrti, ki so angažirane za polindustrijsko proizvodnjo, oziroma koliko obrtnih obratov že proizvaja gotove izdelke, ki jih današnji trg išče in zahteva. Pregled tabele o kapaciteti obrtnih obratov socialističnega sektorja nam kaže, da je **v sedanjem obdobju predvsem potrebna majhna obrt reparaturno-uslužnostnega značaja**, ki je po svoji organizacijski obliki zelo prožna in vedno sposobna prehajati na različno proizvodnjo uslug in storitev ter se lahko takoj prilagodi trenutnim potrebam uslug za potrošnike. Bodoče zahteve potrošnikov po uslugah in trga naj odločijo potem, v kakšni smeri se naj taki obrati razvijajo.

Ko se bodo zmanjšale kapacitete v privatni obrti glede na znižanje dovoljenega števila delovne sile, je treba istočasno enakomerno razvijati **nove kapacitete v socialistični obrti.**

Take manjše obrtne delavnice, ki bi zaposlevale povprečno od 5 do 20 pomočnikov in nekoliko vajencev, je ustanoviti v naslednjih strokah: v kleparsko-ključavničarski, vodovodno - instalaterski, elektroinstalaterski, mizarski in tesarski, slikarsko-pleskarski, cementninarsko-zidarski stroki.

Z ustanovitvijo teh obratov bo omogočena zaposlitev tuje delovne sile iz privatnega sektorja obrti, ki se bo za gotovo zaposlila v obrti še naprej. Na drugi strani **se bo izpopolnila vrzel, ki obstaja glede na to, da nam še vedno primanjkuje novih zmogljivosti prav v teh strokah.** Naročila teh vrst uslug so ogromna in bodo naslednje leto še večja, ker je gradbena sezona nezmanjšana in so gradbena podjetja največji naročniki uslug v teh strokah. Z ustanovitvijo novih obrtnih obratov v socialističnem sektorju bo povečana zdrava konkurenca, ki bo gotovo terjala boljšo in solidnejšo izvršitev naročil ter dvigala kvaliteto uslug in storitev. To se že opaža v nekaterih strokah obrti, kjer je število obratov zadovoljivo in je taka konkurenca veliko vplivala na ceno in kvaliteto uslug in storitev.

V nadaljevanju te obravnave je argumentirati v vrednostnih pokazateljih nekatere trditve v tem odstavku. Zato bomo v naslednji številki navedli vrednostne pokazatelje o zmogljivosti in prometu naših socialističnih obrtnih obratov.

Kaj bodo k temu rekli ljudski poslanci za okraj in mesto Celje

Pod gornjim naslovom smo v pretekli številki našega lista objavili članek tov. B. F., ki med ostalim trdi, da je Uprava lokalnega avtoprometa v Celju ukinila odobren popust voznine za vojne invalide na podlagi naloga Sveta za gospodarstvo pri OLO Celje, ker nima zakonite osnove za to.

Ker se Okrajni odbor Celje s takim pisanjem ni strinjal, se je uredništvo prepričalo, da okrajni odbor takega odloka sploh ni izdal, kar je razvidno tudi iz dopisa OLO Celje, ki ga dobesedno objavljamo:

Drž. gosp. podjetje
Avtobusni promet Celje

Glede na Vaš dopis št. 307-54 z dne 18. 6. 1954, katerega ste naslovili na Državni sekretariat za gospodarstvo LRS Vam sporočamo, da je naslov istega odstopil nam v rešenje. V predloženi zadevi Vam sporočamo, da smo mnenja, da pripada voj. voj. invalidom vozna olajšava in za ljudske poslance brezplačen prevoz prav tako na lokalnih progah, kakor na medkrajevnih avtobusnih progah. Pri tem je potrebno, da upoštevate Uredbo o voznih olajšavah voj. vojnih invalidov in drugih oseb, ki so pod varstvom Zakona voj. vojnih invalidov (Ur. l. FLRJ št. 7-58-50).

Glede raznih olajšav pa je treba uporabljati poslovnike zadevnih zborov. To stališče zavzema tudi Državni sekretariat za gospodarstvo LRS.

Po informacijah Sveta za gospodarstvo pri OLO Celje lahko odobri popust za vojne invalide na lokalnih progah delavski svet avtobusnega podjetja po svoji uvidevnosti, zato je vsako zvračanje krivde na OLO Celje neutemeljeno in tako pisanje neresnično.

Uredništvo

Ali ne bi kazalo v velenjskem rudniku urediti tudi pršno in kadno kopališče

Rudnik lignita v Velenju se je zadnja leta zelo razširil in povečal, za kar ima največ zaslug dobro organiziran delovni kolektiv ter upravni, nadzorni in tehnični vodje tega podjetja.

Kdor je bil zadnje čase v Velenju, ga skoraj kar ne bi spoznal, saj je tu mnogo novih, lepih zgradb, ki so zrasle v zadnjih dveh letih. In tudi življenjske razmere v Velenju nam pričajo, da je tu marsikaj bolje urejeno, kakor v nekaterih drugih rudarskih revirjih.

Vendar pa je v Velenju še nekaj pomanjkljivega, kar bi se brez večjih težkoč prav lahko izpopolnilo. V rudarski kopalnici naj bi se v zdravstvene in higienične potrebe postavilo nekaj kabin za pršne in kadne kopeli. Takšnih kopeli bi se lahko pozneje posluževali vsi člani delovnega kolektiva, medtem, ko se sedaj neograjenih pršnih kopeli poslužujejo samo rudarji po končanem umazanem delu.

Z. J.

Celjski komorni zbor bo gostoval v Trstu

Celjski moški komorni zbor, ki je v aprilu letošnjega leta praznoval petletnico svojega obstoja in je v juliju letos žel izreden uspeh z nastopi med slovenskimi rojaki na Koroškem, je nedavno dobil od Slovensko-hrvatske prosvetne zveze v Trstu vabilo za prireditev koncertnih nastopov v Trstu in okolici. Seveda so naši pevci, na katere smo Celjani upravičeno ponosni, z veseljem sprejel povabilo za gostovanje, ki bo v dneh 29. in 30. novembra ter 1. decembra. Tako bo torej celjski komorni zbor med prvimi pevskimi družinami, ki bo napravil umetniško kulturne stike med našo državo in Italijo. Društvo bo za pomembno koncertno turnejo v Trstu izdalo poseben program s posvetilom temu važnemu kulturnemu dogodku.

Odpadni SVINEC kupimo vsako količino po najvišji ceni.
Odpadpromet Laško

Pravi socialistični odnosi ponekod še vedno niso vpeljani

Enajst let že imamo zakonito ljudsko državo, borba za socializem in enakopravnost ter ljudsko samovlado pa je še veliko bolj stara. Pet let je pri nas že delavsko samoupravljanje, ki je na splošno želo pogobilo socialistične in demokratične oblike našega družbenega življenja. Decentralizacija ni formalen akt ali eksperiment, temveč njen namen je, da je udeležba najširših množic čim večja. Prav isti razlogi nas vodijo k ustanavljanju komun, ki bodo v končni fazi najidealnejša oblika samoupravljanja delovnih ljudi.

Težke in ostre so bile borbe preden smo dosegli vse to za kar nas danes občuduje delavski razred vsega sveta. Odpravili smo izkoriščanje delovnega človeka, uvedli povsod veljavnost besede vsakega soustvarjalca in se borili proti vsem navadam preteklosti. Naši zakoni in predpisi nimajo razpoke, kjer bi se lahko prerivali v naše življenje preživeli, protiljudski, nedemokratični odnosi med ljudmi. Toda naj so zakoni še tako progresivni, jih vendarle izvajajo ljudje, da sem ter tja prihajajo v življenje prebarvani z individualizmom posameznega človeka.

Zgodilo se je in se še dogaja, da moramo v današnjem času včasih potrpeti z nerazgledanostjo posameznih članov družbenega upravljanja na vsej široki črti, ker ti ljudje po naših zakonih in težnjah morajo sodelovati in soodločati. Kljub temu, da je prevzgoja ljudi že itak težavna, se najdejo v vodstvih podjetij tovariši, ki razvoj samoupravljanja zavirajo, ki ustvarjajo socializmu tuje vzdušje znotraj svojih kolektivov. Taki ljudje se običajno postavljajo za »smetano« v svojem okolju. Oni vse vedo, oni smejo vse reči, oni smejo celo žaliti in delati krivice, ne pride jim pa na misel, da bi prednosti večjega znanja uporabili pri vzgoji svojih sotovarišev. To diši po ukrepih bivših neljudskih režimov, ki niso radi videli, da bi znali ljudje vsaj pisati in brati, ker bi celo v zakonih tedanjih protiljudskih vlad našli stavke, ki bi se jih lahko posluževali v svojo obrambo pred izkoriščanjem. Če nekdo nekaj zna, tega pa ne pove ostalim ter dela napake, je znak, da rad v kalnem ribari.

V sindikalnih podružnicah so zadnje čase povsod govorili o samoupravljanju, o vprašanjih cen in veliko tudi o odnosih v podjetjih. Lani in v predlanskem letu je bilo o primerih samopaštva, diktatorstva in izkoriščanjih mnogo govora in pisanja. Optimisti bi mislili, da je sedaj aktualen predvsem gospodarski kriminal in da prejšnjih pojavov ni več. Toda naenkrat so spet udarili na svetlo kaj žalostni primeri odnosov v kolektivih, o katerih bomo posamezno poročali v bodoče.

Samopašni elementi so sedaj verjetno spremenili svojo taktiko. Ne nastopajo več odkrito, temveč veliko bolj zvito. (V omenjenih dveh primerih je še po starem.) Le-tam delajo ti ljudje tako, da vse njihovo delo izgleda v korist podjetja, dejansko pa s špekulativnimi postopki, prestopki raznih določil napeljejo vodo na svoje mline. Kaj takega bi moglo biti tudi v zvezi s problemi nerealnega stanja cen. Ti ljudje enostavno zlezejo kolektivu pod kožo. Prej so oblastno odklanjali resnično kolektivno upravljanje, zdaj pa postavijo celo ves kolektiv predse kot ščit, ki se po navadi zave njihovega zajedalstva šele takrat, ko je že prepozno.

Kmetijska šola Šentjur pri Celju priredi 24. nov. 1954 ob 10. uri

plemenski sejem

za dvajset telic sivorjave pasme.
Interesenti vljudno vabljeni!

Zato se zgodi, da tam, kjer je ugotovljeno škodljivo poslovanje za podjetje in družbo sploh, nastopa ves kolektiv v obrambo krivca, če ga pristojni organi družbe postavijo pred zagovor.

Ponekod so napačni tudi pogledi na urejene delovne odnose. Temu je krива običajno pomanjkljiva politična vzgoja ljudi. Zgodilo se je, da v podjetju niso marali vodilnega uslužbenca zato, ker je bil baje »visok«, ker ni hotel z njimi pijančevati in »piti bratovščino«. To je enostavno smešno.

Čas je, da končno zavremo take tendence posameznikov. Zato pa je treba poznati naše zakone, vedeti kaj je prav, kaj ni. Doživetje krivice je šola za tiste, ki se ne zavedajo svojih pravic, pa bi se jih morali.

J. K.

Smučarski tabor na Dan republike na Mozirski koči - Vabljeni

V Celju imamo logopedski oddelek za zdravljenje govornih motenj

Že nekaj časa deluje v Celju v okviru Društva prijateljev mladine oddelek za odpravo govornih motenj. Oddelek vodi požrtvovalno in z velikim uspehom priznani logoped tovariš Drago Zupančič, ki mu je poverjen obenem oddelek enakega značaja v Mariboru.

Kako silno potreben je bil logopedski oddelek v Celju, kažejo mnogoštevilne prijave »pacientov«, ki se večajo iz dneva v dan, tako da jih tov. Zupančič sam ne more več sproti obravnavati. Ker se bodo prijavljenci verjetno še in še priglašali, je Celje tudi že pomislilo na bodočnost in bo preobremenjeni logoped Zupančič kmalu dobil dobrega pomočnika v osebi tovarišice Mirnikove, diplomirane učiteljice, ki že hospitira pri njem.

Logopedski oddelek, ki ima nalogo zdraviti govorne napake, to je učiti pravilni govor, se ne more spuščati v delokrog zdravnikov, je pa vsekakor v tesni povezavi z otorinolaringologom. Gluhe, naglušne in nosljajoče najprej preišče specialist, potem pa jih napoti k logopedu.

Pri celjskem logopedskem oddelku je doslej registriranih preko 120 primerov, obravnavajo pa jih trenutno 75. Poleg zdravljenja daje logoped v tem oddelku tudi nasvete staršem, ki imajo kakor koli »bolne« ali duševno manj razvite otroke. Logoped opozarja zlasti na zdravo govorno okolje, da se govorna napaka ne potencira. Po nasvete prihajajo ljudje iz bližnje in daljne okolice.

Konkretno pa v logopedskem oddelku obravnavajo psihološke govorne motnje ter motnje, ki so osnovane na deformaciji govoril. Za enkrat je registriranih največ primerov jecljanja in brbotanja. Brbotanje je napaka, slična jecljanju, toda s to razliko, da brbotač nima pozornosti do govora, jecljač pa preveliko.

V logopedskem oddelku je tu precej jecljačev, sesljačev, nekaj nagluhih in precejšnje število rotacistov (pogrkovalcev). Nosljanje je največkrat posledica preklanega neba ali ohromelega neba. Napaka se da odpraviti z operacijo, pozneje pa dobi »pacienta« v roke še logoped, ki mu z govornimi vajami pripomore do normalnega govora.

Kot smo že prej omenili ima celjski logopedski oddelek največ primerov jecljanja, med katerimi so nekateri posebno težkega značaja. Kot z ostalimi tozadevnimi »bolniki«, je treba z jecljačem še posebej obzirno in psihološko postopati. Kot smo dejali, ima jecljač preveliko pozornost do govora. Princip zdravljenja je zato v glavnem v tem, da jecljaču odvrnemo pozornost od govora. Če starši jecljača neprestano opozarjajo na napako, mu s tem hibo naravnost gojijo in jo stopnjujejo. Prav tako bi tudi šola morala mirno iti preko takšne napake. Učitelj naj bo z jecljačem potrpežljiv in naj mu da dovolj časa za premislek in odgovor. Večkrat zagreši učitelj veliko pedagoško napako, ko nima potrpljenja s takim učencem in mu da odgovor napisati. Jecljač se bo pri tem gotovo počutil zapostavljenega.

Strokovnjak Zupančič obravnava vse navedene primere po globoko pedagoških principih, zato pa »pacienti« (tudi starejši!) stopajo z največjim zaupanjem v njegovo svetovalnico v Razlagovi ulici. Tudi s težkimi primeri jecljačev je dosegel v tem kratkem času že naravnost zavidljive uspehe.

Pouk se vrši trikrat tedensko (četrtek, petek, sobota), je posamičen in traja najmanj 20 minut za posameznika. Trenutno se zdravi tu največ mladina celjskih šol, nekaj pa je tudi izvenšolske mladine in odraslih iz celjske okolice. Zdravljenje je brezplačno. Želeti je le, da bi bil vsak odrasli zdravljenec tega oddelka član Društva prijateljev mladine.

V. S.

Novo ustanovljeno lutkarsko gledališče v Celju bo kmalu začelo delovati

Pred nekaj dnevi je agilno Društvo prijateljev mladine skupno z Okrajno ljudsko prosveto v Celju ustanovilo lutkarsko gledališče, ki bo celjski mladini gotovo prineslo mnogo zabave.

Po zgledu drugih mest je tudi Celje že dolgo stremelo za tem, da dá sicer maloštevilnim celjskim lutkarjem vso možnost širšega razvoja in izpopolnitve. V Celju je sicer že obstajala lutkarska družina na Dolgem polju, ki je precej uspešno delovala. Prav tako je tudi Industrijska kovinarska šola že imela svojo lutkarsko družino, žal pa jim je letošnja poplava ves lutkovni material uničila.

Tako so Celjani v okviru Društva prijateljev mladine in pod moralno podporo Okrajne ljudske prosvete ustanovili mladini svoje gledališče in bo to gledališče v najbližji bodočnosti začelo delovati. Kot temelj novemu gledališču so vzeli kar dolgopoljske lutkarje in lutke. Danes ima gledališče v posesti že okrog 60 lutk, s katerimi lahko uprizorijo vsakovrstne igre. Za izpopolnitev mladega »ansambla« pa bo celjska prosveta s pomočjo ljubljanske centrale pričela s starimi in novimi lutkarji v Celju tečaj, ki bo gotovo dal tudi zadovoljivo število novega kadra.

Glede dokončnega prostora, kje bo lutkovno gledališče našlo svoj stalni dom, še ni ničesar določenega. Za enkrat so si lepo uredili dvorano v Kajuhovem domu, ki bo za prvi čas kar ustrezala svojemu namenu. Upati je, da bo novo ustanovljeno lutkarsko gledališče v Celju naletelo med prebivalstvom na mnogo simpatij pa tudi razumevanja, da bomo tako s skupnimi močni podprli dobrohotno prizadevanje vsi prijatelji mladine.

V. S.

To naj bi bila jesenska idila sredi Celja, pa ni, ker je med tem, ko so sliko izdelovali v Ljubljani, že zmanjkalo kostanja . . .

(Foto Lik)

Kaj vse se lahko dogodi pijanemu človeku

Posestnik Mihael Kos iz Sopot pri Podčetrtku je 10. t. m. peljal voz drv v sosednjo hrvaško republiko. Tam se je napil do onemoglosti, njegova vprežna živina — krava in vol — pa sta šla z vozom brez gospodarja nazaj proti domu. Sotlo sta govedi prekoračili, toda sta obtičali na drugem bregu. Dan pozneje so našli ljudje zgodaj zjutraj govedi ob Sotli, toda brez voza. Verjetno sta se krava in vol rešila vprege, voz pa je naraščajoča Sotla odnesla. Prav tako bi lahko narasla voda odnesla tudi živali, da ju ni pravočasno rešil tovariš P. M. Nesreča bi bila lahko še večja in bi morda terjala smrtno žrtev, če bi bil pijani voznik slučajno na vozu, ko je njegova živina zabredla v sotelske vode.

Ta primer naj bo opomin vsem prijateljem vinske kapljice, prav posebej pa še voznikom in oškodovancu samemu, da bo v bodoče pri pijači le poznal pravo mero.

K. A.

Kmetijske zadruge naj bi še bolj uspešno intervenirale na celjskem trgu

Nekatere kmetijske zadruge že od 3. t. m. nudijo Celjanom poljske pridelke po dokaj nižjih cenah kot privatniki. Celjani so tega zelo veseli, želijo si le, da bi bilo blaga še veliko več. Do sedaj pa je intervencija še preslaba. Vsako jutro se gnetejo gospodinje okoli zadružnih stojnic in blago je hitro razprodano.

Do sedaj prodaja na celjskem trgu nekaj zadrug vsak dan razen nedelje in ponedeljka. V torek prodajajo kmetijske zadruge iz Slivnice, Šentjurja pri Celju in Žusma; v sredo KZ Dramlje, Blagovna in Ponikva; v četrtek KZ Št. Vid pri Grobelnem in Šmarje pri Jelšah, v petek KZ Zreče, Konjice, Žiče in Loče ter v soboto KZ Kozje, Prevorje, Lesično, Podčetrtek, Pristava in Zibika. Zadruge se tega vrstnega reda kar v redu držijo, le v sredo so Celjani pogrešali KZ Ponikvo pri Grobelnem.

Cene kmetijskih zadrug so bile v tem tednu naslednje: fižol od 40 do 60 din, zelje od 14 do 17 din, jajca po 18 din, krompir od 10 do 11 din, repa po 5 din, kisla repa od 20 do 25 din, redkev po 10 din, mleko do 25 din, korenje do 8 din in korenček do 10 din.

Privatniki so pa prodajali po naslednjih cenah: fižol do 90 din, zelje od 22 do 25 din, jajca od 22 do 25 din, krompir po 12 din, repa od 12 do 14 din, kisla repa od 40 do 50 din, redkev po 20 din, mleko od 30 do 32 din in salata od 40 do 45 din.

Vsekakor je intervencija kmetijskih zadrug kar se cen tiče uspešna, le skrbeti bodo morale, da založijo celjski trg z večjimi količinami.

Kako dolgo bo brusač Held še spal pod milim nebom

Če bi imela svojega prašička, mu gotovo ne bi privoščila takega »stanovanja«, kot ga ima brusač Peter Held s svojo družino na periferiji olepšanega Celja.

Če vas pot zanese v bližino tovarne perila, poglejte in oglejte si to sramoto. Jaz sem si jo ogledala in me je bilo sram za vse Celjane — in še posebej za tiste, ki danes z majhno družino še posedujejo večsobna stanovanja in jim celjska stanovanjska stiska ne seže do možgan, še manj pa do srca.

Brusač Peter Held, ki ima 4 šolobvezne otroke in je sam še invalid po vrhu, je pred junijsko poplavo posedoval skromno barako, ki pa mu jo je voda odnesla. Tako je kot mnogo drugih poplavljencev ostal čez noč brez strehe in je družinici komaj rešil golo življenje. Ker je možakar mirnega in nevsiljivega značaja, ob razdelitvi pomoči za poplavljence ni preveč moleduval ter tudi ni znal uveljaviti svojih pravic. Sprejel je za otroke najpotrebnejše, potem pa je mirno čakal, da ga Celje stisne v kako skromno zavetišče.

Začasno ga je sprejel pod streho prijatelj Anton Resner, prav tako brusač, ki stanuje v bližini »Topra« s petčlansko družino v vozičku, ki ima velikost štiri krat dva metra. Kako se v tem prostoru stiska 10 ljudi, med njimi stara, težko astmatična mati in 4 otroci, si lahko mislimo — oziroma si sploh misliti ne moremo. Ta v pravem pomenu besede »stanovanjska stiska« traja pri tej brusaški družini že pet mesecev.

Zavedati se moramo, da so tu trije otroci, med njimi celo dva gimnazijca, ki na robu majhne mizice pišejo svoje domače naloge, držeč stekleničko črnila med koleni. In kako naj se učijo v takem prenasičenem prostoru, ko se v njem kuha, pere, brusi in popravlja dežnike. Ponoči je ta vozliček izpolnjen res do poslednjega kotička. V kotu stoji počez postelja zakoncev, ostalih sedem prebivalcev pa se stisne vzdolž po vozu in težko si je predstavljati drugače, kot da otroci ležijo malodane drug vrh drugega. Oče Held s svojim petnajstletnim gimnazijcem že ne najde med njimi več prostora, zato si je v bližini voza postavil šotor iz koruzne slame in ga pokril s pločevino. Pod tem koruznim šotorom spita že pet mesecev oče in sin v slami na vlažnih tleh.

Stanovanjski urad, Svet za socialno skrbstvo in RK si sicer prizadevajo, da rešijo obe družini teh stanovanjskih tegob, vendar si že preveč dolgo samo prizadevajo. Zima je pred vrati, jesensko deževje in hladne noči so tu — zato ne kaže več čakati in si prizadevati ter trkati obzirno na socialni čut teh in onih. Če stanovanjski urad tega ne zmore, naj posežejo vsem množične organizacije, SZDL, RK, Društvo prijateljev mladine in mi vsi Celjani, ki nas mora osebno boleti tak sramotni primer.

Poudarjam, da brusač Held ni kak delomrzni potepuh, temveč delovni človek, ki kot invalid težko služi svoj kruh za preživljanje petčlanske družine. In kot takemu naša socialistična družba gotovo ne bo odrekla pomoči.

V. S.

KOLEKTIV PAPIRNICE IN KNJIGARNE CELJSKE TISKARNE

sporoča ljubiteljem leposlovnih in strokovnih knjig, knjižnicam, šolskim upravam, raznim ustanovam in vsem ostalim interesentom

da je znižal cene vsem leposlovnim in strokovnim knjigam za 10 %

To znižanje mu omogoča močno povečan promet, katerega je dosegel z ugodnejšim nakupom raznih pisarniških in drugih potrebščin, katere nudi potrošnikom po znižanih cenah.

Prepričajte se sami v prodajalni Papirnice in knjigarne Celjske tiskarne Celje, Trg V. kongresa 3 — telefon 23-76

Kmetijstvo in zadružništvo na Danskem

Za lažje razumevanje bom na kratko opisal par različnih zadrug. Nekega dne smo si ogledali mlekarsko zadrugo v Solrodu, 30 km oddaljeni vasi od Kopenhagena. Njena mlekarna ima dnevno kapaciteto 30.000 mleka. V njej je zaposlenih 8 ljudi (6 na prevozu), skupno torej 14 ljudi. Ima 300 članov, ki posedujejo 3300 krav. (V Danski je pravilo, da se na 1 ha zemlje redi poleg ostalega najmanj ena krava). Mlekarna je nova in jo je zadruga zgradila s posojilom, ki ga mora vrniti v 30 letih s 4 odstotki obresti. Mleko zbirajo vsako jutro z avtomobili in je posel zbiranja in pasterizacije gotov v 3 urah. Polovico mleka predelajo v sir in maslo. Vsak član je obvezan, da

Franc Lubej

vzame nazaj polovico posnetega mleka od oddane količine. Mleko plačuje kmetom po tolščobi. Vsak dan vzamejo vzorec, ga dajejo v epruveto, ki nosi številko tega kmeta. S kemičnimi dodatki se mleko obdrži en teden, nato ga izmerijo, dobijo tedenski povpreček v maščobi, ki je osnova za cene. Plačujejo ga 14-dnevno, točno. Upravni odbor je 7 članski. Funkcija predsednika in članov upravnega odbora je častna in ne prejemajo za to delo nobene nagrade. Direktorja postavlja in mu določa prejemke upravni odbor. Ostale uslužbence postavlja in jim odreja plače direktor. Deleža člani nimajo, jamčijo neomejeno. Ta zadruga ima tudi hladilnico. Vsak član ima svoj ključ in lahko vsak čas prinese in odnese svoje prehranbene artikle. Člani so najbližji kmetje, ki jih je 140. Vsak plača za uporabo hladilnice letno 70 kron (3010 din).

Občni zbor je enkrat na leto, seje odbora pa so mesečne.

ZA DANSKO SO ZNAČILNE KONZUMNE (potrošniške) ZADRUGE

Le-teh je v celi državi nekaj nad 2000 s skupnim številom članov okrog 435.000. Računajo, da je v konzumnih zadrugah včlanjenih oziroma se v njih preskrbuje okoli 37% celotnega prebivalstva Danske. Članstva je iz vseh slojev. Te zadruge predstavljajo v glavnem trgovino špecerijskega, kolonialnega, galanterijskega in manufakturnega blaga. Podeželske zadruge te vrste se bavijo tudi z nakupom in prodajo kmetijskega reprodukcijskega materiala, kakor so: umetna gnojila, zaščitna sredstva, močna krmila, odkup jajc in zdravilnih zelišč, itd. Pravilo je, da zadruge poslujejo samo s člani. Kakor hitro bi poslovale tudi z nečlani, bi jih država obdavčila kot privatne trgovce. Zadruge imajo namreč mnogo manjše davke kot privatni trgovci. Davčna osnova za potrošnika zadruge je vrednost zadružnega premoženja. Povprečno plačajo letno 1% davka od vrednosti zadružnega premoženja. Predelovalne zadruge pa plačajo 0,40% davka od vrednosti premoženja.

Ogledali smo si potrošniško zadrugo v Rüslynge-u, izrazito kmetijsko področje. Ta kraj je poznan po vrtnarski proizvodnji, ki je tukaj zelo na višku. Zelo lepo nas je sprejel direktor zadruge, ki je istočasno poslovodja trgovine. Bili smo tudi postreženi s čašico italijanskega vermuta in kakor običajno s cigaro. Omenjeni kraj šteje okrog 1500 prebivalcev. V zadrugo je vključeno okoli 37% prebivalcev, kar je tudi povprečje za Dansko. Omenjena zadruga je ena od najmočnejših v Danski. Ima 1,750.000 kron letnega prometa. Polovico prometa odpade na kmetijski reprodukcijski material, druga polovica pa na potrošno blago. Glede na opravljeni promet znaša dobiček okrog 5%. Kot ristorno delijo članom samo 6% celotnega dobička. Stroški trgovine znašajo 5,5%, in sicer: plačni sklad 5% ter ostali stroški 0,5%. Vsak direktor potrošniške zadruge mora pred nastopom te službe imeti najmanj 10-letno prakso v trgovini kot trgovski pomočnik, dovršeno 8-mesečno zadružno trgovsko šolo (stroške za šolanje nosi sam) ter mora položiti upravnemu odboru zadruge kavcijo v znesku 20.000 kron. (860.000 din.) Zaradi velikega števila trgovskega kadra je to mesto zelo težko dobiti. Zadruga je vključena v zvezo potrošniških zadrug Danske, ki ima svoj sedež v Kopenhagenu, širom po državi pa 16 filial in 17 lastnih tovarn, to je največje dansko trgovsko podjetje z ogromnim prometom in lastnim kapitalom. Ta zveza je bila ustanovljena leta 1896. Njene tovarne ustvarjajo letno proizvodnjo v vrednosti 170 milijonov kron (7.310,000.000 din). Tovarne proizvajajo tekstilno blago, usnje, konfekcijo, milo in ostala kemična sredstva, konzerve, sladkor, pohištvo, čevlje, tobak itd. V upravi in skladiščih zveze je zaposlenih 5000 ljudi. Zveza je imela preteklo leto 635 milijonov kron, to je za 27.305,000.000 din prometa. Blago prodaja samo svojim članom.

Vrnili se bomo k proizvodnji, ki je veliko bolj interesantna in predstavlja njeno izučevanje za nas tudi večji pomen. Mislim, da se z Dansko, kar se donosov v kmetijski proizvodnji tiče, v celoti vzeto, ne more kosati nobena država na svetu. Človek skoraj ne bi verjel golim številkam, če se na lastne oči ne bi o dejstvih prepričal. Pri tako zelo visokem intenzivnem kmetijstvu pa moramo seveda upoštevati nekatera dejstva. Sedanji nivo njihove kmetijske proizvodnje je plod dolgotrajnega dela na selekciji v živinoreji in v poljedelskih kulturah, predvsem pa veliko delo, ki so ga v 70 letih izvršili pri izboljšavi tal. V nekaj letih so izvršili ogromna melioracijska dela, saj je pred tem bila Danska zelo pusta, zelo zamočvirjena, kisla, ter podvržena silovitim vetrovom z morja. Njihova država je skoraj v celoti obdana z morjem. Že v letu 1869 je bila v Danski organizirana močna akcija za melioracijo na zadružni osnovi. Takrat je ustanovljena njihova prva zadruga za melioracijo in pogozdovanje, ki se je razvila v ogromno podjetje, ki je v vseh letih svojega obstoja usposobilo preko 900.000 ha neplodne zemlje v najboljšo zemljo, ki da danes ogromne donose. Omeniti je, da imajo Danci še danes okoli 160.000 ha nerodovitne zemlje, puščave in močvirja, ki ne rodi ničesar in čaka melioracij, ki naj bi jih po svojih načrtih izvršili v nadaljnjih 7 letih. Ta zadruga je doslej pogozdila preko 100.000 ha zemlje, zgradila v obalnem pasu ogromno gozdnih zaščitnih pasov proti vetru, za kar je porabila preko 1,000.000 drevesc. V svoji posesti ima v različnih mestih v državi 6000 nahajališč apna za kalcifikacijo zemlje, ki je, kakor tukaj pravijo, največji problem danskega kmeta. Ima lasten pedološki laboratorij, kjer se letno analizira okoli 200.000 vzorcev zemlje, zaradi ugotavljanja potreb po apnenju. Pravilo je, da danski kmet kalcificira svojo zemljo, seveda po predhodni strokovni analizi, vsakih 8 let. Ne bi bila torej točna predstava, da je v Danski od nekdaj naravna kvaliteta zemlje predstavljala pogoj za tako visoko proizvodnjo, kakor jo imajo danes.

Seveda ne moremo vsega tega niti aplicirati na našo situacijo, niti ustvariti točne primerjave. Ekonomski in politični pogoji za razvoj danskega kmetijstva so bili povsem drugačni kakor pri nas. Danska je bila nekoč zelo močna pomorsko-trgovska država, saj je njena trgovska mornarica po obsegu bila tretja najmočnejša na svetu. Od tod so jim ogromna sredstva, ki so jih v preteklosti vlagali v kmetijstvo. Ekonomski pogoji za razvoj so bili torej boljši kakor pri nas, ki smo bili vse do osvoboditve žrtev najhujših ekonomskih izkoriščanj. Poleg tega ne gre pozabiti, da je Danska dežela, ki nima osnovne surovinske industrije niti rudarstva in je, kar se tega tiče v celoti odvisna od uvoza. Je izrazito kmetijska država, s silno razvitim kmetijstvom in je spričo tega svojega notranjega gospodarstva zelo močno odvisna od prilik na svetovnem tržišču, kajti le rahli pretres v cenah kmetijskih proizvodov na svetovnem trgu vleče za seboj nujno težke posledice za Dansko gospodarstvo. Na eni strani je torej bogata dežela, kmetijsko zelo razvita, na drugi strani pa odvisna. Gospodarsko torej ne more biti samostojna v pravem smislu besede. Nadalje ne gre pozabiti, da Danska v svoji preteklosti ni imela tako hudih posledic vojn, saj v preteklih 100 letih ni utrpela večje vojne škode. Daljše obdobje za Dansko ni bilo nobene nevarnosti glede plasmana kmetijskih proizvodov, dočim je naša zgodovina, zgodovina same borbe proti tujim izkoriščevalcem. Toda glede na možnost lahko rečem, da so pri nas pogoji za večje uspehe v kmetijstvu. Že samo naš družbeno-politični sistem in velika moč naše industrije sta dva osnovna pogoja za to. Po mojem mnenju pa je pri nas še precej problemov, ki čakajo rešitve.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Izlet rezervnih oficirjev, ki zaleže več kot vrsta predavanj

Na lanskem občnem zboru Združenja rezervnih oficirjev v Celju je bil sprejet predlog, da bi v okviru vzgoje oficirskih kadrov uvedli tudi izlete v specialne enote JLA, ker je konkreten, nekako »otipljiv« stik z nekim rodom vojske lahko zelo koristen, če ne najkoristnejši vzgojni način.

Poletje je v Združenju minulo brez rednega strokovnega dela, zakar so v tem času objektivni razlogi, saj nobena organizacija v poletnih mesecih ne uspe sprovesti sistematičnega študijskega dela. Na jesen pa je tudi UROJ začelo uvajati sistematično strokovno delo med rezervnimi oficirji.

Tako je v nedeljo MO UROJ Celje organiziral izlet rezervnih oficirjev na vojaško letališče na Krškem polju. Trije polni avtobusi so jih pripeljali na obisk specialni vojaški enoti, ki je storila vse, da bi obisk rezervnega oficirskega kadra imel čim več koristi pri izpopolnjevanju vojaških ved. Tako so podrobno razkazali področje radiozvez, dalje razne tipe šolskih prehodnih in borbenih letal, njihovo oborožitev, taktične lastnosti itd. Prav tako so si lahko ogledali tudi razne zvrsti bombnega in raketnega orožja in na kraju tudi slučajno videli pristajanje in izgled domačih bojnih letal.

Skratka je obisk na vojnem letališču bil zelo koristen za vse udeležence. Suhoparno, brez dokumentacije prenašano predavanje kaj lahko izhlapi v najkrajšem času, medtem ko stvari in orožje, ki ga enkrat vidimo in dodobra pregledamo, ne bo nikoli šlo iz spomina.

Morda bi v bodoče kazalo večkrat organizirati take strokovne ekskurzije v razne specialne enote JLA. Sicer je to res zelo težko, ker organizacija UROJ nima odvišnih denarnih sredstev, ki bi jih lahko uporabila za take svrhe. Če organizacija rezervnih oficirjev ne bo dobila nobenih subvencij in podpor, bo seveda za letos ta izlet prvi in zadnji. Toda vzemimo v roke svinčnik in malo računajmo, koliko so podjetja, ki zaposlujejo rezervne oficirje na škodi, če morajo le-ti iti na izpopolnjevanje vojaškega znanja v vojaške enote. Združenje rezervnih oficirjev pa bi moglo ob izdatnejših finančnih sredstvih dosti doprinesti k vzgoji oficirskih kadrov izven vključevanja pripadnikov na dvomesečne vaje. Rezervni oficirji bi lahko doma delali izpite, hkrati pa bi povečanje strokovnega izpopolnjevanja koristilo vsej naši skupnosti, ker znanje rezervnih oficirjev predstavlja večjo obrambno moč naše vojske v primeru potrebe.

Plenarna seja Olepševalnega in turističnega društva

VEČJA GRADBENA DELA — USTANOVITEV STALNE TURISTIČNE KONFERENCE — GRADNJA LJUDSKEGA KOPALIŠČA — POVEČANJE DVORANE V NARODNEM DOMU — 30 LET DRUŠTVA

Pretekli petek zvečer se je sestal k plenarni seji širši odbor Olepševalnega in turističnega društva, da pretrese delo upravnga ter ostalih društvenih odborov v zadnjih mesecih. Seja je bila zelo dobro obiskana. Obširna poročila so podali predsednik upravnega odbora Rado Jenko, predsednik propagandnega odbora Zoran Vudler in društveni blagajnik Godnik Viktor.

Iz poročil je bilo razvidno, da je društvo v letošnji sezoni uspešno delovalo na vseh področjih. S sredstvi, ki so jih dala društvu na razpolago predvsem mestna občina in pa delovni kolektivi, je društvo postavilo godbeni paviljon v mestnem parku in v njem vsako nedeljo preko poletja organiziralo koncerte, dalje je izvedlo celotno ureditev Kocenovega trga z lastno gradbeno ekipo, uredilo plot in pločnik v zahodnem delu Razlagove ulice, nasad in zid na Slomškovem trgu ter nadaljevalo z ureditvenimi deli na Starem gradu.

S številnimi dopisi je društvo opozarjalo podjetja, ustanove in zasebnike, da naj skrbe za red in snago in da naj odpravijo razne pomanjkljivosti. Najbolj kričeče primere pa je društvo objavljalo tudi v Tribuni Olepševalnega in turističnega društva v Savinjskem vestniku.

Živahna je bila tudi turistično-propagandna dejavnost. Na pobudo društva je bila konec avgusta ustanovljena tudi »Stalna turistična konferenca« kot poseben odbor v sklopu društva, ki združuje turistična društva in podjetja na območju celjskega in šoštanjskega okraja in že uspešno deluje. Izdane so bile naslednje publikacije: Turistično-gospodarski adresar, prospekt Celja, prospekt Stari grad v skupni nakladi 30.000 izvodov.

Cvetlični odbor je propagiral cvetje, camping-klub pa je izposojeval šotore ljubiteljem narave. Vsa ta dela je uspelo društvu realizirati predvsem s prostovoljnim delom in z delom v lastni režiji za znesek 4,000 000 dinarjev v primeri s predračunom gospodarskih podjetij v znesku 9,500 000 dinarjev.

Vsa tri poročila so sprejeli člani širšega odbora z zadovoljstvom na znanje. V živahni razpravi so dali posamezni odborniki pobudo, da bi društvo tudi v prihodnjem letu nadaljevalo z urejevalnimi deli na Starem gradu, predvsem pa uredilo tam iz kakega že obstoječega objekta primerno gostišče. Drugi so se zavzemali spet za še večjo snago v mestu, nekateri so zahtevali, da je potrebno oživeti restavracijo Mlinarjev Janez na Teharju, s posebnim odobravanjem pa je bil sprejet predlog, naj da društvo pobudo za razširitev sedanje velike dvorane Narodnega doma, ki je postala kot edina dvorana za koncerte in družabne prireditve že pretesna. Beseda je tekla dalje o cestah, muzeju, parkih, nasadih in spet je bilo živahno pozdravljeno sporočilo, da bo mestna občina zelo verjetno že prihodnje leto pričela z zemeljskimi deli za postavitev ljudskega kopališča, ki bo lahko že v letu 1956 služilo svojemu namenu — seveda, če bodo regulacijska dela Savinje normalno potekala, ker sta **gradnja kopališča in pa regulacija Savinje najtesneje povezani.**

Obravnavana je bila tudi gradnja novega, Celju nujno potrebnega hotela in pa gradnja stanovanj.

Ob veliki proslavi »Štajerska v borbi« so društveni člani pomagali pri organizacijskem delu, društvo je dalo na razpolago svoje prostore, izposodilo veliko število zastav ter s časopisnimi objavami pozivalo prebivalstvo, da naj kar najlepše okrasi mesto.

Ob zaključku je bil sprejet program za nadaljnje društveno delo, ki mora biti v prihodnjem letu še bolj živahno. Društvo bo praznovalo v prihodnjem letu svojo tridesetletnico, ki bo proslavljena s številnimi prireditvami in s posebno zgodovinsko publikacijo.

Delo društva je bilo v letošnjem letu res uspešno, za kar gre vse priznanje marljivim društvenim članom ter ljudskemu odboru mestne občine Celje in delovnim kolektivom, ki so s svojimi sredstvi omogočili društvu izvršitev tega velikega programa. Poleg materialne pomoči pa je društvo imelo pri svojem delu vso moralno pomoč celotnega celjskega prebivalstva in je tako z marljivim delom glavno letošnjo sezono uspešno zaključilo. Vran.

Kakšno je poslovanje z delovnimi knjižicami

Delovnim knjižicam, ki bi nam morale služiti kot edini in glavni dokument pri urejevanju vseh pravic iz delovnega razmerja, posvečamo vse premalo pozornosti. Premalo skrbimo za njihovo pravilno izpolnjevanje. Velika površnost je ugotovljena pri podjetjih, ki tudi drugih nalog ne opravljajo zadovoljivo. Ni čudno, če ugotovimo, da za to delo pooblaščeni uslužbenci včasih niti ne vedo, da obstojajo o delovnih knjižicah posebni predpisi. Ni torej naključje, da so izpoljnjevali delovne knjižice kar po svojem, lastnem preudarku. Prav to, kar bi lahko ponekod imenovali celo nepismenost, pa je povzročilo sedanje neurejeno stanje in neizogibne posledice.

Da bi se sedanje pomanjkljivosti popravile, naj uslužbenci, ki so odgovorni za pravilno poslovanje z delovnimi knjižicami (tam, kjer še dosedaj za to delo ni nihče odgovoren, naj bi nekoga zadolžili), ponovno prečitajo uredbo o delovnih knjižicah in navodilo za izvajanje uredbe o delovnih knjižicah (Uradni list FLRJ, štev. 7/52 in 30/52 in ugotovijo, če je njihovo ravnanje v skladu s temi predpisi. V teh predpisih je namreč navedeno, da je prepovedano **ustanoviti delovno razmerje brez delovne knjižice** oziroma potrdila, da je uveden postopek za izdajo delovne knjižice. Nadalje je določeno, da mora biti zavedena številka delovne knjižice v lastnikovi osebni izkaznici (to opravljajo pooblaščeni uslužbenci tajništva za notranje zadeve) in da mora lastnik svojo delovno knjižico lastnoročno podpisati. Na tretji strani (zgoraj) delovne knjižice je treba podrobneje opisati listino, na podlagi katere je bila priznana delavcu ali uslužbencu določena stopnja strokovnosti. Na isti strani (spodaj) je vpisati podatke le takrat, če je delavec pridobil med zaposlitvijo višjo kvalifikacijo, kot pa jo je imel ob zadnji izdaji delovne knjižice.

Takoj ob ustanovitvi delovnega razmerja mora delodajalec izpolniti prve tri stolpce na 6. strani delovne knjižice, ob prenehanju delovnega razmerja pa pravilno sešteti podatke o delovni dobi na 7. strani delovne knjižice (»Skupno trajanje vseh zaposlitev«). Ti podatki v največ primerih, posebno v zamenjanih delovnih knjižicah stalnih delavcev in uslužbencev, niso enaki delovni dobi, ki jo delodajalec izračuna in vpiše pod »Trajanje zaposlitve v podjetju«. Nadalje je treba vpis pravilno potrditi s podpisom, štampiljko primerne velikosti, tako da ne zaseže pol ali celo vse strani. Ob ustanovitvi delovnega razmerja morajo delodajalci izpolniti tudi prvi, drugi in četrti stolpec na 27. strani delovne knjižice (»Vrsta zaposlitve in plača«) in te podatke letno zaključevati. Te podatke izpolnijo delodajalci v delovnih knjižicah svojih stalnih delavcev in uslužbencev za čas od 1. aprila 1952 in jih letno zaključijo. Če delavec (uslužbenec) med letom ni menjal delodajalca, je treba izvršiti na tem mestu le enkraten vpis za eno koledarsko leto, ne glede na to, da je opravljal v teku leta različna dela. V prvi stolpec je treba vnesti tisto kvalifikacijo in poklic, v četrtega pa tarifno postavko, ki sta bili delojemalcu določeni v odločbi o razporeditvi na delovno mesto in tarifni postavki (26. člen uredbe o plačah delavcev in uslužbencev gospodarskih organizacij).

Vsak delavec mora prejeti potrdilo delojemalca o prevzemu delovne knjižice v hrambo (obrazec 0,36 — na zalogi v Državni založbi). Vsa podjetja pa si morajo priskrbeti tudi novo matično knjigo na obrazcu 0,64 in prepisati v njo vse vpise iz dosedanje matične knjige, in sicer v istem zaporedju, da ne bi prišlo v delovnih knjižicah, kjer so matične številke iz dosedanjih knjig že vpisane (stran 6, prvi stolpec), do **prečrtavanja.**

Po vsem tem pa je potrebno pripomniti, da privatni delodajalci ne vpisujejo v delovne knjižice svojih delavcev prav nobenih podatkov za socialno zavarovanje.

Ni še prepozno. Delovnim knjižicam bomo vrnili njihov pomen; zato pa moramo z dosedanjo prakso takoj prenehati in prilagoditi naše poslovanje z veljavnimi predpisi, ki so enotni za vso našo državo, in ki ne dopuščajo prav nikomur nobenih izjem.

Trgovsko podjetje »Volna« nam pripravlja vesel umetniški UŽITEK

Ta je pa lepa. Od kdaj se gredo trgovci komedijante (razen takrat, kadar stranke prepričujejo, da cene niso visoke)? Brez skrbi. Ne bomo vam poročali o neznanih talentih, ki so po čudnem naključju zbrani v enem kolektivu.

Gre za prvi reklamno-zabavni večer, ki ga bomo imeli v Celju. V Ljubljani je to že uobičajena stvar. Taki večeri so pri trg. podjetju »NA-MA« vsako leto večkrat. V Celju nam je tega manjkalo, saj življenje v celjskih dvoranah ni preveč pestro. Manjkalo zato, ker so gostovanja kvalitetnih ansamblov po navadi dražja, kot zmorejo vstopnice in nihče doslej ni bil pri volji, razen v enem primeru Olepševalno društvo, da bi tako stvar nekako organiziral. No, zdaj se je ojunačil kolektiv »Volne«, ki pravi, da bo reklamno-zabavne večere krstil za tradicionalno navado, če bo prvi zadovoljili ljudi.

Toda, kar se prav zadovoljnosti tiče, si že sedaj lahko obetajo uspeh, saj bo na tem večeru sodeloval celoten ansambel mariborskega »Totega teatra«, in sicer: Božo Podkrajšek, Tijek in Štef, Franjo Kumar, Haberl Janko, Samec Jože, Vlado Golob in Mira Bedenkova. Ta imena so dovoljni porok, da bodo Celjani stresali salve smeha.

Za zmerne in prenapete ljubitelje moderne glasbe bo brez dvoma dovolj, če povemo, da bo muzikalni spored izvajal Ferry Souvan s svojim orkestrom in neizogibno klaviolino.

In nazadnje javna tajna; da bo posledica gostovanja Ivo Robiča povečan obisk mladine, tokrat z večino na dekliški strani.

V dvoranj gotovo ne bo manjkalo »špekulantov« na srečo, ker bo pri vseh treh predstavah žrebanje nagrad, ki jih podjetje »Volna« pripravlja za to priliko. Tako se bo ta veseli večer nekaterim sprevrgel še v večer sreče in dobička.

Morda komu ne bo prav in bo dejal: kaj mi bo mešanica? Nalijte mi čistega vina! Danes je že zares težko nekaj poslušati in gledati, da ni vmes reklama. Samo odprite radio, razgrnite časopise in revije, povsod vas preganja reklama. Če pa že drugače ni mogoče, pozdravljamo tudi ta način posredovanja kulturnih prireditev in zabavnih večerov, kajti boljši so taki kot nobeni. Sploh se nam ni treba bati, da bi ves večer poslušali, kaj pri »Volni« prodajajo. Kolektiv smatra, da je zanj dovolj, če je stvar vzel v svojo organizacijo, da Celjanom, torej svojim odjemalcem, nudi poleg kulturne postrežbe še nekaj zabavnega. No, zares nas zanima, kako bodo obiskovalci 5. decembra letos, zadovoljni?

Morda zato nimamo več krvodajalcev

Res je, da je v našem časopisju bilo že mnogo pisanega o potrebah, ki jih imajo naše bolnice za krvodajalce, ker jim za transfuzijo primanjkuje krvi, vendar pa odziv za to važno človeško nalogo ni ravno velik oziroma vsaj v Celju ne tolikšen, da bi lahko bili zadovoljni.

Vzrokov je verjetno veliko, gotovo največ subjektivnih, ki so morda včasih prav majhnega pomena. Ni izključeno, da se mnogi bojijo procedure pri odvzemanju krvi, bojijo se igle in, kakor nekateri pravijo občutka, da ti odteka kri.

Nič čudnega ni, če se zdrav človek v prostorih bolnice počuti neprijetno, da vpliva na njega duh po zdravilih, v belo oblečeno osebje in še mnogo drugih stvari, ki jih v dnevnem življenju ni navajen. Tudi postopek pred odvzemanjem krvi morda na nekoga negativno vpliva psihološko in pa seveda po takih vznemirjenih ljudeh napačno prenešene vesti, ki ustvarjajo nepotreben strah, ki res ni z ničemer upravičen.

Zadeva ni tako komplicirana in bi res bilo prav, da se vsakdo sam prepriča zlasti zaradi tega, ker je v Celju potrebno doseči, da bo odstranjeno pri nekaterih nepravilno mišljenje in nepotreben strah. Pri tej akciji predvsem ne smemo izgubiti izpred oči potrebe in koristi za tiste, (ker v tak položaj lahko pride sleherni od nas), katerih življenje in zdravje je odvisno od tega ali bo pravočasno dobil potrebno količino in grupo, 0, A, B krvi. Na to vprašanje ne smemo in ne moremo gledati tako kot neka ženska (ki verjetno ni edina), ki je sedela v bolnici in v razgovoru o krvodajalstvu najprej vprašala če kaj plačajo, ko pa ji je nekdo dejal, da je to delo naša človeška dolžnost, se je nasmejala in odgovorila: »Če nič ne plačajo, potem jo pa že raje sama imam.« Seveda pa ta ista ženska ni mogla odgovoriti, kaj bi storila in kakšno mnenje bi imela o ljudeh, če bi bila ona na operacijski mizi in čakala na nekoga, ki naj bi ji dal potrebno kri, pa bi le-ta čakal na plačilo.

Še to je potrebno poudariti in tudi povedati: Odnos zdravstvenega kadra, ki dela na postaji za krvodajalce je do prihajajočih krvodajalcev zelo dober in se iz njihovega odnosa vidi, da opravljajo važno nalogo, ki zahteva predvsem človeka.

1. DECEMBRA
Andrejev sejem
V CELJU
prodajajo trgovska in obrtna podjetja ter proizvajalci domače obrti iz Celja in drugih krajev LR Slovenije.

ZGODBA slovenskega interniranca

Mirko Roš:

PO PRIPOVEDOVANJU PADEŽNIKA IVANA, KMEČKEGA SINA IZ TROJNEGA PRI LAŠKEM

Moja zgodba se glasi tako, kakor si jo je zapisal v maju 1945 mestni referent za ugotavljanje vojnih zločinov v Laškem. V njej ni psiholoških vrednot in problemov in tudi ničesar, kar bi ji moglo dati literarno vrednost, saj samo kratko našteva važnejše dogodke, kar sem si jih obdržal v spominu. Zgodba ne da besede niti mojemu najglobljemu čustvu, ki izvira iz ljubezni do mojega ljudstva, do domačih krajev, rodnih poljan in gozdov, do moje družine in domače hiše. To čustvo, ki me je peklo vse dni in noči, je bila zavest, da živim uklenjen v sužnost ravno takrat, ko kliče domovina svoje otroke v oboroženo borbo proti okupatorju. Tam v daljni domovini si pridobivajo mnogi bratje in sestre slavo junaških borcev za svobodo. Zato sem spoznal: Boljše in lepše bi bilo umreti v drznem boju proti podlemu sovragu, nego brezmočno trpeti v nečastnem suženjstvu.

— — —

Ko je vse prestano trpljenje že daleč za menoj, a se mi mideli še vedno tolikokrat vračajo v minula doživetja, razglabljam o vzrokih in pomenu vojnega dogajanja. Vedno jasnejša in razumljivejša mi postaja krivda nemškega naroda, kajti vso večletno vojno je nemško ljudstvo moralno podpiralo svoje voditelje, zlasti še takrat, dokler so se vrstili zunanjepolitični in vojni uspehi. Tudi politično najmanj dosegljivi so s spoštovanjem zastrmeli v obetano bodočo veličino in mogočni razmah hitlerjanske države, pri tem pa malomarno prezrli najosnovnejše pravice, ki jih imajo drugi narodi, v prvi vrsti pravico do lastnega državnega in kulturnega življenja. Da pa umolkne vsak očitek vesti, je bil izdelan svetoven nacističen nazor v znamenju kljukastega križa. Nauk o nadvrednosti nemškega človeka nad tujcem je vžgal in nemška mladina je navdušeno hitela k orožju in pod zastavo. Zaslepljenost je rodila divjaštvo, strupen bes je okužil ozračje nemškega ljudstva, ki je, čeprav visoko civilizirano, razgalilo pred svetom svoj nizki kulturni nivo. Vsa mnogomilijonska nemška armada, ki je plenila, požigala, divjala in morila med slovanskimi ljudstvi, je sestaven del vseh slojev in plasti svojega naroda, tesno povezanega v svojih zločinskih ciljih. Nihče ni dvignil glasu v obrambo nesrečnikov, ki so nedolžni trpeli nečloveške muke po zaporih in taboriščih, umirali trpinčeni, prezebli in gladni z bolnim domotožjem v srcu.

Preživeli smo največji imperialistični vojni pohod, kar jih je kdajkoli v zgodovini sprožil kak narod. Redki so bili nekrivci in nikogar ni bilo med Nemci, ki so se priselili med nas, da bi ne bil navdušeno odobraval vseh mnogih kršitev mednarodnih obveznosti in pogodb. Napram Češki je bil prelomljen monakovski dogovor, napram Poljski pogodba o nenapadanju, napram Jugoslaviji izjava o nespremenljivosti in trajnosti njenih mej, napram Sovjetski zvezi pogodba o nenapadanju. Kamor je udrl nemški okupator, je vršil zaplembo zasebnega premoženja, v okupiranem delu Slovenije pa celo rekrutiral moško prebivalstvo za svojo armado. (V smislu čl. 53 in 56 haaške konvencije iz leta 1913 o vojni na kopnem, ki jo je kot sopogodbenica podpisala tudi Nemčija, ni dovoljena zaplemba premoženja občin in zasebnikov, niti državno premoženje, ki služi bogočastju, dobrodelnosti, pouku, umetnosti ali znanosti. Druga konvencija prepoveduje rekrutacijo prebivalstva na okupiranem ozemlju sovražne države. Nemško vojno vodstvo je roko v roki s svojim megalomanim ljudstvom teptalo prevzete obveznosti s ciljem, da bi svetu zavladal nemški narod. In nihče bi naj ne bil toliko močan, da bi ga smel zaradi storjenih zločinov klicati na zagovor. Šele tedaj, ko bi bil strt vsak odpor, naj bi na kontinentih zavladal mir, četudi le mir pokopališč.

— — —

Kakor pravljica iz tisoč in ene noči se bo nekoč zanamcem zdela nedavna štiriletna zasedba naše domovine. Saj se Nemčija za ustrahovanje slovenskih pokrajin ni poslužila samo svoje vojske in raznih vojaško organiziranih političnih formacij. Da nas hitreje seznani z nemško kulturo in lažje privadi novemu redu, je gestapu, SA- in SS-edinicam sledil močan kader meščansko poklicnih ljudi, zajet iz najrazličnejših nemških in avstrijskih mest in dežel. Zasedel je službena mesta v trgovini in prometu, v politični, sodni in prehrambeni upravi, v industriji, obrti in šolstvu. Tudi ti ljudje, pripadniki vseh slojev nemškega ljudstva, so vestno in dosledno izpolnjevali dana jim naročila, vršili pa so jih tudi tako verno, kot da bi bili prepričani o pravičnosti čudovite oblastvene odredbe, s katero nam je bila predpisana nemška narodnost. Tisk slovenskih knjig in časnikov je bil zabranjen, slovensko šolstvo ukinjeno, ustanavljajo se nemške šole, osnovne in srednje, v nemških otroških vrtcih pričenja ponemčevanje dece že v njeni predšolski starosti, organizira se prisilna oddaja slovenskih knjig. Slovenski jezik je prepovedan v uradih in obratih, v cerkvi, v trgovinah in na mestnih ulicah. Ob vsaki priliki morajo deca in odrasli poslušati zasramovanje in blatenje njih slovenskega materinskega jezika. Vršijo se aretacije meščanov, ki se drznejo govoriti slovensko na mestnih ulicah. Dajati je treba odgovor, ako govore starši doma med štirimi stenami slovensko s svojimi otroci. Nemško povelje se glasi: Govori nemško, kajti jezik je izraz tvojega mišljenja! Odstranjeni so slovenski kulturni spomeniki, uničene narodne knjižnice in kulturno-prosvetne ustanove. Povsod se vrše obvezni tečaji nemškega jezika. Otroci politično nezanesljivih staršev nimajo dostopa v srednjo šolo, za obisk vseučilišča je potrebna dobra politična ocena z rdečo legitimacijo »Štajerske domovinske zveze«. Slovenci so odstranjeni z vseh, količkaj pomembnih položajev v javnih in privatnih službah. Vršijo se konfiskacije in prisilni odkupi zasebnega imetja. Bliža se dokončni pogin slovenskega gospodarskega, kulturnega in narodnega življenja.

Kje v zgodovini narodov in njih bojev najdemo enačico vsem tem krutostim, grozodejstvom in žalitvam človeškega dostojanstva? Ali ta naša doživetja ne dokazujejo globokega padca moralnega standarda nemškega ljudstva, ki mu je bilo možno šele z novimi mednarodnimi konvencijami predočiti potrebo po zaščiti vojnih ujetnikov, ujetnikov v taboriščih in partizanov, ki je z njimi kot uporniškimi borci ravnati enako kakor z rednimi vojaki (Na pobudo Mednarodne zveze organizacij RK so bili leta 1949 izpopolnjeni in popravljeni predpisi o zaščiti vojnih ranjencev, ujetnikov v taboriščih in civilnega prebivalstva v okupiranih deželah, novi pa so predpisi o priznanju svojstva rednega vojaštva partizanskim borcem.

Najboljše pojmuje in najvišje ceni svobodo, komur ni bila poklonjena v zibelki, ampak si jo je moral šele priboriti. Ali jo cenimo vsi dovolj? Le v njej je možna neminljiva sreča in bratska povezanost našega ljudstva. Prestano trpljenje partizanskega borca in sužnja interniranca naj bi bilo porok srečne bodočnosti daljnjih, še ne rojenih pokolenj. Tudi njihova naloga bo, da čuvajo idejo svobode, humanizma in ljubezni do domovine.

(Konec.)

Cesarjev Talec v Ljubljani ukraden

Umetnost in umetnik... To sta dve iluzorni besedi, na zunaj obdani v gloriolo in svetlobo, zato ljudje zunaj umetniških krogov dostikrat ne vedo, da je lahko med umetniki tudi kaj takega mogoče:

Vsaj Celjanom, če že ne tudi mnogim okoličanom, je znana najnovejša plastika akademskega kiparja Cirila Cesarja. To je talec, ki je bil odlit v mavec in prvič razstavljen ob proslavi na Ostrožnem. Stal je pred Narodnim domom. Spominjam se mnogih pohvalnih izjav ljudi, ki umetnine ne gledajo laično, brez kritičnosti, skratka ljudje, ki o tem nekaj razumejo. Te dni je bil kip v Zagrebu odlit v bron in Cesar ga je odpeljal v Ljubljano, da bi ga dal na ogled ljubljanskemu občinstvu še preden bo postavljen kot spomenik padlim žrtvam v Nazarju. Kip je postavil v neposredni bližini Jakopičevega paviljona, kjer trenutno razstavljajo slovenski likovni umetniki svoja dela. Toda stal je le nekaj ur. Zvečer je bil postavljen, drugi dan ob dveh ga že ni bilo nikjer več. Cesar je preletal skoraj vso Ljubljano in naposled dognal, da je v mestni vrtnariji v Tivoliju, kamor ga je uprava mestnega parka odstranila na osnovi prijave Društva likovnih umetnikov Slovenije. Se čudno sliši? Zares je kaj takega nerazumljivo. Podobno je primeru v sodnih spisih, da je kmet sosedu ubil kokoš, ki je zašla na njegovo dvorišče.

•

Da bi ta dogodek laže razumeli, moram poseči nekoliko nazaj, še pred Ostrožno. Takrat je Cesarja v ateljeju obiskala komisija, ki pregleduje vsa dela, ki bodo postavljena kot spomeniki NOB. Komisija je bila glede kipa deljenega mnenja.

Toda čim je komisija zvedela, da namerava Cesar kip postaviti za Ostrožno, je zahtevala, da plastike ne odlije prej, dokler je komisija še enkrat ne pregleda. Zakaj to, ni težko uganiti. Do Ostrožnega je bilo le še nekaj dni, za odlivanje itak že preskopo odmerjen čas. Cesar je slutil, da nekaterim v upravnem odboru Društva likovnih umetnikov ni prav, da bi se mlad kipar spet afirmiral (lani je s samostojno razstavo v Ljubljani popolnoma uspel), zato je odrekel poslušnost recenziji in plastiko postavil pred Narodni dom.

V tem času je društvo slovenskih likovnih umetnikov pripravljalo razstavo. Cesar je svojega talca prijavil. Oni v Ljubljani so morali vzkipeti nad tako predrznostjo. Odgovorili so, da bo na razstavi sodeloval le s skico v lesu, talca pa so odklonili. (Tudi nekaterim drugim mlajšim so boljša dela odbili in izbrali mani pomembna.) Morda ker so zanič? Menda ne, saj bi jim bilo menda prav, če bi ga kritika »scefrala«. Torej so bili zadaj drugi razlogi.

Spet je bil Cesar »velik grešnik«, ker se ni pustil oštevati kot šolarček. Storil je najhujše dejanje zoper vzvišenost »stare garde«. Na svojo roko je blizu paviljona postavil »preganjani« kip. Zdaj je treba fanta naučiti reda in poslušnosti. Proč s talcem (kot da je NOB neka abstraktna limonadna tematika!). Toda niso storili tako, kot bi pristojalo ljudem, ki se gredo odkrito borbo. Našli so poceni izgovor. Vedeli so, da Cesar nima dovoljenja za postavitev spomenika na prostoru, ki je last Uprave javnih nasadov. Sporočili so torej mestni vrtnariji, da stoji v Tivoliju plastika, ki je na »črno postavljena« in *ki ovira promet.*

Cesar se sicer res nima kaj pritoževati, ker res ni storil vsega potrebnega, da bi lahko nemoteno svoj naklep izvršil. Toda to ni toliko važno kot dejstvo, da so bili člani upravnega odbora društva naravnost veseli, da so našli v Cesarjevem ravnanju napako. Ni bil važen način, glavno je bilo, da so mlademu kiparju pokazali kaj so vrhovi.

Izid vsega tega je bil, da je Cesar izvršil formalnosti tega primera. Dobil si je dovoljenje pri Mestnem ljudskem odboru v Ljubljani in kip ponovno postavil. Vprašanje je, kaj bodo sedaj storili njegovi nasprotniki. Nič čudnega bi ne bilo, če bi se kje pojavil »kritik«, ki bi pisal po naročilu. Ne maram trditi, da je najnovejše delo kiparja Cesarja, vrhunska umetnost, ne morem pa mimo izjave enega največjih jugoslovanskih kiparjev državnega mojstra profesorja Vanja Radauša, ki je v Zagrebu videl kip pri odlivanju in se zanimal čigavo delo je ter javno izjavil, da je Cesar talentiran fant. Ta izjava ni mogla biti vljudnostna, saj je bila izrečena le direktorju livarne. Ta dogodek se komentira sam zase in je vsako nadaljnje pisanje nepotrebno.

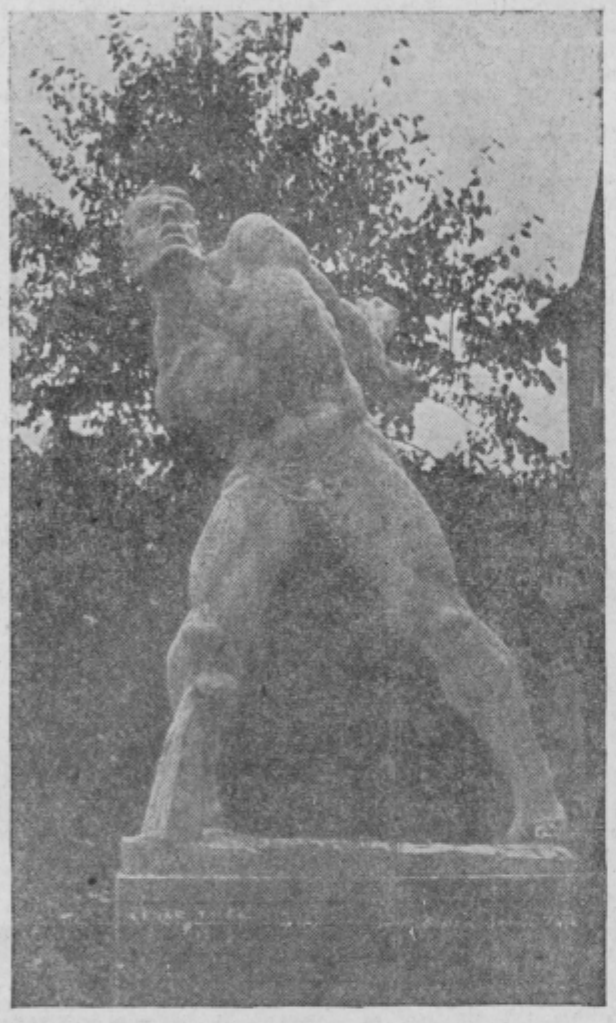

C. Cesar »Talec« (mavec)

ŠEST OSEB IŠČE AVTORJA

(Ob premieri 10. novembra 1954 v Mestnem gledališču)

Tisti, ki se ukvarjajo s psihologijo umetniškega ustvarjanja, se zatekajo zdaj k izjavam umetnikov samih zdaj k raziskovanju vseh mogočih dejstev, ki naj so ali ki naj bi vplivala na nastanek umetnine ali na ustvarjalni proces nasploh. Čas, v katerem je pisal Pirandello, pa je prinesel še psihoanalizo, ki je marsikako dotlej nepremakljivo častitljivo predstavo o svetu in življenju postavila na glavo, včasih sicer upravičeno, večkrat pa je izpričala le topo obsedenost nad umišljenimi prapodobami in kompleksi. Kdo bi se upal trditi, da se dado iz Ojdipovega kompleksa rešiti vse uganke sfinge, uganke, ki jih zadaja ustvarjalni proces? Ali mora umetniški tvorec res nujno biti nevrotik? Toda kaj hočemo, vse to je bilo v Evropi več desetletij visoka moda, tako rekoč zadnje odkritje umetnosti in filozofije, in še danes se čara, ki ga vsebuje to polpreteklo »prevrednotenje vrednot«, ne moremo popolnoma znebiti, ne glede na to, da privzema tudi v našem času to prevrednotenje na zahodu nove pojavne oblike v umetnosti in ideologiji, v bistvu pa pravzaprav ni nič novega. Pri nas doma je vse to rodilo zelo skromne umetniške sadove (Bartol je pred kratkim nekje pisal, da je največ pomenil pri vsem tem Podbevšek — izstavil je naši literaturi res prehudo ubožno spričevalo!), po svetu pa se je nazlegala slava velikih imen, med katerimi je Pirandello gotovo med prvimi. V tem znamenju je tudi prišel na celjski oder z enim od najbolj znanih del »Šest oseb išče avtorja«. Ali naj se ob njem tisti, ki brskajo po psihiki umetniškega tvorstva, zatečejo morda k Fontanovi izjavi, da je vse, kar beremo v svetu in v ljudeh, samo odsev lastne duševnosti?

Delo najbrž res ni eno od tistih, ki bi mikalo širše sloje. Verjetno se je tega zavedal avtor sam, ki je delu napisal uvod, našemu občinstvu na razpolago v Gledališkem listu. Ta nekam čudaški dramatski prijem je nek francoski literarni zgodovinar imenoval subjektivizem, kar tudi je. Začarani ris okoli dramatikovega jaza je, priznajmo, težko preskočiti, čeprav je okvirna igra — gledališče, kakršnega gledalec pravzaprav nikoli ne vidi — začuda realistična, vsakdanja. Toda dramatikov prodor v podzavestne globine incesta, v iracionalnost, v kaos duševnega življenja sredi socialnega nereda, ta prodor nas kljub vsej pretresljivosti ne prepriča in ne ogreje. Moj osebni vtis je ta, da je avtor grešil nad snovjo in obliko. (Spomnil sem se na tisto, kar je nekoč rekel o sebi Flaubert: »Kakšne pregrehe bi bil jaz zagrešil, če ne bi bil pisal!« Pirandello pa se je znesel tudi nad tem, kar je pisal.)

Morda je imel za tisti čas, ko so ga odkrivali v Vieux-Colombier (1919 do 1924), dober namen, da drži povojni evropski razrvanosti pravično, okrutno ogledalo. Avtor se duhovito igra z osebami in z nami, v drami pa ne najdemo tistega, česar smo navajeni — dejanja in značajev. Zato je težko ugotoviti tisto pozitivno jedro, zaradi katerega bi Pirandella kot umetnika in misleca uvrstili med velike dramatike. Osebe se kakor lutke vrte nad prepadom, avtor-lutkar pa v nas le z veliko težavo vzbuja sočutje nad njihovo svojevrstno tragiko, nad njihovim brezuspešnim naporom, da bi si pridobile izgubljeno notranjo enotnost, zavest, da so to, kar so. Z drugo besedo, izpod njihovih nog je isti lutkar izpodnesel realna tla in zdaj jih suče na neki idealni, metafizični ravnini svojih konstrukcij. To je kakor iskanje tiste četrte dimenzije v slikarstvu, nečesa, kar ne more obstati, ker se upira naravi. Picassov Slepi goslar ali Mož z ovco bo ostal, ker je predmetu in obliki kolikor toliko zvest. Kadar pa umetnik odpove zvestobo predmetu in obliki, takrat izgublja umetnost svoj družbeni smoter, svoj demokratični namen in pomen. Situacija, zgodba, značaji, motivi, problemi, vse to ni med seboj v nobeni strogi zaporednosti in odvisnosti, ker nimamo občutka, da smo gledalci nekega zaključenega dela, marveč da stojimo sredi ustvarjalnega vrtinca. Upravičeno je vprašanje, če je to drama v pravem pomenu besede v smislu nekega konstruktivnega historizma, proti kateremu se je v »Estetiki« zagnal tudi Pirandellov rojak Benedetto Croce. Vsaka novost gotovo ni pozitiven doprinos k umetniški zakladnici človeštva, tudi takrat ne, če za hip odgovori na potrebe časa. Sicer pa lahko rečemo, da ni videti na obzorju posebnih znamenj, ki bi spet napovedovala splošno čaščenje Pirandellovega, Giradouxjevega ali Wedekindovega gledališča. Kljub temu pa je prav, da se z njim spoznamo, ob njem nam postane še bolj jasno, kam bo teater šel in kam ne bo šel v prihodnosti.

Razveseljiva je pri predstavi predvsem ugotovitev, da zmogljivost našega gledališča napreduje. Pred letom bi kaj takega naš ansambel še ne zmogel, zdaj pa je opravil to nalogo z nekim videzom sproščenosti in solidne igralske tehnike. Igra, slog, dikcija, tempo, scena, vse je pričalo, da v ansamblu rase čut odgovornosti za umetniško raven našega gledališča. Režija **Andreja Hienga** je z nevidno taktirko ubrala in uglasila sleherni utrip razgibanega, obširnega prizorišča, poudarila z močnimi toni tisto, kar je v tekstu važnega, obzirno odrinila tisto, kar spada v suhi okvir. Že s tem je povedano, da je režija to pot dala predstavi vse, kar je v danih razmerah mogla, in jo lahko ocenimo kot najbolj uspelo Hiengovo režijo. Pri njej bi lahko govoril že o osebnem slogu, dobro je bila premišljena, brez bučnih domislekov, smotrna in trdna. Tudi scena **Svete Jovanovića** je bila v polnem soglasju z režijo.

Med igralci mi je najbolj ugajal **Eržen** s svojo zares naravno igro, ki ji skoraj ne moremo več reči igra in niti ne potrebuje nekega opisa: nič posebnega ni bilo niti v maski niti v drži, gesti in besedi, a vendarle je vzbujal igralec vtis, da je storil vse, kar se s tako vlogo da narediti. Naj je spominjal na kak iz življenja izposojen obraz ali ne, bil je tak, da nismo pri njem prav ničesar pogrešali, čeprav ni bilo ničesar velikega, vse na pravem mestu, prav zastavljeno in postavljeno in kar je morda najbolj »očarljivo«, zdelo se mi je, da igra brez napora, kakor da je ves čas živel zunaj svoje kože. Pravo nasprotje **Strnada,** ki je bil s svojim očetom ves čas zverižen v groznici ustvarjalnih krčev, ves napet in razpet na križ pisateljeve ideje brez oddiha pred bogom maščevanja, ki ga zaradi ogabnega incesta preganja. Popolnoma v redu, toda ta krčevitost in izmučenost bedne človeške kreature je nekaj, kar v nas ne vzbuja tistega, kar bi bil morda avtor rad. Ali je tudi to dediščina apeninske dramatike, ki je iz krvave rimske arene preko renesanse prav kmalu spet zabredla v grozotnost, teističnost? Isto velja za Mater, ki jo je igrala **Mauerjeva.** Simboličnost te osebe bi bila z igralskimi rekviziti lahko še bolj stilizirana. Pastorko je dala **Marjanca Krošlova;** brez dvoma njena doslej izrazno in igralsko najmočnejša vloga, vsaj kolikor jo jaz poznam. Sina je z enako intenzivnostjo podal **Aleksander Krošl.**

Ostale vloge so bile razdeljene takole: Primadono je igrala **Sirnikova,** Prvaka **Jeršin,** Drugo igralko **Goršičeva,** Mlado igralko **Jerajeva,** Mladega igralca **Tomšič.** Teatrsko osebje so predstavljale še **Černetova, Frecetova, Lesova** in **Škofova** kot igralke, **Škof, Mirnik, Vrabl, Domjan** in **Duh** kot igralci. Inspicient je bil **Božič,** suflerka **Svetelškova,** garderober **Dolinar,** odrski mojster **Cesar,** osebe torej, ki stalno delajo v gledališču, ki pa jih skoraj nikoli ne vidimo, pa so za gledališko funkcijo važne. Vratarja je igral **Vlado Novak.** Za vse navedene velja to, kar sem tu že zapisal: ansamblska igra je bila tako naravno sproščena, kakor doslej še v nobeni predstavi v našem gledališču. Gledališka kronika bo torej zapisala predstavo kot pomembno preizkušnjo mladega celjskega gledališča.

T. O.

V gledališču: *LEPA HELENA*

Mestno gledališče v Celju bo 20. t. m. uprizorilo komedijo »Lepa Helena ali Veselje do življenja«, ki sta jo po Caldwelovem romanu napisala André Roussin in Madelaine Gray. Ime Andréja Roussina je tesno povezano z novejšim razvojem tiste dramatske zvrsti, ki so ji vzdeli ime bulvarska komedija; ta avtor je eden najbolj igranih piscev lahkega žanra v Evropi in ga tudi pri nas nekoliko poznamo. (Ljubljansko Mestno gledališče je uprizorilo njegovo igro »Otroci prihajajo«.) Poglavitne karakteristike bulvarske komedije so tele: živ posluh za okus, ki ga v danem trenutku kažejo široki sloji občinstva, včasih rahla, včasih pa tudi dovolj ostra družbeno-politična satira, površna psihologija, ki se vsa opira na poskoke domiselne duhovitosti, lahka morala in konvencionalna dramaturška shema, spričo katere delo skoraj ne more zgrešiti odrskega učinka. Kakor mnoga dela lahkega značaja, tako opravlja tudi bulvarska komedija važno družbeno vlogo: v njej se bolj nazorno kot v mnogih vrhunskih umetninah odraža vsakodnevje neke dobe in je zavoljo tega važna v dokumentarnem in — če hočemo tako reči — celo vzgojnem smislu. Francoski duh ji je dal še eno posebnost: nespoštljiv odnos do vsakršne avtoritete. Že v predhodnikih bulvarske komedije — v semanjski burki in drugih podobnih formah ljudskega teatra — najdemo primere, ko so svetne veličine potegnjene v krog hudega posmeha. Ta tradicija ni nikoli zamrla in si je v naših dneh našla še eno obliko: parodijo in travestijo.

Roussinova »Lepa Helena« prikazuje kos sveta in preteklosti, ki smo jo večine vajeni videti v zrcalu poetične heroizacije bodi v Homerjevih epih, bodi v delih grških tragikov. Delo opisuje dogodke, ki so neposredno sledili Trojanski vojni: povratek kraljev — bratov Menelaja in Agamemnona v domovino. Toda, namesto velikih tragičnih prikazov doživimo v tej komediji smešno družinsko afero z glavnimi osebami: možem-»copato«, kapriciozno, večno nezvesto in do neverjetnosti amoralno ženo ter trmoglavo hčerko, ki je s svojo ljubezensko zgodbico povzročitelj novih zapletov. Takšna deheroizacija bi utegnila biti kaj brž neokusna in zoprna, a avtorjev izravnavajoči, pristno francoski okus ji vendarle daje notranjega ravnotežja, posebno še, ker je dialog ves iskriv od duhovitosti in žive neposrednosti.

A.

Okrajno društvo učiteljev v Celju

išče nove oblike svojega dela

V soboto, dne 13. novembra so se zbrali k rednemu občnemu zboru učitelji iz vsega celjskega okraja. Veliko dvorano Narodnega doma je napolnilo okoli 350 članov. Glavni del občnega zbora je obsegalo obsežno poročilo predsednika, tov. **Pogačnik Janka,** ki je v pregledni in izčrpni obliki prikazal vlogo učitelja kot prosvetnega delavca z njegove poklicne in kulturno-prosvetne plati v mestu in na vasi.

Uvodoma so vsi navzoči počastili spomin na pokojnega tov. Bogomira Zdolška kot dolgoletnega člana, društvenega predsednika, vzornega vzgojitelja, agilnega in povsod priljubljenega prosvetnega delavca. V imenu celotnega učiteljskega zbora je nato izrekel iskrene čestitke tov. Brinar Josipu, upokojenemu meščanskošolskemu ravnatelju v Celju k njegovi 80-letnici rojstva.

Prehajajoč od najvažnejših zgodovinskih dogodkov v minulem poslovnem letu na delovanje društva, je predsednik poudaril še najvažnejša vprašanja, ki jih pravkar rešuje naša družba, to je ustanavljanje komun, družbeno upravljanje šolstva in šolska reforma. — Podrobno delo učiteljske organizacije se razvija v manjših središčih, na sedežih društvenih pododborov, katerim se je pridružil še deseti poodbor na Planini pri Sevnici. Članstvo je opravilo ogromno delo, zlasti na vaseh, kjer je poleg svojega strokovnega samoizobraževanja in šolskega dela posegalo v vse politično, kulturno-prosvetno in gospodarsko dogajanje vsakega kraja. Svoje počitnice so mnogi učitelji prebili v raznih tečajih za svojo izobrazbo v kmetijstvu, gospodinjstvu, petju in ljudski tehniki. Še med šolskim letom so si v poučnih ekskurzijah ogledali nekatera industrijska podjetja (Liboje, Velenje, Kidričevo) in lepoto narave (Slovenska Koroška, Logarska dolina, Pohorje).

Precejšnje število članov poučuje na vajenskih in na kmetijsko-gospodarskih šolah, na katerih v tesnem sodelovanju s strokovnjaki širi in dviga izobrazbo vajenske, industrijske in kmečke mladine. Kljub vsem tem delovnim uspehom pa je opozoril članstvo na negativen pojav: zaradi prešibke stanovske zavesti je vse premalo naročnikov na »Prosvetnega delavca« in »Sodobno pedagogiko«.

Materialno stanje šol še vedno ni zadovoljivo. Manjkajo še učila, nepopolne so knjižnice, zlasti pa učilnice. Prizadevanju ljudske oblasti pa se moramo zahvaliti za razmeroma velike investicije v novo šolo v **Jurkloštru,** obnovo šole v **Šentjurju,** predvideni pa so krediti za šole na **Dobrni,** v **Libojah,** provizorične šole v **Štorah,** poleg **Vajenske šole v Celju** pa že raste s tal nova šolska zgradba na **Polulah.** V načrtu je tudi nova šolska zgradba na **Hudinji** pri Celju, to je osnovna šola z 12 in nižja gimnazija s 14 učilnicami, ki bodo lahko sprejele nad 1000 učencev in s tem razbremenile vse štiri celjske splošno izobraževalne šole. Članstvo odobrava ta načrt ter želi, da se čimprej uresniči.

Prav tako se učiteljstvo zahvaljuje za podelitev lepega števila nagrad, ki sta jih v priznanje za uspešno delo podelila oba ljudska odbora.

Ko je predsednik zaključil bogato bilanco društvenega delovanja, ki sta jo dopolnili še poročili blagajnika in nadzornega odbora, je članstvo prešlo k razpravljanju.

Na občni zbor so prišli tudi okrajni sekretar ZK **Franc Simonič,** zvezni poslanec **Helena Borovšak,** predsednik okraj. ljudskega odbora **Riko Jerman,** delegat republiškega odbora ZU tov. **Potrčeva** in zastopnika obeh SPK. Prisrčno so navzoči pozdravili tudi nekdanjega predsednika celjskega učiteljskega društva ter pisatelja in pesnika Roš Frana.

Na željo delovnega predsednika in vseh zborovalcev je spregovoril sekretar **Franc Simonič,** ki se je učiteljstvu zahvalil za njegovo izvenšolsko delo na terenu. Materialni položaj šolstva je v mnogočem odvisen od pravilnega razumevanja ljudskih množic za šolske in ostale potrebe. Učitelj se naj tesno poveže s terenskimi organizacijami SZDL ter pomaga krepiti socialistično zavest in dvigati ljudsko izobrazbo. Kmetijsko-gospodarske šole naj vzgajajo kmečko mladino v dobro in strokovno izobražene kmetovalce in gospodinje. V okraju, ki ima 40 občin, bo te dni pričelo s poukom že 23 takih šol. Govoreč o pretiranih cenah in življenjskem standardu je pojasnil tudi vzroke tega pojava. S konkretnimi primeri je utemeljil dejstvo, da sta splošna in gospodarska politika neločljivi. Potem, ko je prikazal velik ugled naše države v svetovni politiki, je poročal še o snovanju komun v celjskem in šoštanjskem okraju. Njegove prijazne in tople besede je učiteljstvo sprejelo z navdušenim odobravanjem.

Po občnem zboru so se vsi udeležili gledališke predstave v Mestnem gledališču. Med delom kandidacijske komisije je tov. **Boris Ferlinc** iz učiteljišča predaval o metodiki petja na osnovni šoli ter povabil navzoče, da lahko ob določenih dnevih hospitirajo pri pouku na celjski vadnici.

V čem je torej iskanje novih poti in oblik društvenega delovanja v bodoče? Upravni odbor društva sestavljajo poleg izvoljenih treh članov iz Celja še vsi predsedniki pododborov na sedežih bodočih komun. Vsak tak pododbor bo torej delal in reševal šolske in kulturno-prosvetne probleme svoje komune, skupne probleme pa bodo obravnavali na sejah upravnega odbora in velikih zborih vsega učiteljstva. Za predsednika društva je bil ponovno izvoljen tov. Janko Pogačnik.

—nik

Dr. Aleš Bebler je obiskal Mestno gledališče

V ponedeljek, dne 15. t. m. popoldne se je mudil v Celju državni podsekretar Sveta za zunanje zadeve FLRJ dr. Aleš Bebler, ki si je ob tej priložnosti ogledal vse prostore Mestnega gledališča. Ko je celjsko gledališče gostovalo v Beogradu, se je dr. Bebler z veliko gostoljubnostjo in z izrednim zanimanjem posvečal našemu ansamblu ter obljubil, da si bo v kratkem ogledal gledališče v Celju. S posebnim zanimanjem se je mudil v muzejski sobi gledališča. V spominsko knjigo je zapisal: »Z velikim zanimanjem sem pregledal zbirko. Kot vsi drugi znaki, tudi ona priča o Vaši ljubezni za domačo gledališko umetnost. Aleš Bebler.«

Že poznate knjigo štirih partizanskih avtorjev?

„IN MINULA SO LETA"

Dobite jo v vseh knjigarnah

Iz Celja...

Štiridesetletnica mature

V soboto so v Celju proslavili štiridesetletni jubilej mature na celjski gimnaziji tovariši, ki so maturirali leta 1914 tik pred pričetkom prve svetovne vojne. Kljub temu, da jih je prva svetovna vojna vrgla iz šolskih klopi v bojni metež, so vsi, razen enega, prestali obe svetovni vojni. S ponosom lahko uživajo jesen svojega življenja po plodonosnem delu v svojih poklicih. Proslave so se z izjemo treh zadržanih tovarišev udeležili naslednji: dr. Brenčič Alojzij, zobozdravnik in univ. docent v Ljubljani; dr. Brečko Franc, sodnik v pok. v Celju; dr. Gorišek Ernest, svetnik Zavoda za soc. zavarovanje v Zagrebu; Hočevar Janko, višji pravni referent pri OLO Celje; Koželj Jože, vel. svetnik v pok. v Celju; dr. Kurbus Bogdan, svetnik poštne direkcije v p. v Ljubljani; dr. Ludvik Jože, zdravnik v Storah; dr. Pavlič Marlin, načelnik fin. min. v pok. v Ljubljani; Pohraški Ferdo, župnik v Kapelah pri Brežicah; Smolnikar Ivan, žel. viš. komercialist v pok. v Ljubljani; Vrečko Anton, žel. viš. tehnik v pok. v Celju.

Vsi imenovani so kljub 60 letom ostali krepki in vedri, da lahko prepričljivo upajo, da jim bo usoda naklonila tudi v bodoče dočakali več takih jubilejev.

KDO DA VEČ?

Na peronu celjske postaje sta vzidana dva zemljepisna reliefa. Eden predstavlja del jugoslovanske morske obale in je še kar dober, čeprav je močno obledel. Drugi, večji relief predstavlja bližnjo in daljno okolico Celja, precejšen del Slovenije. Ta je še iz nemških časov poškodovan, ko nekomu ni bilo po volji ime Celje in ga je izdolbel. Ne vem, kdo je lastnik teh reliefov, ali Slovensko planisko društvo, podružnica Celje, ali Olepševalno društvo Celje, vem samo to, da je deset let dosti dolga doba, da bi bil relief popravljen, ali pa odstranjen. Če že nekaj je, naj bo v redu! Saj nam tak, kakor je, ni v čast temveč v sramoto pred domačini in tujci, ki si ga prav gotovo ogledajo zaradi orientacije, kadar obiščejo naše bližnje in daljne planine. Popravilo seveda ne bo poceni, toda prav nič ne dvomim, da bi marskido rad odrinil nekaj dinarjev, ako bi se našlo društvo (eno ali drugo zgoraj imenovanih), ki bi se hotelo zavzeti za popravilo. Jaz bom dal takoj pri oglasu zbirke 100 din. Kdo da več?

F. B.

Gibanje prebivalcev v Celju

V času od 5. do 13. 11. 1954 je bilo rojenih 21 dečkov in 28 deklic.

Poročili so se:

Koren Dragotin, strojni ključavničar iz Celja in Pilko Matilda, otroška negovalka iz Celja; Oberžan Jožef, kovaški mojster iz Celja in Kandolf Antonija, kuharska pomočnica iz Celja; Uršič Albert, gradbeni delovodja in Krušič Olga-Rozina, higieničarka, oba iz Celja; Komerički Franjo, skladiščnik in Maruša Angela, natakarica, oba iz Celja; Amon Frančišek, strojni ključavničar iz Drenika in Krumpak Ladislava, finančni knjigovodja iz Celja.

Umrli so:

Blagotinšek Marija, gospodinja iz Celja, stara 62 let; Libenšek Milena, otrok iz Libna, Videm ob Savi; Mermolja Felicita, gospodinja iz Celja, stara 81 let; Naglič Terezija, upokojenka iz Razborja, stara 66 let; Koštomaj Marija, gospodinja iz Trnovelj, stara 80 let; Hlebec Bojan, otrok iz Hrastnika, star 8 mesecev; Čuden Uršula, gospodinja iz Soštanja, stara 68 let.

KRONIKA NESREČ

22-letni Kukovič Ivan, žel. skladiščni delavec v Celju, je na progi med Šentjurjem in Grobelnim prišel pod vlak. Kolesa so mu odrezala eno nogo pod kolenom, poškodovano pa ima tudi lopatico in čeljust. Nezavestnega so prepeljali v celjsko bolnico.

*

Pesjak Cirilu iz Lopate je električni rezbarski stroj v delavnici Kolarstvo v Petrovčah poškodoval prste na roki.

*

Rudar Uranjek Henrik iz Liboj, je po končanem delu v rudniku padel. Pri padcu si je zlomil nogo.

Grocej Franc iz Šentilja pri Dramljah je sekal drva. Pri sekanju si je odsekal dva prsta na desni roki.

*

Skale Franc iz Bukovja pri Slivnici si je pri izstopu iz vlaka poškodoval nogo pod kolenom.

*

Jager Franc, stanujoč na Mariborski cesti, je padel s kolesa in se poškodoval na glavi.

*

Vodovnik Anton iz Višnje vasi, je v Škofji vasi zadel s kolesom drugega kolesarja. Pri padcu je utrpel pretres možganov.

IZ SODNE DVORANE

Letos poleti je bilo dvakrat vlomljeno v Ljudsko restavracijo na Tomšičevem trgu. Vloma je bil osumljen Pirnat Viliem iz Celja. Organi LM so 29. 6. izvršili pri njem hišno preiskavo in našli večino ukradenih stvari, cigarete, vino, žganje itd. Pirnat je znan dolgoprstnež. Že kot mladoletnik je krenil na pot nepoštenja. Leta 1948 je bil oddan v Vzgojno-poboljševalni dom. Toda že istega leta je bil v Ljubljani obsojen zaradi tatvine na 6 mesecev zapora. Drugič je bil obsojen tudi v Ljubljani na 1 leto in 6 mesecev strogega zapora. Leta 1952 je bil obsojen pri Okrožnem sodišču v Celju na 1 leto in 8 mesecev strogega zapora. To kazen je odslužil letos februarja. Delal je nato na žagi lesnega podjetja »Savinja«. Meseca junija pa je zopet začel s svojo staro tatinsko prakso. V preiskovalnem zaporu je poskrbel za to, da ni bilo predolgočasno. Od žlic je odlomil zajemalni del in požrl najprej dvoje in potem še šest držal. Moral je biti operiran in je operacijo srečno prestal. Na preloženi razpravi je navajal okoliščine, ki bi lahko kazale na to, da njegove umske zmožnosti niso čisto v redu. Poklican je bil zdravnik psihiater, ki je bil mnenja, da je obtoženec popolnoma zdrav. Bil je obsojen na 2 leti strogega zapora

DROBNE SODNE VESTI

Leskovšek Anton, Fekner Anton in Skornšek Martin so dne 1. 6. letos v Rakovljah pri Braslovčah vdrli v stanovanje Kumer Franca tako, da so vežna vrata odtrgali od podbojev, vrata pa, ki vodijo v spalnico Kumer Franca, udrli s pomočjo hloda. Leskovšek in Fekner sta v spalnici grozila Kumer Francu, da ga bosta ubila, pri čemer ga je Leskovšek udaril po glavi. Zaradi kaznivega dejanja kršitve nedotakljivosti stanovanja in ogrožanja varnosti so bili obsojeni: Leskovšek Anton na 1 mesec, Fekner Anton na 1 mesec in Skornšek Martin na 15 dni zapora. — Vošnjak Franc je v Črnem vrhu, občina Tabor, 9. septembra letos lahko telesno poškodoval Stanko Matildo. Kazen 7 dni zapora, pogojno. — 54-letni poljski delavec Pikl Anton iz Migojnic je 8. 9. letos na hodniku postaje LM v Žalcu, ko je bil zaslišan kot priča v neki kazenski zadevi, žalil organa Tajništva za notranje zadeve OLO Celje. Kazen 10 dni zapora. — 20-letna Pevec Marija iz Botričnice pri Šentjurju bo plačala 3.000 dinarjev, ker se je neupravičeno bavila s prodajo mleka, ki ga je nakupovala od kmetov in z dobičkom prodajala dalje. — 61-letni Vrisk Franc i Simca je 15. 6. 1954 na Ostrožnem v el Korošnik Heleni cenarnico z 1.150 dinarji gotovine in drugimi stvarmi. Kazen 15 dni zapora, pogojno.

BREZSRČNI OČE

67-letni kmečki delavec in mali posestnik Sikošek Jože živi v Bučah pri Podčetrtku na svojem malem posestvu, katerega solastnica je do polovice njegova žena. Z zakoncema živi še 30-letna hčerka Ana, ki je slaboumna. Sikošek je delj časa živel v Mariboru. Leta 1947 se je povrnil na svoj dom v Bučah. Začel je grdo ravnati z lastno ženo, še bolj pa s slaboumno hčerko Ano. Z obema se je prepiral, jima ni dajal hrane in ju naganjal od hiše. Obe sta bili po več dni izven hiše. Prenočevali in jedli sta pri drugih ljudeh. Ana tudi poleg vseh drugih nevšečnosti ni imela primerne obleke. Ta primer je v tamkajšnjem okolišu vzbudil splošno ogorčenje in se je večkrat obravnaval v družbenih organizacijah. Sikošeka je sodišče zaradi grdega ravnanja s hčerko in ženo obsodilo na 4 mesece zapora, plačati pa mora tudi stroške kazenskega postopka v znesku 4.240 dinarjev.

»DOBROTNIK« V LAŠKEM

Perdih Emil, posestnik, bivši mesar in gostilničar v Laškem, se je že v bivši Jugoslaviji bavil z mešetarstvom in s prekupčevanjem živine. Perdih je lastnik petih stanovanjskih hiš, dveh gospodarskih poslopij in manjšega posestva. Uslužben je kot poslovodja mesine mesarije v Laškem. Emil Perdih je v letu 1953 kupil in prodal najmanj 20 glav goveje živine in 2 konja. Pri prodaji je zase dosegel velik dobiček.

V Koncu pri Laškem je Perdih leta 1930 kupil od Ožek Antona posestvo za 33.000 dinarjev, ki je bilo prezadolženo. Posestvo je merilo okrog 12 ha. Ožek je še po prodaji ostal na posestvu in ga obdeloval do leta 1946, ko je bilo posestvo v smilu zakona o agrarni reformi razdeljeno. Perdihu je ostalo 3 ha zemlje, hiša in gospodarsko poslopje. Na to posestvo vodi Perdih kupljeno živino, ki jo tam oskrbujejo brata Ožek in Alojzija Knez, ki jim je bila dodeljena zemlja pri razdelitvi. Vsi trije obdelujejo poleg svojega tudi Perdihov del posestva. Ti so izpovedali, da Perdih najmanj vsaka dva ali tri mesece menja živino tako, da jo proda in prižene novo. Obdolženec pa ne zlorablja samo svoje posestvo v špekulativne svrhe, marveč daje kupljeno živino v vzrejo tudi siromašnejšim kmetom, nakar jo preproda ali pa zamenja. Perdih, ki je bil zaradi prekupčevanja z živino že trikrat predkaznovan, se hoče prikazati kot dober človek, češ da brezplačno nudi številnim kmetom usluge, ko jim daje v vzrejo živino in da pri tem absolutno ničesar ne zasluži. Pri zamenjavi, oziroma prodaji goveje živine pa je delal skoraj vedno z »izgubo«. Sodišče je Perdiha zaradi nedovoljenega trgovanja obsodilo na 1 leto zapora.

Cena klavni živini skoraj dnevno raste. To pospešujejo ravno taki ilegalni mešetarji in prekupčevalci, ki se pojavljajo na živinskih sejmih. Sodišče ni moglo upoštevati zagovor obdolženca, ki se je hotel pokazati kot človek, ki je ljudem s svojimi trgovskimi posli izkazoval samo dobrote, sam pa od tega ni imel nobenih koristi. Sodišče je mnenja, da bo le stroga kazen odvrnila obdolženca škodljivega početja za skupnost.

...in zaledja

IZ ŠTOR

Zadnje deževje je povzročilo zopet poplave v Voglajnski dolini in kmetje so že prijavili veliko škodo na jesenskih posevkih. Treba jim bo priskočiti na pomoč, da se škoda čim bolj popravi.

Posestniki so veseli, da se je ublažil škodljivi vpliv cinkarniškega plina, ki je še letošnjo pomlad in v poletju povzročil ogromno škodo v kmetijstvu.

Junijsko neurje je nekaterim kmetom v Svetlem dolu popolnoma uničilo njivske in travniške parcele. Pri tej nesreči pa so opazili, da jim odbornik občinskega ljudskega odbora z njihovega področja ni priskočil na pomoč, kot je to storil odbornik iz Kanjuc tov. Videc, ki je na sejah občinskega ljudskega odbora pomagal pri oceni škode, da bi sestavili pritožbe za odmero davka. Zato bodo dobro premislili, ko bodo izbirali ljudi v bodoči občinski odbor — komuno.

Tokrat bodo morali bolje izbrati tudi volivci na Svetini, da izvoljeni odbornik ne bo vrgel puške v koruzo in se s tem odkrižal težavnega dela za dobrobit volivcev.

*

V drugi polovici novembra se bodo volivci občine Štore zopet pogovorili z ljudskimi poslanci in odborniki občine. Tokrat imajo v programu važno temo: formiranje velikih občin — komun in okrajnih skupnosti komun. Socialistična zveza delovnih ljudi živahno agitira, da poskrbi za čim številnejši obisk na zborih volivcev. Ker gre za važen problem, ki bo volivce povsod zanimal, bodo razprave na zborih volivcev tudi tokrat verjetno zelo živahne. Odborniki bodo postregli volivcem z dobrimi poročili, saj je občinski ljudski odbor zelo delaven, nič manj pa gospodarski in socialno-skrbstveni svet. Pogovorili se bodo tudi o razširitvi kulturno-prosvetnega sveta in o volitvah šolskih odborov, ki še niso izvoljeni po vseh šolah. Ljudje se zelo zanimajo za samoupravljanje na šolah, zato bodo tudi roditeljski sestanki živahni. Tudi tu ne bo šlo brez podpore Socialistične zveze, ki se je lotila resnih in skrbnih priprav za izvolitev čim boljših šolskih odborov.

IZPOD BOHORJA

V Kozjem je dobrih 100 let star grad, dvonadstropno poslopje z obsežnimi notranjimi prostori, ki komaj čakajo, da pridejo do koristne uporabe. Že prve mesece po osvoboditvi si je Kozje prizadevalo, da bi dobilo nižjo gimnazijo. Predlagalo je prezidavo gradu, toda prosvetna oblast je predlog odklonila, ker stavba ni ustrezala in bi bila tudi prezidava v šolske prostore predraga. Tudi najnovejši načrti, da bi se grad v zvezi s tujskim prometom preuredil v hotel, so zvodeneli. Pred kratkim so si grad ogledali strokovnjaki okraja Celje in ugotovili, da je prav primeren za tekstilno industrijo. Okraj bo že s 1. decembrom nastanil v gradu zarodek tekstilne industrije, kjer bo zaposlenih 60 ljudi, predvsem ženske, v dveh letih bo pa obrat narasel na 300 delovnih moči. Tako bo kozjanski grad, ki je bil zgrajen v vse druge namene, sprejel naše delovne ljudi, ki bodo tu zase in za svoje družine prejemali delo, zaslužek in kruh in bodo s svojim delom prispevali svoj delež tudi naši skupnosti. Mnogo je bilo že po osvoboditvi storjenega za gospodarski in kulturni dvig nekdanjega pragozda, z industrijo so se pa na stežaj odprla vrata v lepšo bodočnost Kozjanskega.

*

Obnova domačij bo kmalu končana, gozdovi v tem kotu so osiroteli, zato so tudi žagi v Kozjem napovedali preosnovo, da ne bo rezala le les, temveč proizvajala pri majhni potrošnji lesa razne praktične izdelke. S povečanim obratom se bo pomnožilo tudi število zaposlenih.

IZ ŽALCA

V soboto je bila otvoritev dveletnega tečaja, ki prireja Občinski odbor Rdečega križa v Žalcu. Tečaj obiskuje predvsem ženska mladina, rojena leta 1936 do 1937 s področja celotne občine. Predsednik RK, dr. Ločniškar, ki je obenem upravnik tečaja, je zbranim obrazložil pomen tečaja. Pogovorili so se tudi o dnevu in času kdaj bi se tečaj vršil. Tečaj bo obiskovalo okoli 60 mladink. V ta tečaj bodo vključene tudi obveznice iz prvega tečaja, ki so izostajale od predavanj in niso uspešno končale Predavanja na tem tečaju bodo o zdravju in negi otrok, nalezljivih boleznih, prvi pomoči, hišni higieni in drugem. Dekleta se bodo marsikaj naučila, kar jim bo koristilo v njihovem nadaljnjem življenju.

*

Minuli teden je bil občni zbor Kmetijske zadruge v Žalcu, katerega se je udeležilo okrog 80 članov zadružnikov. Na zboru je bil tudi zastopnik Hmeljarskega odbora, ki je prisotnim odgovarjal na razna vprašanja

Razpravljali so predvsem o odobritvi investicij za leto 1955/56. Za gradnjo dveh hmeljarskih sušilnic s skladišči in remize za strojni odsek z delavnico je predvideno 20 milijonov din.

Oprema za sušilnico din 1,200.000,—.

Ograja za že obstoječo drevesnico din 200.000,—.

Oprema delavnice din 500.000,—.

Nabava kmet. strojev din 200.000,—.

Nabava dveh plemenskih bikov din 200.000,—.

Nabava treh plemenskih merjascev din 100.000,—.

Na občnem zboru so govorili tudi o veliki razliki cene hmelju v Sav. dolini in v Banatu. Višje cene hmelja v Banatu ne odgovarjajo njegovi kvaliteti, s čimer so prizadeti naši hmeljarji. Zato so sklenili, da pošljejo resolucijo na višje forume, da regulirajo cene na osnovi dejanske kvalitete.

*

V Žalcu bo veterinarski tečaj, ki se bo pričel v ponedeljek, 22. novembra. Obiskovalo ga bo 22 oseb in to 7 moških in 15 žensk. Na sporedu so predavanja o zdravljenju živine in zaščiti proti kužnim boleznim.

R. A.

IZ ŠEMPETRA V SAVINJSKI DOLINI

Preteklo nedeljo je bilo tu okrajno prvenstvo gasilskih društev v suhih vajah, in sicer v trodelnem napadu, ki je obsegalo praktični in teoretični del. Izmed devetih udeležencev so se najbolje odrezali Laščani, ki so zavzeli prvo mesto, drugo Štore in tretje Zreče. Ženska desetina Tovarne nogavic iz Polzele pa je pokazala, da so tudi žene dobro pripravljene pomagati v nesreči.

*

Končno so začeli preurejevati notranjost šole: uredili so vodovod, sodobno razsvetljavo, prejšnje stanovanje so preuredili v učilnico, ker so v treh imeli premalo prostora, vse učilnice pa bodo opremljene s sodobno opremo, ki jo dobavlja Okrajna lesna industrija iz Mestinja. To sicer nekaterim ni prav, češ, tudi mi smo hodili v stare razrede! Vendar, čas gre naprej...

*

Te dni bodo začeli s popravilom lokalnih cest, ki so popravila res že potrebne, domačini pa bodo imeli priložnost, po opravljenih kmečkih delih zaslužiti še kak dinar.

*

Občinski ljudski odbor je ob Dnevu mrtvih prav lepo uredil pokopališče, ki ga sedaj upravlja. Z zimsko dobo pa začno spet tečaji RK in PAZ, tu pa bo treba nekoliko več odločnosti, pa tudi več razumevanja ljudi...

*

Ob koncu še to, da so vztrajni odbojkarji zasedli v mariborski skupini prve slovenske lige že tradicionalno drugo mesto in se tako uvrstili med štiri najboljša moštva Slovenije. Želimo jim tudi v novi sezoni uspehov.

IZ SOŠTANJA

Začetek dela Ljudske univerze v novi sezoni

V začetku tega meseca se je pričela četrta sezona uspešnega dela Ljudske univerze v Šoštanju. Sezono je začel naš priljubljeni gost profesor Gustav Šilih iz Maribora s predavanjem »Katera mati je najboljša mati svojim otrokom«. Tudi naslednje predavanje istega predavatelja bo obravnavalo podobne vzgojne probleme.

Prvo predavanje je prav dobro uspelo ob udeležbi vsaj 120 ljudi.

Odbor Ljudske univerze skuša z vso vztrajnostjo še izboljšati svoje delo. Predavanja so v prijetnem okolju dvorane doma Svobode, pred predavanji pa bo po možnosti redno kratek kulturni program. Za predavanja so naprošeni najboljši predavatelji. Razen tega bo Ljudska univerza nadaljevala s tečaji tujih jezikov (angleščine in nemščine), z marksističnim krožkom in podobno.

S takim načinom dela Ljudska univerza priteguje vedno več poslušalcev.

Mara T.

Gibanje prebivalcev v celjski okolici

V času od 9. do 16. 11. 1954 je bilo rojenih 8 deklic in 13 dečkov.

Poročili so se:

Brilej Franc, poštni uslužbenec in Amon Julijana, gospodinja iz Kozjega; Spindler Anton-Dragomir, rudar iz Gotovelj in Cokan Štefanija, delavka iz Studene pri Žalcu; Hedrih Edvard, kmet iz St. Vida pri Planini in Cilenšek Neža, gospodinja iz Gotovelj; Zahojnik Martin iz Dobrovelj in Železnik Ana iz Crete; Stergar Martin, kmečki sin iz Marije Reke pri Preboldu in Derča Ana, kmečka hči iz Šešč pri Preboldu; Beg Jožef, strojni delavec iz Slovenske Bistrice in Krušič Terezija, poljedelka iz Tlak; Korez Štefan, klesar brusov iz Trličnega in Polajžer Jožefa, poljedelka iz Žahenberc; Jagodič Stanislav, zidarski delavec iz Polžanske vasi in Mlakar Elizabeta, učiteljica iz St. Andraža; Kolar Maksimilijan, kretnik iz Završ in Trobec Ivana, knjigovodkinja iz Rogatca; Privšek Karel, poljedelec iz Podlešja in Deželak Karolina, poljedelka iz Trobendola.

Umrli so:

Pilih Franc, kmet iz Gotovelj, star 84 let; Rančigaj Gregor, kmet iz Gotovelj, star 72 let; Zupanc Frančiška, gospodinja iz Gotovelj, stara 67 let; Vidmar Hinko, vrtnar iz Gomilskega, star 50 let; Vodlak Elizabeta, upokojenka iz Gornjih Gorč, stara 57 let; Korber Marija, posestnica iz Orle vasi, stara 78 let; Sikošek Cecilija, prevžitkarica iz Lastniča, stara 68 let; Stravs Ivan, posestnik iz Sopot, star 63 let; Grobelšek Ana, poljedelka iz Pecla, stara 85 let; Arcet Elizabeta, gospodinja iz Pake, stara 59 let; Tošar Antonija, dojenček iz Brezen, stara 2 dni; Prah Marija, kmetica iz Rogatca, stara 58 let; Cestnik Ludvik, upokojenec iz Sv. Barbare, star 76 let; Tovornik Amalija, prevžitkarica iz Slivnice, stara 69 let; Artiček Jožefa, gospodinja iz Drobinskega, stara 75 let; Otrokar Franc, upokojenec z Rožnega vrha, Šmartno v Rož. dolini; Košir Antonija iz Vrbnega, stara 24 let.

Tako ne bo šlo, gospoda mojstra

Pod tem naslovom je bil v zadnji številki Vašega cenjenega lista priobčen članek, ki ga je treba resnici na ljubo osvetliti tudi z druge strani, da ne bi v važnem vprašanju kakršno je vzgoja kadrov, deloval negativno, v posmeh ljudem, ki so na polju pridobivanja strokovnjakov za naše gospodarstvo tudi že nekaj doprinesli k stvarnosti, ne pa samo na papirju.

Sam proces vzgajanja kadrov zahteva gotove predpogoje ter morajo biti vsakomur, ki pri tem sodeluje posredno ali neposredno, povsem jasni. Eden od takšnih osnovnih predpogojev je izbira ljudi v času njihovega razvoja za posamezne poklice, da se ne bi posledice kasneje kruto maščevale. Menda je vsakomur jasno, da je življenjski standard strogo odvisen od racionalnosti proizvodnje, s slabim kadrom pa, ki ne bo enakovreden naslednik sedanjega, lahko le pričakujemo poslabšanje kasnejše proizvodnje — deracionalizacijo — z eno besedo zaostajanje za napredkom. Napredek zahteva dnevno: vlaganje novih energij v proizvodnjo, prizadevnosti, iskanje novih donosnejših procesov, praktičnejših in prikupnejših izdelkov itd., torej velike napore in neuehna prizadevanja. Postavlja se vprašanje, ali ima smisel vlagati napore v popolnoma indiferenten naraščaj, ki je brez vsakega smisla, ambicije, torej, ki ne poseduje niti elementarnih osnov za bodočega strokovnjaka. Potemtakem nam zdrav razum pove, da ne bomo šli po poti razvodnjavanja proizvodnje, ker bi to bilo nekaj, kar se v bistvu zoperstavlja interesom skupnosti in družbeni ureditvi, marveč bomo šli po poti izbiranja pravih ljudi za strokovne poklice, tistih, ki čakajo tam nekje zadaj, polni volje in vseh estalih prvin za bodoče njihovo strokovno življenjanje. Le na ta način bomo razcveteli proizvodnjo in jo prignali v korak z ostalo napredno proizvodnjo v svetu.

Nikakor ne bi bilo prav, da bi se torej s črko zakona zaščitile cokle napredka, medtem ko ima duh njegov povsem druge cilje. Zatorej nikomur potuhe in pustimo le prave ljudi na prava mesta.

V tem smislu je bila izvršena razveza učne pogodbe z vajenko Leskošekovo. Za svoje izpopoljnjevanje brezbrižna in nedovzetna, je čakala, da ji bo kdo po sili vlival znanje in spretnost, po več mesecev ni izvrševala zadanih nalog in ni pristopila k vajam med tem, ko skoraj ni bilo nedelje, da ne bi celo v spremstvu staršev ponočevala po gostilnah do bele zore. Še celo slabši odnos do učnega razmerja je kazal njen oče, mežnar v Marijagradcu, saj je na javnem mestu govoričil: »Do konca učne dobe jo bo še že držal, praktično delo ni važno, bi bilo res škoda truda, saj ne bo ostala v stroki, le da konča obrtno šolo, ta ji bo koristila«!

Res bi rad videl tistega, ki bi v takih primerih še hotel sejati seme na nerodovitna tla, ko je očitno, da v predmetnem primeru ne gre za drugo, kot vleči otroške doklade in z njimi premostiti leta do gospodinjstva.

Navedba pisca glede podmetanja noge tik pred pomočniškim izpitom izvene v klevetanje, ker je učna pogodba sklenjena na triletno dobo, ki izteče šele 1. decembra prihodnjega leta. Pogodba je registrirana na merodajnih mestih in vse do spora ni bilo glede učnega roka nikakih prigovorov. Sedaj naenkrat pa zbornica zahteva, da se napoti vajenka k pomočniškemu izpitu po dveletni učni dobi, ker je po šele izišli nomenklaturi lesna galanterijska stroka razvrščena skupno z lesostrugarsko, le-ta pa ima predpisano dvoletno učno dobo.

Zanimivo je, kako v takih vprašanjih deluje strokovna šola, ki je pravzaprav odgovorna, da se nesposoben kader vleče iz razreda v razred. Po sedanjih predpisih ima namreč šola večje pravice kot podjetja. Če šola negativno ocenjuje učenca, on avtomatično odpade tudi od praktičnega pouka, če je narobe, pa se pojavijo kup komplikacij kakor v predmetnem primeru. Ker pa je v krajih, kjer je obstoj vajenskih šol odvisen od števila učencev, učni kader zainteresiran, da obdrži čim večje število učencev zaradi opravičevanja potrebe in obstoja obrtne šole — ta pojav je v Laškem — da se taki vajenci obdrže za vsako ceno tudi za prihodnje leto samo zaradi številke, kljub slabim učnim uspehom. Zato je treba obstoj takih šol urediti tako, da ne bodo odvisne od taksnih skodljivih tendenc.

Zato se je torej zavlačevalo tudi v predmetnem primeru s preusmerjevanjem kadra v tisto panogo dejavnosti, do katere ima mladina večje veselje, in kjer bi lahko skupnosti bolj koristila.

Iz vsega tega je razvidno, da bo treba urediti v zvezi z vzgojo kadra še marsikatero vprašanje, pri čemer pa bo osnovno, da tudi roditelji pokažejo pravilnejši odnos in delovanje v tem važnem vprašanju.

Kopač Mirko in Jože

V Laškem je treba pohiteti z gradnjo novih stanovanj

Laščani zase zatrjujejo, da ni zlepa kje tako velike stanovanjske stiske, kot je v Laškem. Veliko število stanovanj je sploh neprimernih in se ljudje stiskajo po kleteh in podstrešjih. Najbolj prizadeti so delavci tovarne in rudnika. V Laškem ves čas po vojni niso zgradili niti ene nove stavbe, ljudi pa prihaja v Laško vedno več, saj je samo »Volna« kapaciteto delavstva povečala od nekdanjih 120 na 350. Stavba pri restavraciji Henko, kjer bi lahko 6 družin našlo stanovanje je v gradnji že 8 let. Začela jo je že »Volna« in jo prepustila občini. Tej pa je zmanjkalo kredita in je stavba »obsedela« v surovem stanju.

V poslopju MLO še danes stanuje 7 strank, ki jih bo treba preseliti nekam drugam, ker bo bodoča laška komuna potrebovala več prostorov. Toda kam s temi ljudmi? Prav tako bo treba tudi stranke, ki stanujejo v pekarni preseliti, ker gradijo novo parno pekarno, ki mora biti letos gotova.

Trenutno gradijo v Laškem štiri nove stanovanjske stavbe v mestu samem, kjer bodo pridobili 12 stanovanj, z mansardami pa še 4. Nekaj tudi adaptirajo, vendar bo vse skupaj pomenilo le kaplio v morje perečih stanovanjskih problemov v Laškem.

SLOVO OD MARIJE VERTAČNIK

Pretekli teden so v Vojniku mnogoštevilni sorodniki, prijatelji in znanci spremili na zadnji poti plemenito ženo in mater MARIJO VERTAČNIK, doma iz Šentvida pri Planini. Življenje pokojnice, ki se je končalo v častitljivi starosti, je bilo polno bolečin in trpljenja. Bila je pravi vzor plemenite in močne slovenske matere. Najtežji dnevi njenega življenja so bili, ko je med vojno izgubila dva sinova ter domačijo. Vendar jo tudi to ni strlo in bi kmalu včakala 10-letnico osvoboditve, da jí bolezen ni predčasno zatisnila trudnih oči. Prizadetim svojcem je bilo v veliko uteho, da je plemenita mati imela ves čas svojega življenja — kakor tudi ob smrtni postelji — ob svoji strani mnogo prijateljev, ki so jo v lepem številu spremili tudi na zadnji poti.

Jurček Krašovec:

S potovanja na Bližnji vzhod

V VELEMESTIH ETNOGRAFI NIMAJO KAJ ISKATI

Velemesta bi lahko vzporejali z esperantom in židovstvom. Velemesta enostavno zbrisejo vse posebnosti, ki označujejo nek narod in ustvarjajo internacionalizem velemestnega prebivalstva. Nekdo je dejal, da bi vsem narodom sveta morali pristeti še enega, in ta bi se moral imenovati Velemestjani.

Podobno sem opazil tudi v Kairu, ki je največje mesto na afriški celini in s svojimi dvemi milijoni spravlja pod streho desetino vsega egipčanskega prebivalstva. Zaman sem si dopovedoval, da bo Kairo gotovo nekaj posebnega med drugimi velemesti, pa sem se motil. Loči se le v odtenkih od kakega milijonskega mesta Evrope. V urbanističnem pogledu prav nič. Edino bi morda bilo to, da nimajo cestne kanalizacije, ker skoraj nikoli ne dežuje. Arhitektonski izgled Kaira se seveda razlikuje od Dunaja, od Rima pa najbrž ne veliko, kjer gotovo prevladujejo ravne strehe. Toda kot v Rimu so v Kairu večnadstropne palače, med njimi široke avenije in ožje zvezne ulice, tramvaji, metro, avtobusi in na tisoče avtomobilov. Moderen promet je zahteval moderne ceste, moderne mostove. Internacionalna pestrost obiskovalcev je zahtevala splošen stil javnih lokalov in če so se arhitekti trudili dati le-tem tipičnost, je to hotenje očitno. Tujcev se gnete po mestu, da moraš imeti srečo, če si naletel na rojenega meščana. Kot drugod je tudi tu v središču mesta nakopičeno bogastvo, toda bolj ko greš navzven, revnejše je vse.

No, in v tem mednarodnem tempu in obličju velemesta so posamezne znamenitosti, muzejske vrednosti, na katere so domačini ponosni. Kot je Dunajčan hitro pripravljen pokazati kje je Schönbrun ali katedrala sv. Štefana, kot vam v Rimu hitro povedo, da se splača ogledati koloseum in vatikanske umetnine, tako se v Kairu ponašajo s Citallo, novim in starim Heliopolisom, piramidami v Gizeh in enim največjih zooloških vrtov na svetu ter seveda tudi z bogatimi muzeji, mošejami itd. Tudi New York, ki sicer nima starinskih posebnosti, ima dosti posebnosti, ki ga naj ločijo od drugih velemest. Zategadelj že vsak tujec ve, da mora najprej obiskati te znamenitosti in da je vseeno, če si potem še ogleda trgovine, hotele, bare in podobne običajnosti v teh nepreglednih morjih hiš. — Torej bi tudi v Kairu etnografi ne imeli kaj iskati, razen v muzeju.

NIL JE EGIPČANOM VEČ KOT AMERIČANOM INDUSTRIJA

Nobena reka na svetu ni in ni bila bolj pomembna za ozemlje po katerem teče. Donava veliko pomeni južnovzhodni Evropi, pa bi le shajala brez nje. Egipčani pa si niti zamisliti ne morejo življenja brez Nila. Zanje je to sveta reka, je tok življenja. V starem Egiptu se je domala vsa religioznost opirala na Nil in sonce. Kult Izide in Ozirisa je rodil Nil. Skozi tisočletja se je ohranila šega, da je poseben praznik posvečen njemu. Nekoč so vsako leto darovali božanstvu Nila bogate

Jadrnice na Nilu v njegovem reguliranem toku skozi Kairo

darove, med temi tudi najlepšo sužnjo. Še danes so na praznik Nila največje nacionalne slovesnosti. Tisti dan plava na njegovih rjavih vodah cvetje, slaščice in druge dobrote. Praznik Nila zasenči zakoreninjeno praznovanje pomlajevanja sonca pri severnih narodih, s katerim naznanjajo in pozdravljajo prihajajočo pomlad in z njo novo življenje ter rodovitnost. (To praznovanje je rimska Cerkev spremenila v božične praznike).

Toda v tem ni nič čudnega. Nil je dejansko vir življenja egipčanskega ljudstva. Brez Nila bi bila ta dežela pusta. Tu bi nikoli ne stali templji in piramide — spomeniki prastare kulture in nikoli bi na teh tleh ne zraslo milijonsko mesto. V teh krajih skoraj nikoli ni dežja. Včasih malo rose, drugače pa minejo desetletja, da doživijo naliv. Tako leto ostane v spominu, kot bi si mi zapomnili zimo, ki bi bila brez snega. No in ker je Egipt pretežno agrarna zemlja, si ne moremo predstavljati poljedelstva brez vode. Ker ni dežja, opravlja to dolžnost Nil. Vsako leto poplavi vso dolino in napolni prekope in jarke. Voda zemljo napoji in pognoji. Pa tudi drugače se pretaka po tisočletja starih prekopih in jarkih umazana voda, s katero zalivajo felahi svoja polja. Sonce je močno in hitro pridelke izzori, Nil pa jim daje dovolj mokrote. Egipčanski felah ne pozna zime, ne pozna mirovanja zemlje. Vse leto sadi in seje, vse leto pospravlja in žanje. Nil poplavi vsako leto nad 8000 kvadratnih kilometrov rodovitne zemlje.

Zato so v Egiptu običajne tri žetve na leto. Pozimi dozori pšenica, ječmen, bob, čebula, lan itd. Poleti bombaž, riž, koruza, sladkorni trs. Vmesno letino imenujejo Nili, ko pospravijo spet riž, koruzo, proso itd.

Takšen je torej Nil — sveta reka. Nisem si mogel kaj. Čim sem reko zagledal, sem se napotil peš po njenem reguliranem bregu. Njene vode me niso mikale. Rdečkasto rjave barve je in neprozorna, toda mogočna in grozeča. Kot pred tisočletji, tudi danes plovejo po njej ladje z jadri posebne vrste. Vmes so seveda tudi moderne jadrnice, jahte in parniki z lopatastimi kolesi na vsaki strani. Nekateri od teh so pravcati plavajoči hoteli in vile. Nil ne namaka samo rodovitno zemljo in ne daje del prehrane z ribami, temveč je tudi važna prometna žila.

CELJSKE BODICE

TRDOGLAVKA

Le pojdi dol, le pojdi dol!
A ona se ne zgane,
na vrhu lestvice stoji
in tam naprej ostane.

Medtem že drugi šli so dol,
rum, paprika in slive.
A gluha je na prošnje vse,
potrošnikov pozive.

V obraz se z viška nam smeji
in noče zlesti niže,
da bi bolnikom dala lek
in lajšala jim križe.

Pri tri sto hoče vztrajati
zaman so naši nauki.
Res priti ni do živega
— limoni trdoglavki.

ZALOŠKI GRAD

Stoji graščina zaloška
na grič lepo postavljena
v dolino je obrnjena
in s smrekami zasenčena.

Stoletja mimo nje so šla
pa niso je razmajala.
Še zdaj mogočni spomenik
nam kaže stari čar in mik.

V nadstropju prvem ostrmiš,
v dvorani najdeš vse navzkriž:
do stropa sklade drv počez
in štore, korenine vmes.

V salonu lepem ni miru,
sekira, žaga poje tu,
da se zidovi tresejo,
lestenci pa žvenkečejo.

Balkon graščinski poln razpok
se zvrnil bo v prepad globok
in le še v kupih razvalin
ostal ohranjen bo spomin.

Popotnika, ki mimo gre,
zapeče v žalosti srce,
seveda le, če ni barbar,
ki ni lepot mu starih mar.

Premične lestve za popravilo letal pridejo zelo prav na letališčih, kjer neprestano popravljajo in pregledujejo leteče stroje. Morda je ta slika še bolj zanimiva zaradi tega, ker lahko vidite po višinskem krmilu na repu letala kakšni orjaki dandanes letajo po zraku.

Ali veste . . .

1. Kdo ima nafto?

2. Kdo je največji uvoznik izdelkov ameriške letalske industrije?

3. Kako je nastala beseda ekonomija?

1. Lani je znašala skupna proizvodnja surove nafte 667,6 milijonov ton. Od tega so proizvedle ameriške družbe 477,3 milijone ton, angleške 103,8 milijonov ton, ostanek proizvodnje, t. j. 96,4 milijone ton pa odpade na Sovjetsko zvezo, Romunijo, Mehiko ter francoske oziroma venezuelske družbe.

2. Največji uvoznik izdelkov ameriške letalske industrije za civilni promet je Holandija. V času od leta 1947 do 1953 je uvozila za 55,7 milijonov dolarjev civilnih avionov in pripadajočih delov. Na drugem mestu je Francija s 43,8 milijonov uvožene vrednosti.

3. Beseda ekonomija je nastala iz grških besed oikos = hiša in nomos = zakon. Prvi jo je uporabil grški strateg in zgodovinar Ksenofon (430—354) ter je za njega dni pomenila le hišno gospodarstvo.

ZA SMEH IN DOBRO VOLJO ...

KDO JE NOR?

Šef vpije nad svojim uslužbencem:
— Zdaj res ne vem več, ste vi nori ali jaz?! —

Drugi dan prinese uslužbenec potrdilo psihiatra, češ, da je popolnoma normalen.

*

USTREŽLJIVA KUHARICA

Gospodar je oštel svojo kuharico, češ, da posveča premalo pozornosti nočnim gostom ter da leže spat ne da bi povedala, čeprav jo dostikrat še rabijo. Kuharica je pri naslednji priliki pred vsemi rekla:

Gospodje, če kaj želite, me najdete v postelji.

TRGOVSKO PODJETJE NA DEBELO IN DROBNO
»USNJE« CELJE

sprejme za takojšnji nastop verziranega prodajalca (vojaščine prostega) ali prodajalko s prakso v manufakturi in delno drobni železnini. Plača po tarifnem pravilniku. Nastop s 1. decembrom 1954. — Prošnje naj se vložijo takoj na upravo podjetja »Usnje« Celje, Trg V. kongresa štev. 4.

10 RAZLOGOV da širite in naročate »Savinjski vestnik«

Odkar smo začeli našo akcijo za razširitev našega lista, se je po lastnem preudarku in na posredovanje naših stalnih naročnikov priglasilo več sto novih. Od tega je pridobljenih tretjina s pomočjo naših prijateljev med naročniki, ostali pa brez vsakega posredovanja, kar pomeni, da so med Vami ljudje, ki so pripravljeni naročiti »Savinjski vestnik«.

Zategadelj ima sleherni naš naročnik priliko in pogoje, da pridobi nekaj novih naročnikov.

NAROČAJTE IN ŠIRITE »SAVINJSKI VESTNIK«
z a t o :

ker je glasilo najmnožičnejše organizacije — SZDL — na področju bodoče celjske skupnosti komun in ker je za naše podeželje najprimernejši časopis, ki izhaja ob petkih in ga tudi v najoddaljenejših krajih dobijo do nedelje;

ker najbolj široko in izčrpno prinaša vse novice, dogodke in smernice političnega, kulturnega in gospodarskega življenja iz Celja in širokega zaledja;

ker ima zelo zanimivo vsebino, saj poleg važnih politično-gospodarskih in kulturnih člankov prinaša vrsto zanimivih sestavkov, črtic, potopisov in novice iz Vašega kraja; ima redno kroniko nesreč, gibanja prebivalstva, sodno kroniko, bodice itd.;

ker je po obsegu eden od najmočnejših lokalnih listov v Sloveniji in bo prihodnje leto (kot pretežno že letos) izhajal na OSMIH straneh in več;

ker bo že letos začel priobčevati zelo zanimivo in napeto zgodbo o CELJSKIH GROFIH s slikanicami. Celjski grofje so brez dvoma ena izmed najbolj privlačnih tem za Celje in njegovo široko zaledje;

ker je najbolj razveseljivo darilo za sorodnike in znance v inozemstvu, saj vsebuje obilico novic iz domovine, stane pa za inozemstvo le enkrat toliko, kot za tuzemstvo;

ker Vam nadomešča pisanje obširnih pisem za sorodnike in znance pri vojakih ali na službenih mestih izven naše republike;

ker ob velikih praznikih kot so Novo leto, Prvi maj itd. prinaša nagradne križanke z velikim številom bogatih nagrad, katerih so deležni le naši stalni naročniki, medtem ko nagrade nižje vrednosti pripadajo našim bralcem — nenaročnikom;

ker je njegova cena nizka. Stane le 10 din, medtem ko lastni stroški uredništva daleč presegajo prodajno ceno. Letna naročnina stane 500 din, polletna 250 din in četrtletna 125 din za vse naročnike v Jugoslaviji, za inozemstvo pa 1000 din na leto

in ker uprava lista plača vsakemu, ki zbira naročnike, za enega naročnika, ki se naroči in plača vsaj polletno naročnino 40 din nagrade. Deset naročnikov ni težko zbrati, za kar dobite 400 din nagrade.

Razlogov za širjenje in naročanje našega lista je torej veliko. Zato ne odlašajte in še danes izpolnite spodnji obrazec, ali pa ga ponudite prijateljem, sosedom in znancem!

Odrežite in nam pošljite!

Naročilnica

Podpisani _____, kraj _____

ulica _____, pošta _____ naročam

»Savinjski vestnik« in prosim, da mi ga začnete s _____ redno pošiljati.

Naročnino bom nakazal po položnici, katero priložite prvi številki.

Datum _____

Podpis:

_____

Šaljive zgodbe o Lemberžanih

Pod gornjim naslovom je založba Obzorij v Mariboru izdala pred kratkim drobno knjižico Nika Kureta, znanstvenega sodelavca Slovenske akademije. Najprej je 20 zgodb, nato pa nekaj splošnih zgodovinsko-knjižnih pojasnil in končno nekaj opomb k posameznim zgodbam.

Šaljive zgodbe o Lemberžanih so že davno znane, pa v novejši dobi že precej pozabljene, saj žive večinoma le v bližnji okolici samega. Pa še zaradi tega, kje je ta Lemberg, je nastal spor, kajti v celjski okolici sta kar dva Lemberga, eden »slavni trg pri Šmarju tik pod Pečico in Bočem«, drugi pa je grad na strmini v bližini Dobrne pri Celju. Prvi pač pride pri naših zgodbah edini v poštev, kajti te zgodbe govore o kraju, a ne posameznem gradu. Kraj sam ima imeniten rotovž, ob katerem stoji pranger, znak imenitnih pravic kraja. Z rotovža pa štrli »roka pravice«, to je pest z mečem v roki, ki so ga baje »slavni« predniki prodali v dunajski muzej, na lemberški rotovž pa namestili pravega železnega, seveda posrebrenega, da bi zamenjava ne bila takoj očita. Sploh so se muzeji zelo pogosto zanimali za lemberške starine. Še pred nedavnim so bile v tamkajšnjem rotovžu slavne škrinje aktov. Pa jih je žeja po učenosti naložila na avto in jih hotela odpeljati v mariborski muzej. In se je zgodila resnična zgodba, ko je zelo naloženi avto podrl most in so morali dvigati avto z vso vsebino vred. V lemberškem rotovžu pa sedaj vlada praznina; tudi muzej si ni opomogel z lemberškim arhivom, ker še ni menda rojen tisti, ki bi ga prečital in objavil vsem pismenim in nepismenim Lemberžanom njihovo pisano zgodovino. Lemberg je pa postal za ta arhiv revnejši, kar je prebolel prav hrabro.

Zadovoljni smo, da je vsaj en del lemberške zgodovine rešen, da so torej častno ohranjene in natisnjene lemberške zgodbe, ki so važne ne zgolj za kraj kot tak, marveč tudi kot zgodbe same, ki nam pričajo, da jih je ohranil pri nas Lemberg tako, kakor so jih ohranili nekateri zaradi njih slavni in znameniti kraji v Srednji in Zapadni Evropi.

P. St.

Telesna vzgoja

Smučanje v osnovne šole

Pod to parolo prinaša »Slovenski poročevalec« zanimivo gradivo naših najvidnejših smuških delavcev pred novo smučarsko sezono. Problem izgleda dokaj enostaven — kako razširiti smučanje med našo šolsko mladino in mu dati tisto mesto, ki mu po vrednosti dejansko pripada. S tem problemom pa se pojavlja vrsta težav, ki jih ne bo zlepa premagati v doglednem času. Težave so nam več ali manj znane: manjka nam smučarskih učiteljev in materialne osnove (smučarska oprema, smučarske proge, skakalnice, vzpenjače itd.).

Dr. Danilo Dougan, predsednik SZS, se zavzema za napredno gledanje, da je treba smučarsko opremo smatrati za učilo kot ostalo športno orodje (žoge, bradlja, drog itd.), brez katerega si ne moremo zamisliti načrtnega poučevanja telesne vzgoje na šolah! Zato bi naj bila dolžnost skupnosti, da daje materialno podporo vsem osnovnim šolam za nabavo smučarske opreme. Le z zagotovitvijo denarnih sredstev za nabavo smučarske opreme bi lahko prešli k uvedbi smučanja v redni pouk na naših osnovnih šolah. Ljudski odbori in podjetja bi s to akcijo brez dvoma razvila tudi pobudo pri starših, da bi laže in raje prispevali del potrebnega denarja za nabavo smučarske opreme svojim otrokom.

Prof. Drago Ulaga navaja načelo, da pri nas o vrednosti športa odločajo množice in ne posamezniki, tedaj bi pač morali neprimerno več storiti za to, da bi uvedli smučanje kot obvezno telesno vzgojo v šolah. Gospodarstveniki molčijo ob prodajnih cenah smučarskih potrebščin. Kaj pa starši? Želji svojih otrok bi marsikdaj ustregli, če bi se odrekli »svojim dobrotam« — in tu in tam »dva, tri deci.« Navsezadnje je doslej SZJ 80 odstotkov svojih sredstev, to je denarnih sredstev od naše skupnosti, porabila le za reprezentiranje nekaterih vrhunskih športnikov!!! Zimski šport ni smatrati samo za razvedrilo naše mladine, temveč za biološko potrebo. Smučanje pomeni zdravo telesno vzgojo. Zdravo zaradi tega, ker razvija in utrjuje vse organe. Zimsko razvedrilo na smučeh je za ljudsko zdravje neprimerno dragocenejše od tistih navad, ki se razvijajo v zaprtih lokalih. Čim več telesne kulture bo med ljudstvom — tem manj bo alkoholizma. Zimski šport je nadalje pomemben za turizem in predvojaško vzgojo.

Prof. Marijan Jeločnik se navdušuje za predlog, da bi smuči postale učilo. Smučanje je danes doseglo že tolikšno stopnjo tehnične izpopolnjenosti, da mora vsakdo, ki želi smučati kolikor toliko dobro, biti deležen sistematičnega pouka že v rani mladosti. Imeti pa mora tudi ustrezno opremo. Na dogah od starega soda ne gre več in tudi ne na smučeh, izdelanih po vzorcu plohcev starih Bločanov. Brez opreme ne gre . . . Kako naj pridejo pionirji do lastnih smuči? Smučarska zveza Slovenije in Partizan bosta letos razdelila manjše število pionirskih in mladinskih smuči. Začeto delo bo treba nadaljevati. Pomagati bodo morali tudi Sveti za prosveto in kulturo (v okrajnem in republiškem merilu) ter razna podjetja. V Avstriji, na Švedskem in na Norveškem imajo nosamezna podjetja nekakšen patronat nad določenimi šolami in jih vsako leto oskrbujejo v čisto reklamne namene. Tudi to bi se dalo napraviti pri nas, saj bi podjetja gotovo pokazala razumevanje. Pri nas potrošijo podjetja zmerom več z reklamo. Gotovo bi bilo podarjenje smuči otrokom učinkovitejša reklama, kakor vsa druga. Tudi vprašanje znižanja cen smučarski opremi bo treba odločneje postaviti v ospredje. Cena bi morala biti staršem za njihove otroke dosegljiva. Pri tem ne gre le za prizadevanje obstoječih podjetij, ki izdelujejo smuči, pač pa za posredovanje odgovornih organov, ki bi lahko pri teh rekvizitih ubrali drugačen gospodarskih kriterij.

Spregovorila sta še tov. Serpan in Marijan Lipar. Tudi njihove navedbe so tehtne. Kako gledajo na ta problem pri nas v Celju? Ugotovitve naših najvidnejših smučarskih delavcev in pedagogov veljajo tudi za celjsko območje. Nič kaj drugačno gledanje ne more biti na tem terenu. Za enkrat bo smučanje le še domena tistih, ki razpolagajo s smučarsko opremo. Le majhen del sredstev bo na razpolago za nabavo smuč. Tu mislimo predvsem na Svet za prosveto in kulturo pri LO MO Celje, ki je pred dnevi nakazal smučarskemu društvu 50.000 din za pionirsko smučanje, medtem ko so bila vsa sredstva v višini 1.000.000 din pri Svetu za prosveto in kulturo OLO Celje nakazana okrajni zvezi društev Partizan in ne vemo, v koliki meri bodo vsaj del teh sredstev odvojili za smučanje. Pripravlja se vrsta tečajev za pionirje v semestralnih počitnicah in stalna smuška šola v zimskih mesecih. Celjski učiteljiščniki bodo v posebnih tečajih deležni potrebnega pouka za poučevanje smučanja v osnovnih šolah, prav tako pa bo takšen tečaj organiziran tudi za učiteljstvo celjskega okraja — seveda le za omejeno število. To bi bilo za letošnje leto že kar precej. Ostane nam pa še vedno odprt problem — kako nabaviti čim večjemu številu otrok drago smuško opremo, če pri tej velikopotezni akciji ne bo razumevanja vseh tistih, na katere danes naslavljajo SOS klice za vsestransko pomoč.

ZMAGALI SO FAVORITI

Kar brez snega so celjski smučarji opravili svoje prvo tekmovanje v novi sezoni. Pod Tovstom so v nedeljo oživeli travniki, po katerih so se po enominutnih presledkih spuščali smučarji-tekmovalci vseh starosti brez smuč in oboroženi le s smučarskimi palicami. Tudi širina vratic je bila neobičajna. Vendar brez smuči je laže smukniti skozi nje, pa čeprav so le 1 meter široka. Za največjega mojstra se je izkazal Janko Cetina pri članih in Belajeva pri ženskah. — Podrobni rezultati pa so naslednji: člani — proga 500 m, 25 vratic: 1. Četina Janko — 2:50, 2. Četina Peter — 2:52,2, 3. Štoklas — 2:55,0, 4. Uršič — 2:58,0, 5. Vidmšnik — 3:04,7, 6. Kopitar Jože — 3:07,6. — Mladinci (ista proga): 1. Kovačič 3:22,3, 2. Ajdič 3:23,0, 3. Zadravec 3:24,3, 4. Jagrič 3:25,6. — Članice — proga 300 m, 18 vratic: Belaj 1:04,8. — Mladinke: Slamnik 1:14,3, 2. Zadravec 1:24,4, 3. Brodnik 1:36,3. — Pionirji (ista proga): 1. Poznič 1:14,3, 2. Markovič 1:21,0; mlajši pionirji: 1. Lužnik 1:38,0, 2. Hladin 1:57,0, 3. Muhoberac 2:22,3. — Zmagovalci v posameznih skupinah so prejeli diplome. Tekmovanje je bilo vzorno pripravljeno, udeležba pa ni bila najboljša.

OBČNI ZBOR ZIMSKO-ŠPORTNEGA KLUBA CELJE

Zimsko-špertni klub Celje se bo preimenoval v Hokejsko-drsalni klub Celje. Z ozirom na to, da je v Celju kar pet društev in klubov z imenom »Kladivar«, so drsalci in hokejisti na zadnji seji razpravljali o tem važnem vprašanju in se odločili, da predlagajo občnemu zboru, da sprejme novi naziv, in sicer »Hokejsko-drsalni klub Celje« (okrajšava HDK Celje).

Športniki tega kluba se vneto pripravljajo na bližajočo se sezono ter pridno urejujejo drsališče v mestnem parku. Škoda je le, da letos še ne bodo mogli uporabljati predvidenih nekaterih potrebnih oblačilnic, ki močno zavirajo delo kluba in preprečujejo, da bi se v Celju vršile večje športne prireditve in tudi mednarodna srečanja.

O vseh problemih dela v klubu bodo razpravljali v nedeljo, dne 21. novembra ob 9,30 v vrtni dvorani hotela »Evropa«. Vsi, ki se zanimate, obiščite občni zbor in s predlogi pomagajte agilnim članom pri njihovem delu.

Nogomet

PORAZI NA VSEH FRONTAH

Žoga je okrogla in muhasta . . . To staro pravilo še vedno drži in je obveljalo tudi zadnjo nedeljo. Kjer koli so se naši nogometaši borili, povsod so bili poraženi. Najvažnejše srečanje za Celjane je bilo na vročih splitskih tleh, kjer je Kladivar v preteklem letu poskrbel za presenečenje. Letos pa se je Split uspešno revanžiral za poraz. Kljub zadnjemu uspehu doma je Kladivar zapustil splitsko igrišče poražen z 1:4 (0:1). Pričetek te tekme je bil za Kladivarja izredno ugoden. Že v prvi minuti se je Marinček znašel sam pred vratarjem, streljal pa je »premehko« in vratar je žogo lahko ujel. Le dve minuti kasneje je zopet šla po vodi idealna priložnost. Marinček je zopet bil skoraj v isti poziciji, pa je le predolgo okleval z zaključnim strelom. To sta bili dve stoodstotni možnosti za dosego dveh golov, ki pa nista bili izkoriščeni. Kljub temu pa je imel Kladivar pobudo v svojih rokah še vse do 30 minute, nakar je pričel delovati domači stroj in do polčasa so Splitčani le enkrat potresli mrežo. V drugem delu je Kladivar močno popustil in iniciativa je bila v rokah domačinov. Rezultat se je boljšal v korist Splita na 2:0, nato iz problematične enajstmetrovke na 3:0, nakar je Dobrajc dosegel častni gol za Kladivarja iz naglega prodora. Pred tem pa je imel še idealnejšo pozicijo. Pri stanju 20: za Split se je namreč prebil skozi obrambo, sam se je znašel pred vratarjem, pa je streljal iz prevelike razdalje, da bi lahko ukanil splitskega vratarja. Ob zaključku so Splitčani dosegli še en gol in s tem končni rezultat. Kladivar je v tej tekmi pokazal precej slabšo igro od prejšnje nedelje. Ves čas tekme je močno deževalo. Ob takem vremenu in blatnem igrišču pa so gostje predvedli igro na kratke pasove. Split je ubral boljše strune. Zaigral je borbeno in ostro, hitro prenašal igro preko nevarnih kril z dolgimi pasovi in s tem zasluženo zmagal.

V nedeljo bomo v tem letu še enkrat gledali Kladivarja in to na domačih tleh v borbi z Rijeko. Ali bodo uspeli ponoviti igro, kot so jo pokazali proti Železničarju? Točke so Celjanom tako potrebne, da se bo treba potrditi za ves izkupiček. Branik je dosegljiv, Železničar in Ljubljana pa sta že sušla . . .

Še dve moštvi Kladivarja sta bili v nedeljo poraženi. B-moštvo je na domačem terenu izgubilo srečanje z B-moštvom Branika z 2:3 (0:0). Igra je bila izredno groba in sodnik Kunej ni bil kos svoji nalogi. Mladinsko moštvo je gostovalo v Vevčah in se je vrnilo domov s porazom 0:2.

Velenjski Rudar in Kovinar iz Štor sta v zadnjem kolu nastopila v Zasavju, prvi v Trbovljah, drugi v Hrastniku. Oba sta utrpela občuten poraz. Velenjski Rudar je izgubil srečanje z Rudarjem iz Trbovelj z 1:5 (0:3), Kovinar iz Štor pa proti Bratstvu iz Hrastnika z 0:3 (0:1). Kljub porazu je velenjski Rudar ostal na četrtem mestu z 10 točkami, Kovnar (Štore) pa je dosegel pristal na osmem mestu s 6 točkami.

ŽSD Celje je izgubilo že drugo tekmo v jesenskem delu tekmovanja CNP. Tokrat so oddali obe točki Brežicam v Brežicah z 0:1. Konjičani so se morali na domačih tleh sprijazniti z delitvijo točk z Usnjarjem — 1:1. Svoboda iz Kisovca je premagala Dobrno iz Trbovelj z 2:1. Tabela jesenskega dela tekmovanja I. skupine CNP še ni dokončna, ker so v zaostanku še tri tekme, izgleda pa, da bodo nogometaši iz Brežic osvojili naslov prvaka.

Tabela:

1. ŽSD Celje	7	4	1	2	17:13	9
2. Partizan Konjice	6	3	2	1	13:7	8
3. Partizan Brežice	5	3	2	—	16:9	8
4. Svoboda Kisovec	7	2	3	2	11:14	7
5. Usnjar	7	2	2	3	15:12	6
6. Dobrna	6	3	—	3	16:13	6
7. Svoboda Trbovlje	6	1	2	3	12:13	4
8. Rogatec	6	1	—	5	11:30	2

Odbojka

II. GIMNAZIJA — JESENSKI PRVAK

Pred dnevi so celjski srednješolci in vajenci tekmovali v odbojki. V jesenski ligi celjskih srednjih in strokovnih šol je naslov prvaka osvojilo mladinsko moštvo II. gimnazije, ki je poleg ekipe iz I. gimnazije daleč prekašalo ostale odbojkarje. Tabela do pomladi izgleda takole:

1. II. gimnazija	4	4	0	8:0	8	(120:54)
2. I. gimnazija	4	3	1	6:2	6	(109:51)
3. Ekon. srednja šola	4	2	2	4:4	4	(77:100)
4. Učiteljišče	4	1	3	2:7	2	(73:126)
5. IKŠ	4	0	4	1:8	0	(61:129)

Izrežite in nam pošljite!

UPRAVA

»Savinjskega vestnika«

CELJE

TITOV TRG 1
Poštni predal 123

Znamka za 10 din

Atletika

ALMANAH CELJSKE ATLETIKE

Izšla je knjiga »Almanah celjske atletike«, ki jo je izdalo AD Kladivar. Obširnejšo oceno o knjigi, ki predstavlja važen dokument za zgodovino celjske in z njo vse slovenske atletike, bomo objavili v prihodnji številki. Knjiga je naprodaj po 500 din in se dobi pri AD Kladivar in pri Mladinski knjigi.

LORGER STANKO — NAJBOLJŠI JUGOSLOVANSKI ATLET

Revija »Sportska panorama« iz Zagreba je izbrala Lorgerja za atleta številka 1 v letu 1954 v naši državi. To mesto mu pripada po doseženih kvalitetnih rezultatih na visokih ovirah. — Vipotnik Andrej je na častnem 6. mestu. — Čestitamo!

Rokomet

RUDAR (Trbovlje) : ŽSD Celje — 26:9 (14:4)

Mladi rokometaši Celja so iz Trbovelj prinesli poln koš golov. V prvenstveni tekmi v malem rokometu so klonili boljšim in izkušenejšim igralcem Rudarja kar z 9:26!

Sabljanje

SABLJAŠKA ŠOLA

SK Kladivar je organiziral v Celju sabljaško šolo za moške in ženske. V to šolo, ki bo dvakrat tedensko v telovadnici I. osnovne šole v Drapšinovi ulici in to ob torkih in četrtih od 17. ure dalje, vabi vse interesente, še posebej pa delavsko in srednješolsko mladino. Sabljanje, ki je bil pred vojno šport privilegirancev, je danes dostopen vsej mladini. Šolo vodi odlični pedagog, sabljaški učitelj in trener tov. Metod Mohor iz Maribora.

Šah

PRIJATELJSKI DVOBOJ ČSK PROTI NŠK IZ NOVEGA SADA

Celjski šahovski klub je imel 29. oktobra v gosteh ekipo novosadskega šahovskega kluba in z njim odigral prijateljsko tekmo na 8 deskah. Novosadčani so imeli v svoji ekipi dva šahovska mojstra, enega mojstrskega kandidata in pet prvokategornikov, v moštvu ČSK pa so bili trije prvokategorniki, štirje drugokategorniki in eden tretjekategornik. Rezultat 5:3, s katerim je zmagal NŠK, je za Celjane prav lep uspeh, upoštevajoč veliko razliko v kategorijah igralcev, posebno pa še, da je NŠK prvak Vojvodine in že vsa leta igra v državni ligi. Za Celjane so bili uspešni: Mišura na prvi deski z neodločenim rezultatom proti mojstru Totu, Draksler na drugi deski z zmago nad mojstrom Kulžinskim, Snajder na peti deski z remijem proti mk. Mezeiu in Janežič na sedmi deski z zmago nad Bekvalacem. Za Novosadčane so bili uspešni z zmagami na tretji deski Segi, na četrti Stojanović, na šesti Šašić in na osmi Popovič. Novosadčani so bili presenečeni nad lepo igro Celjanov in hvaležni za prijateljski sprejem in so ob zaključku ponudili ekipi ČSK turnejo po Vojvodini (Pančevo, Zrenjanin, Novi Sad, Subotica in Sombor).

II. TURNIR SLOVENSKIH MEST

Celjski okrožni šahovski odbor je nedavno priredil II. turnir slovenskih mest v hotelu Savinja. Udeležilo se ga je 15 ekip po osem igralcev. V predtekmovanju so bila moštva porazdeljena v tri skupine. V prvi skupini je zmagala Ljubljana z 28 in pol točke, sledijo Trbovlje s 16 in pol, Ravne in Novo mesto s 14 in pol ter Tržič s 6 točkami. V drugi skupini je zmagal Maribor z 28 in pol, sledijo Jesenice z 19 in pol, Murska Sobota s 16 in pol, Radovljica z 10 in pol ter Zagorje s 5 točkami. V tretji skupini je zmagal Kranj s 26, sledijo Celje z 20, Postojna z 18 in pol, Hrastnik z 11 in pol ter Sežana s 4 točkami. Prva tri moštva vsake skupine so se plasirala v finale in je bil izid naslednji: Ljubljana 54 in pol, Maribor 43 in pol, Kranj 42 in pol, Celje 35, Trbovlje 31 in pol, Murska Sobota 26, Postojna 23, Jesenice 22 in Ravne 10 točk. Ostalih šest ekip je tekmovalo v tolažilni skupini in je zmagalo moštvo Radovljice s 27 točkami ter se s tem plasiralo na 10. mesto, sledijo Novo mesto, Hrastnik, Zagorje, Tržič in Sežana. Moštvo Ljubljane je prejelo v trajno last pokal — darilo OSS Celje in že v drugič prehodni pokal, ekipa Maribora je dobila pokal — darilo OLO Celje, ekipa Kranja pa pokal ČSK. Naslednja moštva (od IV. do XII.) so prejela knjižne nagrade, ki jih je podarila Šahovska zveza Slovenije.

Tabor alpinistov Slovenije v Logarski dolini

V Planinskem domu v Logarski dolini je bil preteklo soboto tabor alpinistov Slovenije, ki se ga je udeležilo nad 250 aktivnih članov alpinistov iz vseh krajev Slovenije. To zborovanje je organizirala Planinska zveza Slovenije in ga je vodil predsednik komisije za turizem tovariš Tone Bučar iz Ljubljane. Med vidnejšimi gosti so bili tovariši: ljudski poslanec Boris Ziherl, Miha Potočnik, tajnik Ljudske skupščine Slovenije, Lado Vodopivec, sekretar Sveta za kulturo in prosveto LRS, Fedor Gradišnik, predsednik LO MO Celje, Jakob Žen, sekretar ZKS Šoštanj in drugi.

Na slavnostnem zborovanju je govoril tovariš Tone Bučar o delu PSJ in med drugim poudaril, da naši najboljši alpinisti ne zaostajajo več dosti za favoriti svetovne alpinistike in da ni več dvomljivo vprašanje, ali bomo Slovenci posegli v svetovna velegorstva ali ne.

Nekdanji instruktor za alpinistične kadre tov. Marijan Perko iz Tržiča je poročal o delovanju alpinističnega odseka v lanskem in letošnjem letu. Po njegovi sodbi so naši AO uspešno prebrodili prve težave in se je kvaliteta močno dvignila. Slovenija ima danes približno 1000 plezalcev. Da je delo alpinističnih odsekov pri nas v tem zadnjem letu izredno napredovalo, nam potrjuje tale statistika: v letu 1954 je bilo 87 zimskih vzponov in 980 letnih, 19 plezalnih tečajev in taborov ter 8 odprav v inozemstvo.

Slovenski alpinisti so na tem zborovanju z velikim navdušenjem poslušali tudi govor avtorja knjige »V naših stenah«. Tovariš Mitja Kilar je s svojim referatom nekako dopolnil uvodne članke v svoji knjigi, govoril je poleg tega še o okrnjenem delu medvojnih plezalnih generacij ter se bo zaključku pridružil Bučarjevi ugotovitvi, da se namreč naš alpinizem lahko meri z uspehi tujih alpinistov.

Z izrednim zanimanjem so navzoči planinci sledili tudi predavanju naših najboljših plezalcev. Tovariš Kočevar je govoril o letošnjih uspehih naših alpinistov v Franciji, tovariš Debeljak pa o svojih vzponih v Dolomitih.

Za zabavni del zborovanja sta poskrbeli Oberžanova godba iz Solčave in mariborski planinski oktet, ki je z velikim občutkom zapel več planinskih, narodnih in partizanskih pesmi.

TRIBUNA

OLEPŠEVALNEGA IN TURISTIČNEGA DRUŠTVA CELJE

Morda so bralci že razmišljali o tem, kaj je s »Tribuno«. Res je nekaj časa ta način dobronamerne kritike in svetovanja za odpravo napak prenehal. S to številko pa bomo zopet začeli redno, vsak drugi teden objavljati zapažanja, na katera želimo opozoriti javnost, svetovati, kritizirati, pa tudi pohvaliti, kar je pohvale vredno. Upamo, da bo tudi naše bodoče delo vsaj toliko uspešno, kakor je bilo dosedanje.

ČUVAJTE NASADE!

V zadnjem času se je zopet razpasla grda navada, da hodijo odrasli ljudje preko nasadov, otroci pa se na njih igrajo.

Na šele letos urejenem Kocenovem trgu smo zadnje čase opazili našo mladino, kako se na lepi travici navdušeno žoga, skače in premetava. Starše naprošamo, da pouče otroke, kje so mesta za igranje in da javni nasadi niso namenjeni uničevanju. Enako naj pouče mladino tudi čuvaji javnih nasadov, ki naj na nasade bolj pazijo.

Na novem nasadu v Vodnikovi ulici, poleg II. Mestne lekarne je popolnoma na novo urejen nasad. Do nedavnega so bile vse grede zasejane le s travo, pred nedavnim pa so bila nasajena še drevesa, lepotično grmičje in cvetje. Žal pa je bila preko noči nova greda popolnoma shojena in to — po sledovih sodeč — od odraslih. Pozivamo prebivalstvo, naj čuva nasade, ki so namenjeni lepšemu izgledu mesta ter ustvarjajo prijetnejše okolje! Čuvaji javnih nasadov pa naj proti odraslim uničevalcem nasadov postopajo brezpogojno strogo.

VRT RESTAVRACIJE »VINO KOPER«

Vrt restavracije »Koper«, ki sicer ne služi več gostom za prijetno posedanje, se je spremenil v skladišče. To sicer še ne bi bilo nič hudega, če bi bilo to skladišče urejeno. Menimo, da bi bilo prav, če delovni kolektiv te restavracije poskrbi, da se to zimsko vrtno skladišče uredi, les pa spravi pod streho!

NE MEČITE ODPADKOV PO TLEH

Zadnjič sem čul naslednji pogovor dveh marljivih čistilcev ulic: »Ti presneti meščani zmečejo kar vse smeti na cesto, kot da bi bila cesta smetišnica«, je dejal prvi. Drugi pa je pristavil: »In tako pridno luščijo kostanje in krepko mečejo luščine po tleh«.

Upravičeni sta bili pripombi teh dveh čistilcev naših ulic, ki jim meščani napravijo mnogo več dela, kot pa bi bilo potrebno. Ali nimamo nameščenih za odpadke dovolj košaric na vseh oglih in ali se ne bi dalo malo manj razmetavati kostanjevih luščin?!

Vsi imamo radi čisto mesto in čiste ulice, zato tudi vi prispevajte k vzdrževanju snage v mestu!

ŠE JE NEKAJ NA ULICE ŠTRLEČIH NAPISNIH TABEL

Vkljub številnim opozorilom in ukrepom Komisije za kulturno podobo mesta, je še vedno nekaj na ulico štrlečih napisnih tabel in pa osamljenih železnih drogov, na katerih so nekoč viseli taki napisi. S temi zadevami prednjačita Lilekova in Zidanškova ulica. Prav bi bilo, da lastniki hiš ali pa hišni sveti te preostale napisne table in drogove odstranijo.

»DOBRODOŠLI«

Slavolok s tem napisom stoji v Rogaški Slatini pred hotelom »Pošta« še od zbora gostincev, ki je bil sredi meseca oktobra. Ne vem, ali je ostal kar za prihodnjič, ali je namenjen letoviščarjem in bolnikom, ki pridejo v to naše zdravilišče v zimski sezoni?

OBJAVE IN OGLASI

Obvestilo

BIROJA ZA POSREDOVANJE DELA V CELJU V ZVEZI Z IZDAJANJEM IN ZAMENJAVO NOVIH DELOVNIH KNJIŽIC

Vsa podjetja, ustanove in posameznike obveščamo, da sprejemamo prijave in dokumente ter izdajamo nove delovne knjižice vsak dan razen srede od 8. do 12. ure. Ostali čas pa nam je potreben za urejevanje dokumentov in pisanje delovnih knjižic. Zato naprošamo vse, da ne prihajajo po nepotrebnem ob drugih urah ter upoštevajo navedeni čas. Prav posebno pa sporočamo, da sprejemanja in izdajanja o b s r e d a h n i.

Prosimo vsa podjetja, ustanove in posameznike, da se tega obvestila drže, da se s tem odpravi vsak nered pri izdajanju delovnih knjižic. S tem obvestilom bo odpadlo tudi vsako nepotrebno razburjanje o neobveščenosti.

REFUNDACIJA PREJEMKOV OSEBAM, KI SO NA OROŽNIH VAJAH

Okrajna obrtna zbornica Celje obvešča vse svoje člane, da do 15. decembra letos zahtevajo potrdila pri pristojnem Vojnem odseku v Celju za tiste svoje delavce in uslužbence, ki so bili ali so še na orožnih vajah, pa doslej zanje v smislu obstoječih predpisov nimajo refundiranih plač od Narodne banke.

Vojni odsek Celje opozarja vse prizadete na tu označeni skrajni rok, ker se izplačila za terjatve v letu 1954 iz naslova refundacije s strani Narodne banke naknadno ne bodo izvršila.

RADIO CELJE

valovna dolžina 190 metrov
Prenos iz radia Ljubljana in lastne oddaje

PREGLED VAŽNEJŠIH ODDAJ

Nedelja, 21. novembra:
13,00 Celjske novice
13,10 Komorni moški zbor iz Celja na poti v Trst (reportaža) — lastna oddaja
13,30 Želeli ste — poslušajte!
15,30 Po naši lepi deželi — Bojan Kardelj: Makedonija
16,00 Javni veseli večer Radia Ljubljane
19,00 Radijski dnevnik

Ponedeljek, 22. novembra:
16,00 Celjske novice
16,10 Razgovor s predsednikom LO MO tovarišem Gradišnikom (ponovitev)
16,30 Želeli ste — poslušajte!
17,10 V svetu opernih melodij
18,00 Radijska univerza
18,15 Igrajo veliki zabavni orkestri
18,30 Zdravstveni nasveti

Torek, 23. novembra:
16,00 Celjske novice
16,10 Objave in želje iz Celja
16,30 Želeli ste — poslušajte!
17,10 Popoldanski simfonični koncert
18,10 Moški komorni pevski zbor iz Celja poje narodne pesmi pod vodstvom Egona Kuneja
18,30 Športni tednik

Sreda, 24. novembra:
16,00 Celjske novice
16,10 Objave in želje iz Celja
16,30 Želeli ste — poslušajte!
18,00 Ljudje med seboj
18,30 Mednarodna radijska univerza
19,30 Zabavna glasba, vmes reklame in objave

Četrtek, 25. novembra:
16,00 Celjske novice
16,10 Objave in želje
16,30 Želeli ste — poslušajte!
18,00 Okno v svet
18,10 Pesem skozi stoletja
18,30 Modni kotiček
18,40 Skladbe slovenskih avtorjev izvaja Mariborski komorni zbor pod vodstvom Rajka Sikoška

Petek, 26. novembra:
16,00 Pregled Savinjskega vestnika
16,10 Celjski komorni zbor na poti v Trst (reportaža — ponovitev)
16,30 Želeli ste — poslušajte!
18,00 Družinski pogovori
18,30 Iz kolektivov za kolektive
18,45 15 minut z Avgustom Stankom

Sobota, 27. novembra:
16,00 Celjske novice
16,10 Želje celjskih poslušalcev
16,30 Želeli ste — poslušajte!
18,00 Jezikovni pogovori
18,15 Poje mladinski zbor nižje gimnazije Gornja Radgona
18,40 Igra tamburaški orkester pod vodstvom Mafka Šilskoviča

Želje in objave za celjski oddajnik sprejema vratar LO MO vsak dan od 7. do 14. ure

OBJAVA

Društvo za napredek gospodinjstva v Celju prireja v prostorih II. osnovne šole

kuharski tečaj

ki se bo začel v prvih dneh decembra letos in bo trajal tri mesece dvakrat tedensko. Mesečni prispevek bo znašal 400 dinarjev.

Istočasno bo društvo organiziralo tudi

tečaj za ročno pletenje

ki bo razdeljen v osnovno in nadaljevalno skupino in bo pouk prav tako dvakrat tedensko. Mesečni prispevek za ta tečaj bo znašal 100 din.

Za oba tečaja sprejema prijave najkasneje do konca tega meseca podjetje »Vezenina«, Celje, Prešernova ulica (prej lekarna »Pri orlu«).

NOV DOMAČ VINSKI MOŠT

toči Vinarska zadruga z o. j. Brežice v svoji kleti v Celju, Dečkova cesta 14 od 5 litrov naprej po zelo konkurenčnih cenah. Na zalogi ima tudi dobra stara vina.

Klet obratuje vsak delovni dan v času od 10. do 12. in od 14. do 17. ure, ob sobotah pa neprekinjeno od 9. do 14. ure.

POSKUSITE!

ESPERANTO

Z dopisnim tečajem se hitro naučite esperanto. Prvo lekcijo pošlje proti priložitvi 50 din Zveza esperantistov Slovenije, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7.

MOHORJEVA DRUŽBA je preselila prodajalno iz Stanetove ulice 6 v Zidanškovo ulico 2.

BRUSILCA za galvanizacijo sprejme industrijska kovinarska šola Tovarne emajlirane posode, Celje.

HIŠNO POMOČNICO k dvema majhnima otrokoma sprejmem. Nastop službe takoj. Naslov v upravi lista.

Grem za KUHINJSKO POMOČNICO. Naslov v upravi lista.

PRODAM poceni otroški športni voziček. Naslov v upravi lista.

PRODAM ali zamenjam kratek klavir, dobro ohranjen. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM veliko trisobno stanovanje za dvosobno z vrtom. Pismene ponudbe na upravo lista.

NEDELJSKA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA Dne 21. 11. 1954: dr. Bitenc Maks, Celje, Cankarjeva ulica 11.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE

Sobota, 20. nov. 1954 ob 20 — Erskin-Roussin-Gray: LEPA HELENA ALI VESELJE DO ŽIVLJENJA — premierski abonma in izven
Nedelja, 21. nov. 1954 ob 15,30 — Erskin-Roussin-Gray: LEPA HELENA ALI VESELJE DO ŽIVLJENJA — abonma red nedelja in izven
Torek, 23. nov. 1954 ob 20 — Erskin-Roussin-Gray: LEPA HELENA ALI VESELJE DO ŽIVLJENJA — abonma red torek in izven
Četrtek, 25. nov. 1954 ob 20 — Erskin-Roussin-Gray: LEPA HELENA ALI VESELJE DO ŽIVLJENJA — abonma red četrtek in izven
Petek, 26. nov. 1954 ob 15 — Luigi Pirandello: ŠEST OSEB IŠČE AVTORJA — II. šol. abonma
Sobota, 27. nov. 1954 ob 20 — Erskin-Roussin-Gray: LEPA HELENA ALI VESELJE DO ŽIVLJENJA — abonma red sobota (delavski) in izven

KONCERTI

Koncert sopranistke Součkove in baritonista Popoviča, ki bi moral biti v sredo, dne 17. novembra, je zaradi obolelosti enega pevca žal preložen. Upamo, da se bo mogel koncert vršiti v ponedeljek, 22. novembra. Točen dan koncerta bomo objavili preko celjske radio postaje ter prosimo koncertne poslušalce, da se za to zanimajo.

KINO UNION, CELJE

Od 16. do 19. 11. 1954: »ZLATA ČELADA« — francoski film
Od 20. do 24. 11. 1954: »MARGIT« — švedski film
Od 25. do 29. 11. 1954: »OSRAMOČENA« — argentinski film

Predstave dnevno ob 18. in 20. uri, ob nedeljah ob 16., 18. in 20. uri.

KINO DOM, CELJE

Od 9. do 14. 11. 1954: »KALNE VODE« — argentinski film
Od 15. do 21. 11. 1954: »NEVESTI SE MUDI« — italijanski film
Od 22. do 26. 11. 1954: »ZALJUBLJENCI IZ TOLEDA« — francoski film

Predstave dnevno ob 18,15 in 20,15, ob nedeljah ob 16,15, 18,15 in 20,15.